

باسمه تعالی

کارگروه تخصصی حقوق

برنامه درسی مقطع کارشناسی رشته حقوق

مصوب یکصد و دهمین جلسه مورخ ۱۳۹۴/۰۹/۲۳ شورای تحول و ارتقاء علوم انسانی

اصلاحی ۱۳۹۷/۰۷/۴

فهرست مطالب

۲.....	فصل نخست: مشخصات کلی برنامه درسی مقطع کارشناسی حقوق
۶.....	فصل دوم: جداول دروس مقطع کارشناسی حقوق
۷.....	دروس پایه
۸.....	دروس تخصصی
۱۱.....	دروس اختیاری
۱۳.....	سرفصل دروس مقطع کارشناسی حقوق
۱۴.....	دروس پایه
۳۶.....	دروس تخصصی
۱۱۸.....	دروس اختیاری

فصل تحت:

مشخصات کلی برنامه درسی مقطع کارشناسی حقوق

الف) هدف:

دوره کارشناسی رشته حقوق یکی از دوره‌های آموزشی در نظام آموزش عالی است و هدف آن ضمن ارتقاء دانش حقوق، آموزش رشته حقوق مبتنی بر فقه اسلامی، فرهنگ و عرف اسلامی- ایرانی و مسائل حقوقی جدید است و برای رفع نیازمندی‌های قضایی، وکالت دعاوی، مشاوره و کارشناسی حقوقی در قوه قضاییه، وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی به منظور کمک به احقاق حقوق اشخاص در سطح داخلی و بین‌المللی؛ افرادی را تربیت می‌کند.

ب) ضرورت و اهمیت:

ضرورت و اهمیت تشکیل این دوره، نیاز کشور به داشتن قضات، وکلا و کارشناسان حقوقی در سطح داخلی و بین‌المللی است. از این رو ایجاد و اجرای درست این رشته می‌تواند نیازهای کشور را در این زمینه تأمین کند. البته در سطح تخصصی این رشته و در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری در گرایش‌های مختلف حقوق خصوصی و اسلامی، حقوق جزا و جرم‌شناسی، حقوق عمومی و حقوق بین‌الملل و غیره وجود دارد که ابعاد گسترده نظری و عملی گرایش‌های حقوقی را بررسی می‌کند.

ج) تعداد و نوع واحدهای درسی دوره:

نوع درس	واحد
درس‌های عمومی	۲۲
درس‌های پایه	۲۱
درس‌های تخصصی	۸۷
درس‌های اختیاری ^۱	۳۰
جمع	۱۴۰

شایان ذکر است که از این میان ۹ عنوان درس تغییر عنوان داده و محتوای آن تغییر کرده است، ۴۳ عنوان درس تغییر عنوان نداده اما محتوای آن تغییر کرده است، ۲۴ عنوان درس کاملاً جدید تدوین شده است، تعداد واحد ۹ عنوان درسی تغییر کرده و ۱۰ عنوان درس بدون تغییر ابقا شده است.

د) نقش و توانایی دانش‌آموختگان این رشته:

دانش‌آموختگان این رشته با دارا بودن شرایط مقتضی می‌توانند در موارد زیر نقش فعال داشته باشند:

- ۱- منصب قضاوت و مستشاری دادگاه؛
- ۲- مشاغل قضایی دادسرا از جمله بازپرسی؛
- ۳- کارشناسان قضایی و اداری دادگستری؛
- ۴- ادارات تصفیه ورشکستگی و سرپرستی محجوران؛
- ۵- ادارات اجرای احکام (مدنی و کیفری)؛
- ۶- ادارات ثبت اسناد و املاک؛
- ۷- دفاتر اسناد رسمی؛
- ۸- وکالت دعاوی؛
- ۹- مشاوران حقوقی (کارشناسان حقوقی) در وزارتخانه‌ها و مؤسسات دیگر دولتی و خصوصی؛
- ۱۰- در آموزش و پرورش برای تدریس درس‌های مربوط؛
- ۱۱- در جنبه‌های حقوقی امور بانکی، بورس و بیمه.

۱. دانشجویان ملزم‌اند در طول دوره کارشناسی، ۱۰ واحد از درس‌های اختیاری را انتخاب کرده و بگذرانند.

هـ) شرایط ورود به رشته/گرایش:

دارا بودن شرایط عمومی، داشتن مدرک دیپلم در یکی از رشته‌های دوره دبیرستان و قبولی در آزمون سراسری طبق ضوابط و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای اتباع ایرانی و خارجی.

و) دیدگاه کارگروه در خصوص تحول علوم انسانی در رشته حقوق

تغییر نگرش در جامعه به‌ویژه نسبت به علوم انسانی و به تبع آن، نگرش درست به جهان هستی و انسان، مبنای عملکرد درست در تمامی شئون زندگی بشری است. تغییر نگرش نسبت به علوم انسانی و تغییر و تحول در این علوم باید به طرق مختلف از جمله جراید، صدا و سیما، مراکز آموزشی و براساس پیشرفت زمان و در دو سطح جزئی و کلی صورت گیرد. در این راستا باید به دو دسته مسائل توجه کرد:

دسته اول: اصول و مفاهیم کلی و راهبردی

- فرهنگ‌سازی و توجه به اهمیت علوم انسانی؛
- تولید علم مبتنی بر فرهنگ اسلامی و بومی؛
- نظریه‌پردازی و نواندیشی؛
- تقویت قدرت علمی؛
- جرأت علمی؛
- استفاده از میراث علمی - فرهنگی اسلامی و بومی؛
- مرجعیت پیدا کردن علمی؛
- تبادل علمی و بهره‌برداری از دانش‌های روز با نگاه منتقدانه؛
- تلاش مستمر و بدون ایستایی و سرمایه‌گذاری در این زمینه.

دسته دوم: شیوه‌های اجرایی

- انجام تحول به‌ویژه در زمینه تولید علم و متون مبتنی بر اسلام و فرهنگ خودی باید به‌صورت یک پروژه اجرایی جمعی با زمان‌بندی معین و مشخص و تأمین بودجه توسط استادان دو وجهی (دارای تحصیلات آکادمیک و دانشگاهی به‌علاوه آشنایی و تسلط بر منابع اسلامی و فقهی)؛
- نیازهای جامعه علمی در تولید منابع درسی در نظر گرفته شود؛
- در راستای به‌روزرسانی محتوای متون باشد؛
- تغییرات در متون و محتوا و نیز تغییر سرفصل‌ها به‌تدریج صورت پذیرد؛
- فراگیر کردن و تسری دادن تحول به همه دانشگاه‌ها و مراکز علمی و دانشگاهی (از جمله آزاد اسلامی، پیام نور و مراکز غیرانتفاعی)؛
- از به کارگیری سلايق شخصی و غیرضابطه‌مند در این خصوص در دانشگاه‌ها اجتناب شود؛
- با توجه به محتوای درس‌ها و ارتباط آن‌ها با نهادهای مربوط تلاش شود که نهادها نیز در حد مقدور در تعیین سرفصل‌ها و حتی محتوای کتاب‌ها نقش داشته باشند. (مثلاً در رشته حقوق با قوه قضائیه و نهادها و مؤسسات زیرمجموعه آن)؛
- برنامه‌ریزی دقیق و حساب‌شده برای تربیت، آموزش و جذب استادانی شایسته و متخصص و آشنا با آموزه‌ها و افکار و بنیان‌های اسلامی (زیرا صرف داشتن محتوای خوب و بدون داشتن استاد خوب و مناسب نمی‌تواند اهداف تحول را تأمین کند).

با توجه به اصول و مبانی و مسائل مذکور تلاش گردید که تغییر، اصلاح و اضافه کردن درس‌ها و سرفصل‌های حقوق با چنین رویکردهایی صورت پذیرد. به‌ویژه اسلامی شدن، روزآمد شدن و کارآمدی از نکاتی بوده که روی آن تأکید شده است.

بدیهی است که بومی شدن ارتباط تنگاتنگ با موضوع اسلامی شدن و کارآمدی دارد، بدین معنی که با نیازهای فرهنگی و بومی کشور هماهنگی دارد.

بدیهی است که ممکن است برنامه جدید دارای اشکالها و ضعفهایی باشد که امید است با برگزاری همایش و کسب نظرات متخصصان تا حدودی برطرف شود.

ممکن است با توجه به برخی افکار و دیدگاهها که معمولاً غربی است و نگرشهای خاصی که در دانشگاهها وجود دارد، عکس العملهایی به ویژه در جهت اسلامی سازی مطرح شود که قطعاً می تواند هم ریشه سیاسی و هم فکری و عقیدتی داشته باشد که تا حدودی طبیعی است. در این راستا خصوصاً برای کسانی که از جنبه عقیدتی ایرادهایی می گیرند به صورت شفاهی و کتبی مسائل مطرح و پاسخگویی به شبهات صورت گیرد.

باید این موضوع برای استادان دانشگاه و حتی دانشجویان روشن شود که این اقدامی اولیه است و قطعاً ممکن است در طول زمان با طرحها و پیشنهادها و انتقادات برنامه تکمیل و اصلاح شود.

در برخی درسها نیاز به تألیف کتاب جدید است و برای برخی درسهای دیگر با توجه به گذر زمان و وضع مقررات جدید نیاز به اصلاح کتابهای قدیمی (از لحاظ اسلامی شدن و کارآمدی) است. مقرر شده است برای تولید علم و به عبارتی نگارش منبع برای برخی از درسها، افرادی موظف به پیگیری آن شوند.

فصل دوم:

جداول دروس مقطع کارشناسی حقوق

الف) درس‌های پایه

پیش‌نیاز	تعداد ساعت	نوع واحد درسی			تعداد واحد	عنوان درس	ردیف
		نظری - عملی	عملی	نظری			
ندارد	۳۲			✓	۲	مقدمه علم حقوق	۱
حقوق مدنی (۳)	۳۲			✓	۲	حقوق بین‌الملل عمومی (۱)	۲
ندارد	۳۲			✓	۲	حقوق اساسی (۱)	۳
مقدمه علم حقوق	۳۲			✓	۲	حقوق مالیه عمومی	۴
مقدمه علم حقوق، حقوق اساسی (۱)	۳۲			✓	۲	حقوق اداری (۱)	۵
ندارد	۳۲			✓	۲	اصول فقه (۱)	۶
ندارد	۳۲			✓	۲	حقوق تجارت (۱) (تجار و اعمال تجاری)	۷
ندارد	۳۲			✓	۲	حقوق مدنی (۱) (اشخاص و حمایت از محجورین)	۸
مدنی (۱)	۳۲			✓	۲	حقوق مدنی (۲) (اموال و مالکیت)	۹
ندارد	۱۶			✓	۱	کلیات حقوق جزا	۱۰
ندارد	۱۶			✓	۱	قواعد فقه (۲) (جزایی)	۱۱
کلیات حقوق جزا و جرم‌شناسی	۱۶			✓	۱	پیشگیری از جرم	۱۲
۲۱ واحد	جمع کل واحدهای درس‌های پایه:						

ب) درس‌های تخصصی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد درسی			تعداد ساعت	پیش‌نیاز
			نظری - عملی	عملی	نظری		
۱	قواعد فقه (۱) (مدنی)	۱		✓	۱۶	ندارد	
۲	حقوق اساسی (۲) (ساختار حکومت و نهادهای اساسی)	۲		✓	۳۲	حقوق اساسی (۱)	
۳	حقوق اساسی (۳) (مردم و حکومت)	۲		✓	۳۲	حقوق اساسی (۲)	
۴	حقوق سازمان‌های بین‌المللی	۲		✓	۳۲	حقوق بین‌المللی عمومی (۲)	
۵	حقوق بین‌المللی عمومی (۲)	۲		✓	۳۲	حقوق بین‌المللی عمومی (۱)	
۶	حقوق بین‌الملل عمومی (۳)	۲		✓	۳۲	حقوق بین‌المللی عمومی (۲)	
۷	حقوق بین‌الملل خصوصی (۱)	۲		✓	۳۲	حقوق مدنی (۱)، مقدمه علم حقوق	
۸	حقوق بین‌الملل خصوصی (۲)	۲		✓	۳۲	حقوق بین‌الملل خصوصی (۱)	
۹	حقوق کار	۲		✓	۳۲	حقوق مدنی (۳)	
۱۰	حقوق اداری (۲)	۲		✓	۳۲	حقوق اداری (۱)	
۱۱	اصول فقه (۲)	۲		✓	۳۲	اصول فقه (۱)	
۱۲	حقوق بشر در اسلام	۲		✓	۳۲	مقدمه علم حقوق	
۱۳	حقوق تجارت (۲) (شرکت‌ها)	۲		✓	۳۲	حقوق تجارت (۱)	
۱۴	حقوق تجارت (۳) (اسناد تجاری)	۲		✓	۳۲	حقوق تجارت (۲)	
۱۵	حقوق تجارت (۴) (ورشکستگی)	۲		✓	۳۲	حقوق تجارت (۳)	
۱۶	حقوق مدنی (۳) (کلیات قراردادها)	۳		✓	۴۸	حقوق مدنی (۲)	
۱۷	حقوق مدنی (۴) (الزامات خارج از قرارداد)	۲		✓	۳۲	حقوق مدنی (۳)	
۱۸	حقوق مدنی (۵) (حقوق خانواده)	۲		✓	۳۲	حقوق مدنی (۳)	
۱۹	حقوق مدنی (۶) (عقود معین قسمت الف)	۳		✓	۴۸	حقوق مدنی (۳)	
۲۰	حقوق مدنی (۷) (عقود معین قسمت ب)	۳		✓	۴۸	حقوق مدنی (۶)	
۲۱	حقوق مدنی (۸) (شفعه، وصیت و ارث)	۲		✓	۳۲	حقوق مدنی (۵) و (۶)	
۲۲	حقوق جزای عمومی (۱)	۲		✓	۳۲	کلیات حقوق جزا	

حقوق جزای عمومی (۱)	۳۲			✓	۲	حقوق جزای عمومی (۲)	۲۳
حقوق جزای عمومی (۲)	۳۲			✓	۲	حقوق جزای عمومی (۳)	۲۴
حقوق جزای عمومی (۳)	۳۲			✓	۲	حقوق جزای اختصاصی (۱) (جرایم علیه اموال و مالکیت)	۲۵
حقوق جزای عمومی (۳)	۳۲			✓	۲	حقوق جزای اختصاصی (۲) (جرایم علیه مصالح عمومی کشور)	۲۶
حقوق جزای عمومی (۳)	۳۲			✓	۲	حقوق جزای اختصاصی (۳) (جرایم علیه تمامیت جسمانی اشخاص)	۲۷
حقوق جزای عمومی (۳)	۱۶			✓	۱	حقوق جزای اختصاصی (۴) (جرایم علیه شخصیت معنوی اشخاص)	۲۸
حقوق جزای عمومی (۳)	۳۲			✓	۲	آیین دادرسی کیفری (۱)	۲۹
آیین دادرسی کیفری (۱)	۱۶			✓	۱	آیین دادرسی کیفری (۲)	۳۰
مقدمه علم حقوق	۳۲			✓	۲	آیین دادرسی مدنی (۱)	۳۱
آیین دادرسی مدنی (۱)	۳۲			✓	۲	آیین دادرسی مدنی (۲)	۳۲
آیین دادرسی مدنی (۲)	۳۲			✓	۲	آیین دادرسی مدنی (۳)	۳۳
حقوق جزای عمومی (۳)	۳۲			✓	۲	جرم‌شناسی	۳۴
حقوق مدنی (۳)	۳۲			✓	۲	متون فقه (۱) (فقه معاملات)	۳۵
حقوق مدنی (۵)	۳۲			✓	۲	متون فقه (۲) (فقه خانواده)	۳۶
حقوق اساسی (۳) و حقوق بین‌الملل (۲)	۳۲			✓	۲	متون فقه (۳) (حقوق عمومی و بین‌الملل)	۳۷
حقوق جزای عمومی (۳)	۳۲			✓	۲	متون فقه (۴) (فقه جزایی)	۳۸
ندارد	۱۶			✓	۱	متون حقوقی (۱) (حقوق خصوصی)	۳۹
ندارد	۱۶			✓	۱	متون حقوقی (۲) (حقوق جزایی)	۴۰
ندارد	۱۶			✓	۱	متون حقوقی (۳) (حقوق عمومی)	۴۱
ندارد	۱۶			✓	۱	متون حقوقی (۴) (حقوق بین‌الملل)	۴۲
حقوق مدنی (۴)	۳۲			✓	۲	حقوق تطبیقی	۴۳
آیین دادرسی مدنی (۲)، آیین دادرسی کیفری (۲)	۳۲			✓	۲	ادله اثبات دعوی	۴۴

حقوق جزای اختصاصی (۳)	۱۶			✓	۱	پزشکی قانونی	۴۵
ندارد	۳۲			✓	۲	روش تحقیق	۴۶
۸۷ واحد	جمع کل واحدهای درس‌های تخصصی:						

ج) درس‌های اختیاری

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد درسی			پیش‌نیاز
			نظری - عملی	عملی	نظری	
۱	جرم‌شناسی کودکان و نوجوانان	۱			✓	جرم‌شناسی
۲	حقوق کیفری کودکان و نوجوانان	۱			✓	آیین دادرسی کیفری (۲)
۳	کیفرشناسی	۱			✓	حقوق جزای عمومی (۳)
۴	حقوق فناوری‌های نوین	۱			✓	مقدمه علم حقوق
۵	اجرای احکام جزایی	۱			✓	آیین دادرسی کیفری (۲)، تمامی درس‌های جزای عمومی و اختصاصی
۶	اخلاق حقوق و قضا	۱			✓	ندارد
۷	حقوق مالکیت فکری	۱			✓	حقوق مدنی (۲)
۸	کارآموزی قضایی	۱			✓	آیین دادرسی مدنی (۳)، آیین دادرسی کیفری (۲)
۹	حقوق ثبت	۱			✓	حقوق مدنی (۲)، حقوق تجارت (۲)
۱۰	حقوق بیمه	۱			✓	حقوق تجارت (۲)، حقوق مدنی (۳)
۱۱	حقوق قراردادهای نوین	۱			✓	حقوق مدنی (۳)
۱۲	حقوق تجارت الکترونیکی	۱			✓	حقوق تجارت (۳)، حقوق مدنی (۳)
۱۳	حقوق رسانه	۱			✓	ندارد
۱۴	تاریخ حقوق	۱			✓	ندارد
۱۵	حقوق محیط زیست	۱			✓	ندارد
۱۶	فلسفه حقوق	۱			✓	مقدمه علم حقوق
۱۷	منطق حقوق	۱			✓	ندارد
۱۸	حقوق پزشکی	۱			✓	حقوق مدنی (۴)، کلیات حقوق جزا
۱۹	حقوق و استاندارد	۱			✓	حقوق اداری (۱)
۲۰	ابعاد حقوقی دفاع مقدس (جنگ تحمیلی عراق علیه ایران)	۱			✓	حقوق بین‌الملل عمومی (۳)
۲۱	اجرای احکام مدنی	۱			✓	آیین دادرسی مدنی (۳)

حقوق دریایی	۲۲	۱	✓	۳۲	حقوق مدنی (۳)، حقوق تجارت (۱)
حقوق هوایی	۲۳	۱	✓	۳۲	حقوق مدنی (۳)، حقوق تجارت (۱)
حقوق فضای مجازی	۲۴	۱	✓	۳۲	مقدمه علم حقوق
داوری بین‌المللی	۲۵	۱	✓	۳۲	آیین دادرسی مدنی (۳)
فلسفه حق	۲۶	۱	✓	۳۲	ندارد
اصول و فنون قانون‌گذاری	۲۷	۱	✓	۳۲	مقدمه علم حقوق، حقوق اساسی (۱)، اصول فقه (۱) و (۲)، حقوق اداری (۱)
جامعه‌شناسی حقوق	۲۸	۱	✓	۳۲	مقدمه علم حقوق
حقوق و اقتصاد	۲۹	۱	✓	۳۲	مقدمه علم حقوق
مسئولیت‌های مدنی خاص	۳۰	۱	✓	۳۲	حقوق مدنی (۴)
جمع کل واحدهای درس‌های اختیاری:		۳۰ واحد			

- ❖ دانشجوی ملزم است در طول دوره کارشناسی حداقل ۱۰ واحد از درس‌های اختیاری را انتخاب کرده و بگذرانند.
- ❖ در موارد ضرورت با تصویب گروه آموزشی، هر یک از درس‌های دارای پیش‌نیاز می‌تواند همزمان با درس پیش‌نیاز ارائه شود.
- ❖ در درس‌هایی که دارای جنبه‌های عملی هستند مانند رویه قضایی، آیین دادرسی، اجرای احکام و ... با تصویب گروه آموزشی، ساعاتی علاوه بر ساعات موظف درس به تمرین، کار عملی و حل مسئله اختصاص داده شود.
- ❖ تمامی درس‌های تک‌واحدی اختیاری دو ساعت در هفته ارائه خواهد شد.

فصل سوم:

سر فصل دروس مقطع کارشناسی حقوق

الف) درس‌های پایه

□ مقدمه علم حقوق

درس‌های پیش‌نیاز: ندارد	☒ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: مقدمه علم حقوق
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: دارد □ ندارد ☒	کاروری □ سفر علمی □
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					

توجیه درس: آشنایی دانشجویان رشته حقوق با کلیات دانش حقوق به منظور آمادگی برای فراگیری عمیق و نظام‌مند درس‌های اصلی این رشته.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با کلیات دانش حقوق و مباحث عمومی آن مانند شاخه‌ها و گرایش‌های علم حقوق، قواعد حقوقی و ویژگی‌های آن‌ها، حق و تکلیف و رابطه آن دو با یکدیگر، مکاتب و دیدگاه‌های مختلف درباره مبانی و اهداف حقوق، نظام‌های مهم حقوقی با تأکید بر نظام حقوقی ایران و اسلام، منابع حقوق، قلمرو و اجرای قواعد حقوقی و سرانجام شیوه‌های تفسیر قواعد حقوقی و فنون استنباط.

❖ سرفصل‌ها:

فصل اول - دانش حقوق:

- ۱- تعاریف و مفاهیم؛
- ۲- رابطه علم حقوق با سایر علوم مرتبط؛
- ۳- شاخه‌های علم حقوق.

فصل دوم - قواعد حقوقی:

- ۱- تعریف و ضرورت؛
- ۲- اوصاف و ویژگی‌ها؛
- ۳- انواع قواعد حقوقی؛
- ۴- موضوع قواعد حقوقی: حق و تکلیف؛
- ۵- رابطه قواعد حقوقی با عدالت، اخلاق و دین.

فصل سوم - مبانی و اهداف حقوق:

- ۱- مبانی (از منظر مکاتب حقوق طبیعی، پوزیتیویستی و اسلامی)؛
- ۲- اهداف (از منظر مکاتب حقوق طبیعی، پوزیتیویستی و اسلامی).

فصل چهارم - نظام‌های مهم حقوقی:

- ۱- نظام‌های حقوقی غیردینی: نظام حقوقی رومی - ژرمنی، کامن لاء، سوسیالیستی و؛
- ۲- نظام‌های حقوقی دینی: حقوق یهود، مسیحیت و اسلام.

فصل پنجم - منابع حقوق:

- ۱- نظام‌های حقوقی دینی؛
- ۲- نظام‌های حقوقی غیر دینی.

فصل ششم - قلمروی اجرای قواعد حقوقی:

- ۱- در مکان؛
- ۲- در زمان.

فصل هفتم - تفسیر قواعد حقوقی و فنون استنباط:

- ۱- مفهوم تفسیر و ضرورت آن؛
- ۲- انواع تفسیر و مکاتب تفسیری؛
- ۳- شیوه‌های تفسیر؛
- ۴- تفسیر در حقوق ایران.

منابع فارسی:

- ۱- جعفری، لنگرودی؛ محمدجعفر (آخرین سال انتشار). *مقدمه عمومی علم حقوق*. تهران: گنج دانش.
- ۲- حیاتی، علی عباس (آخرین سال انتشار). *مقدمه علم حقوق*. تهران: دانشگاه امام صادق (ع).
- ۳- دانش‌پژوه، مصطفی (آخرین سال انتشار). *مقدمه علم حقوق با رویکرد به حقوق ایران و اسلام*. تهران: سمت.
- ۴- کاتوزیان، امیرناصر (آخرین سال انتشار). *فلسفه حقوق*. تهران: شرکت سهامی انتشارات.
- ۵- کاتوزیان، امیرناصر (آخرین سال انتشار). *مقدمه علم حقوق و مطالعه در نظام حقوقی ایران*. تهران: شرکت سهامی انتشار.
- ۶- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق بین‌الملل عمومی (۱)

درس‌های پیش‌نیاز: ندارد	☒ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق بین‌الملل عمومی (۱)
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: دارد ☐ ندارد ☒	کاروری ☐ سفر علمی ☐
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					

توجیه درس: حقوق بین‌الملل یکی از مهم‌ترین شاخه‌های حقوقی امروزی است که با توجه به گسترش فزاینده روابط بین‌المللی اعم از دولتی و خصوصی، اهمیت و ضرورت شناخت آن فزونی یافته است. آشنایی دانشجویان حقوق با قواعد بین‌المللی و حقوق بین‌الملل از آن جهت حائز اهمیت است که امروزه دیگر نمی‌توان بدون در نظر گرفتن فعالیت‌های بین‌المللی و ارتباط برون مرزی، فعالیت‌های درون کشورها را به خوبی سامان داد. بنابراین دانشجویان باید در ابتدای ورود به مباحث حقوق بین‌الملل، کلیاتی از این رشته و تحولات واقع شده در آن و همچنین ارتباط میان حقوق بین‌الملل و حقوق داخلی را مورد مطالعه قرار داده و فضای کلی حاکم بر حقوق بین‌الملل را با شناخت منابع آن درک کند.

هدف درس: آشنایی با مفاهیم، مبانی و تحولات تاریخی حقوق بین‌الملل، درک جایگاه اجتماعی این رشته در تنظیم روابط اجتماعی از طریق مقایسه با حقوق داخلی و در نهایت پی بردن به منابع و اسناد موجود در عرصه بین‌المللی.

❖ سرفصل‌ها:

- ۱- تعریف و ماهیت حقوق بین‌الملل؛
- ۲- سیر تاریخی تحولات حقوق بین‌الملل؛
- ۳- مبانی حقوق بین‌الملل؛
- ۴- رابطه حقوق بین‌الملل و حقوق داخلی؛
- ۵- منابع حقوق بین‌الملل:
- منابع ماده ۳۸ اساسنامه دیوان بین‌المللی دادگستری؛
- منابع جدید.
- ۶- دیدگاه اسلام در مباحث فوق‌الذکر.

منابع فارسی:

- ۱- حمیداله، محمد (آخرین سال انتشار). *سلوک بین‌المللی دولت اسلامی*. ترجمه: مصطفی محقق داماد. تهران: مرکز نشر علوم انسانی.
- ۲- ضیایی بیگدلی، محمدرضا (آخرین سال انتشار). *حقوق بین‌الملل عمومی*. تهران: گنج دانش.
- ۳- عمید زنجانی، عباسعلی (آخرین سال انتشار). *فقه سیاسی* (جلد ۳ و ۴). تهران: امیرکبیر.
- ۴- فن گلان، گردهارد (آخرین سال انتشار). *حقوق بین‌الملل عمومی* (دو جلد). ترجمه: داوود آقایی و محمدحسین حافظیان. تهران: میزان.
- ۵- کاسسه، آنتونیو (آخرین سال انتشار). *حقوق بین‌الملل در جهان نامتحد*. ترجمه: حسین شریفی طراز کوهی. تهران: میزان.
- ۶- کک دین، نگوین؛ دیبه، پاتریک و پله، آلن (آخرین سال انتشار). *حقوق بین‌الملل عمومی*. ترجمه: حسن حبیبی. تهران: اطلاعات.
- ۷- گروهی از نویسندگان (آخرین سال انتشار). *اسلام و حقوق بین‌الملل* (جلد اول). تهران: سمت.

- ۸- مایکل اکهرست (آخرین سال انتشار). کلیات نوین حقوق بین‌الملل. ترجمه: بهمن آقایی. تهران: دفتر خدمات حقوقی بین‌الملل جمهوری اسلامی ایران.
- ۹- موسوی، سید فضل‌الله و ... (آخرین سال انتشار). حقوق بین‌الملل عمومی (۱). تهران: سمت.
- ۱۰- موسوی‌زاده، رضا (آخرین سال انتشار). بایسته‌های حقوق بین‌الملل عمومی. تهران: میزان.
- ۱۱- والاس، ربکا (آخرین سال انتشار). حقوق بین‌الملل. ترجمه: دکتر سید قاسم زمانی و مهناز بهرام‌لو. تهران: شهر دانش.
- ۱۲- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- 1- Bobbitt, P. (2010). *Public international law*. In D. Patterson (ed.), *A companion to philosophy of law and legal theory*, Wiley-Blackwell.
- 2- Evans M. (2003). *International Law*, 1th edn. oxford university press.
- 3- Cassese A. (2005). *International Law*, 2nd edn. Oxford.
- 4- Brownlie, I. (2003). *Principles of Public International Law*, 6th edn. Oxford.
- 5- Higgins, R. (1994). *Problems and Process: International Law and How We Use It*. Oxford.
- 6- Degan, D. (1997). *Sources of International Law*. The Hague.
- 7- Boyle, A., & Chinkin, C. (2007). *The making of international law*. OUP Oxford.
- 8- Pellet, A. (2006). 'Article 38'. In A. Zimmermann, C. Tomuschat, K. Oellers-Frahm (Eds.). *The Statute of the International Court of justice: A commentary*. Oxford University Press.
- 9- Aust, A. (2013). *Modern treaty law and practice*, 2nd end. Cambridge University Press.
- 10- Shaw, M. N. (1982). *Territory in international law*, 6th edn. *Netherlands Yearbook of International Law*.

□ حقوق اساسی (۱)

درس‌های پیش‌نیاز: ندارد	☒ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق اساسی (۱)
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی			
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					
☒ ندارد		☐ دارد		آموزش تکمیلی:	
☐ سفر علمی		☐ کارورزی			

توجیه درس: برای آشنایی با علم حقوق ضروری است ابتدا قانون اساسی به عنوان قانون مادر، بازشناسانده شود. در قوانین اساسی ساختار دولت و تفکیک بخش‌های آن و نیز روابط میان این بخش‌ها و نیز حقوق و تکالیف مردم و روابط میان آن‌ها و دولت بررسی می‌شود. بدیهی است که آشنایی با موارد بالا برای ورود به سایر مباحث دانش حقوق اجتناب‌ناپذیر است.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با مباحث مربوط به حقوق اساسی از قبیل تاریخ حقوق اساسی، دولت، حاکمیت، حکومت در حقوق اسلام و سایر مکاتب حقوقی.

❖ سرفصل‌ها:

- ۱- مفهوم حقوق اساسی:
 - الف- تعریف؛
 - ب- ویژگی‌ها.
- ۲- موضوع حقوق اساسی:
 - الف- مفهوم دولت؛
 - ب- انواع دولت (ساختاری- نظام سیاسی).
- ۳- تاریخ حقوق اساسی:
 - اول: در جهان؛
 - دوم: در ایران:
 - الف- قبل از نهضت مشروطه؛
 - ب- مشروطیت؛
 - ج- جمهوری اسلامی ایران.
- ۴- منابع حقوق اساسی در ایران و سایر نظام‌ها:
 - اول: منابع موضوعه:
 - الف- قانون اساسی (مفاهیم، انواع و دادرسی اساسی)؛
 - ب- سایر منابع موضوعه.
 - دوم: منابع عرفی (عرف‌های اساسی)؛
 - سوم: رویه‌های اساسی؛

چهارم: نظریه‌ها.

۵- عناصر تشکیل دهنده دولت:

اول: جمعیت:

الف- ملت؛

ب- امت.

دوم: سرزمین:

الف- اعتباری (محدود به مرز)؛

ب- اعتقادی (دارالاسلام، دارالحرب و دارالکفر).

سوم: حاکمیت:

الف- مفهوم حاکمیت؛

ب- نظریه‌های منشاء حاکمیت:

- دین‌سالاری (تئوکراسی)؛

- مردم‌سالاری (دموکراسی)؛

- مردم‌سالاری دینی (ولایت فقیه).

چهارم: حکومت:

الف- مفهوم حکومت؛

ب- انواع حکومت:

- ارتباط قوا (تفکیک قوا، تداخل قوا و استقلال قوا- ریاستی، پارلمانی، نیمه‌ریاستی یا نیمه‌پارلمانی)؛

- نظام‌های سیاسی:

* جمهوری (دینی، سکولار، لائیک)؛

* سلطنتی (مطلقه، مشروطه).

منابع فارسی:

- ۱- ارسطا، محمدجواد (آخرین سال انتشار). *نگاهی به مبانی تحلیلی نظام جمهوری اسلامی ایران*. قم: بوستان کتاب.
- ۲- اصلانی، فیروز؛ پروین، خیرالله (آخرین سال انتشار). *کلیات حقوق اساسی*. تهران: نشر پایدار.
- ۳- جوان آراسته، حسین (آخرین سال انتشار). *گزینش رهبر و نظارت بر او*. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- ۴- جوان آراسته، حسین (آخرین سال انتشار). *مبانی حاکمیت در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران*. قم: دبیرخانه مجلس خبرگان.
- ۵- شعبانی، قاسم (آخرین سال انتشار). *حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران*. تهران: نشر اطلاعات.
- ۶- طباطبایی مؤتمنی، منوچهر (آخرین سال انتشار). *حقوق اساسی*. تهران: نشر میزان.
- ۷- عباسی، بیژن (آخرین سال انتشار). *مبانی حقوق اساسی*. تهران: انتشارات جنگل.
- ۸- عمیدزنجانی، عباسعلی (آخرین سال انتشار). *حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران*. تهران: دانشگاه تهران.
- ۹- (آخرین سال انتشار). *حقوق اساسی*. تصحیح، تحقیق و اضافات: ابراهیم موسی‌زاده. تهران: انتشارات خرسندی.
- ۱۰- غم‌امی، سید محمد مهدی (آخرین سال انتشار). *دادرسی اساسی*. تهران: پژوهشکده شورای نگهبان.
- ۱۱- قاضی، سید ابوالفضل (آخرین سال انتشار). *حقوق اساسی و نهادهای سیاسی*. تهران: نشر میزان.
- ۱۲- مشروح مذاکرات مجلس خبرگان قانون اساسی در سال ۱۳۵۸.
- ۱۳- مشروح مذاکرات شورای بازنگری قانون اساسی در سال ۱۳۶۸.
- ۱۴- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.
- ۱۵- نجفی اسفاد، مرتضی؛ فرید، محسنی، (آخرین سال انتشار). *حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران*. تهران: انتشارات بین‌المللی المهدی.
- ۱۶- ویژه، محمد رضا (آخرین سال انتشار). *کلیات حقوق اساسی*. تهران: سمت.
- ۱۷- هاشمی، سید محمد (آخرین سال انتشار). *حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران*، جلد ۱. تهران: نشر میزان.

۱۸- (آخرین سال انتشار). حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، جلد ۲. تهران: نشر میزان.

□ حقوق مالیه عمومی

درس‌های پیش‌نیاز: مقدمه علم حقوق	☒ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق مالیه عمومی
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی			
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی	آموزش تکمیلی:			
☐ عملی					
☒ ندارد			☐ دارد		
☐ سفر علمی			☐ کارورزی		

توجیه درس: حقوق مالیه عمومی، مجموعه قواعد حقوقی حاکم بر روابط دولت و مردم در امور مالی است. مبنای ارتباط مسائل مالی و حقوق در دو محور شکل می‌گیرد که عبارتند از: حقوق مالیاتی و حقوق بودجه. حقوق مالیاتی، چارچوب حقوقی بخش مهمی از روابط شهروندان با دولت را شکل می‌دهد. حقوق بودجه، چارچوب حقوقی مسائل مالی دولت را مشخص می‌کند. از این رو ضروری است که دانشجویان حقوق با هر دو عرصه در نظام حقوقی اسلام و جمهوری اسلامی ایران آشنا شوند.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با مبانی مالیه عمومی و حقوق مالی، درآمدها و هزینه‌های عمومی، حقوق مالیاتی و حقوق بودجه در نظام حقوقی اسلام و جمهوری اسلامی ایران.

❖ سرفصل‌ها:

بخش ۱- مبانی و کلیات:

- الف- تعریف، موضوع، جایگاه و اهمیت مالیه عمومی در اسلام و حقوق موضوعه؛
- ب- تعریف، تاریخچه حقوق مالیه عمومی و حقوق مالی و نسبت بین آن‌ها؛
- ج- منابع و جایگاه حقوق مالیه عمومی در نظام حقوقی اسلام و حقوق موضوعه.

بخش ۲- درآمدهای عمومی در نظام حقوقی اسلام و حقوق موضوعه:

- الف- درآمدهای عمومی در نظام مالیه عمومی اسلام:
- درآمدهای مالیاتی (مالیات‌های ثابت شامل خمس و زکات و مالیات‌های متغیر)؛
- درآمدهای حاصل از مالکیت‌ها و دارایی‌های حکومت اسلامی (انفال و فیء).
- ب- درآمدهای عمومی در حقوق موضوعه:
- درآمدهای مالیاتی (مالیات‌های مستقیم و مالیات‌های غیرمستقیم)؛
- درآمدهای حاصل از مالکیت‌ها، دارایی‌ها و خدمات دولتی؛
- درآمدهای استقراضی و درآمدهای پولی.

بخش ۳- هزینه‌های عمومی در نظام مالیه عمومی اسلام و حقوق موضوعه:

- الف- مفهوم، ماهیت، اهمیت و انواع هزینه‌های عمومی در نظام مالیه عمومی؛
- ب- مفهوم، ماهیت، اهمیت و انواع هزینه‌های عمومی در حقوق موضوعه.

بخش ۴- حقوق مالیاتی در نظام حقوقی اسلام و حقوق موضوعه:

- الف- تعریف مالیات و حقوق مالیاتی، ویژگی‌های مالیات، اصول مالیات‌ها و انواع مالیات‌ها در اسلام و حقوق موضوعه؛
- ب- منابع مالیاتی؛

ج- تشخیص و وصول مالیات؛

د- دادرسی مالیاتی.

بخش ۵- حقوق بودجه در نظام حقوقی اسلام و حقوق موضوعه:

الف- مفهوم، تعریف، ماهیت و تاریخچه و اصول بودجه؛

ب- ساختار و اهداف نظام حقوق بودجه (تهیه و تنظیم و تصویب بودجه)؛

ج- اجرا و نظارت بر اجرای بودجه.

منابع فارسی:

- ۱- الریس، ضیال‌الدین (آخرین سال انتشار). *خراج و نظام‌های مالی دولت‌های اسلامی از آغاز تا نیمه دوم قرن سوم*. مترجم فتحعلی اکبری، اصفهان: انتشارات دانشگاه اصفهان.
- ۲- آقانظری، حسن؛ گیلک، محمدتقی (آخرین سال انتشار). *هزینه و درآمد دولت اسلامی*. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- ۳- رستمی، ولی (آخرین سال انتشار). *حقوق مالیه عمومی*. تهران: میزان.
- ۴- مالکی، هوشنگ؛ عباسی، عباداله (آخرین سال انتشار). *حقوق مالیاتی و آیین دادرسی آن*. قم: خانه خرد.
- ۵- مجیبی‌فر، محمدصادق (آخرین سال انتشار). *حقوق و تکالیف متقابل مودیان و دستگاه‌های مالیاتی ایران*. تهران: نشر جنگل.
- ۶- مشایخ، محمود (آخرین سال انتشار). *خمس و مالیات در اسلام*. تهران: نشر آن.
- ۷- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق اداری (۱)

درس‌های پیش‌نیاز: مقدمه علم حقوق، حقوق اساسی (۱)	☒ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق اداری (۱)
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ کارورزی ☐ سفر علمی	
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					

توجیه درس: در حقوق عمومی روابط اداری میان نهادهای اداری دولت و نیز رابطه میان نهادهای دولت و مردم بسیار اهمیت دارد. به علاوه اعمال گوناگون اداری و نظارت بر آنها نیز بسیار مورد بحث قرار می‌گیرد. ضروری است دانشجویان حقوق با مبانی و کلیات موارد بالا از منظر حقوق اسلام و حقوق موضوعه در دوره کارشناسی آشنا شوند.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با حقوق حاکم بر نهادها و اعمال اداری در جمهوری اسلامی ایران از منظر اسلام و حقوق موضوعه.

❖ سرفصل‌ها:

- ۱- مفاهیم حقوق اداری از منظر حقوق اسلام و حقوق موضوعه:
 - الف- مفاهیم، تعاریف و ویژگی‌ها و مشخصات حقوق اداری؛
 - ب- ارتباط حقوق اداری با سایر گرایش‌های حقوق؛
 - ج- سیر تکوین و تحول حقوق اداری در اسلام و حقوق موضوعه؛
 - د- هدف و ضرورت حقوق اداری.
- ۲- مبانی و منابع حقوق اداری در اسلام و حقوق موضوعه:
 - الف- منابع:
 - احکام حکومتی، منابع و موازین اسلامی و احکام و فتاوی معتبر؛
 - قانون اساسی، سیاست‌های کلی ذیربط؛
 - قوانین و مقررات؛
 - رویه قضایی، عرف و آموزه‌های حقوقی.
 - ب- مبانی:
 - سیر تحول در مبانی حقوق اداری؛
 - هدف و ضرورت حقوق اداری.
- ۳- جایگاه اعمال اداری در اسلام و حقوق موضوعه:
 - الف- تعریف، ویژگی‌ها و انواع اعمال اداری؛
 - ب- تفاوت عمل اداری با اعمال تقنینی، قضایی و سیاسی.
- ۴- اصول حاکم بر حقوق و نظام اداری در اسلام و حقوق موضوعه:
 - الف- اصول کلی حقوق اداری؛
 - ب- اصول حاکم بر نظام اداری (اصل سلسله مراتب، اصل ولایت‌پذیری و اصل مرجعیت و ...).

۵- سازمان‌های اداری در اسلام و حقوق موضوعه:

الف- اشخاص حقوقی در حقوق اداری؛

ب- مناصب اداری؛

ج- سازمان‌های اداری؛

د- تمرکز و عدم تمرکز در حقوق موضوعه.

۶- نظارت بر اداره در اسلام و حقوق موضوعه:

الف- مبانی و اصول نظارت در اسلام و حقوق موضوعه؛

ب- انواع نظارت (قضایی، اداری و سیاسی و ...).

منابع فارسی:

- ۱- امامی، محمد؛ استوار سنگری، کورش (آخرین سال چاپ). *حقوق اداری ۱* و ۲. تهران: نشر میزان.
- ۲- انصاری، ولی‌الله (آخرین سال چاپ). *کلیات حقوق اداری*. تهران: نشر میزان.
- ۳- طباطبایی موتمنی، منوچهر (آخرین سال چاپ). *حقوق اداری*. تهران: سمت.
- ۴- طباطبایی موتمنی، منوچهر (آخرین سال چاپ). *حقوق اداری تطبیقی*. تهران: سمت.
- ۵- عباسی، بیژن (آخرین سال چاپ). *حقوق اداری*. تهران: نشر دادگستر.
- ۶- عمید زنجانی، عباسعلی؛ موسی‌زاده، ابراهیم (آخرین سال چاپ). *نظارت بر اعمال حکومت و عدالت اداری*. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- ۷- موسی‌زاده، ابراهیم (آخرین سال چاپ). *حقوق اداری*. تهران: نشر دادگستر.
- ۸- هداوند، مهدی (آخرین سال چاپ). *حقوق اداری تطبیقی*. تهران: سمت.
- ۹- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ اصول فقه (۱)

درس‌های پیش - نیاز: ندارد	☒ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: اصول فقه (۱)				
	☐ عملی								
	☐ نظری	تخصصی							
	☐ عملی								
	☐ نظری	اختیاری				تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:		
	☐ عملی								
	☐ نظری	جبرانی							
	☐ عملی								
	☒ ندارد			☐ دارد					
	☐ سفر علمی			☐ کارورزی					

توجیه درس: با توجه به ابتدای حقوق جمهوری اسلامی ایران به‌ویژه در حوزه‌های مدنی و جزایی بر فقه اسلامی و ضرورت آشنایی و مراجعه دانشجویان به متون فقهی و مبانی استنباط آن، آموزش اصول فقه در مقطع کارشناسی ضروری است. از این رو درس اصول فقه در دو عنوان و جمعاً به ارزش ۴ واحد پیش‌بینی شده است.

هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با علم اصول فقه به‌عنوان پایه و مبنای درک و استنباط فقه و حقوق.

❖ سرفصل‌ها:

- بخش ۱-** مباحث الفاظ (مقدمه، وضع الفاظ، اوامر و نواهی، مفهوم و منطوق عام و خاص، مطلق و مفید، مجمل و مبین)؛
- بخش ۲-** منابع استنباط احکام (کتاب، سنت، اجماع، عقل، قیاس و ادله دیگر).

منابع فارسی:

- ۱- زراعت، عباس؛ مسجدسرای، حمید (آخرین سال انتشار). ترجمه و تبیین اصول الاستنباط، تألیف علامه حیدری. قم: انتشارات حقوق اسلامی.
- ۲- زراعت، عباس؛ مسجدسرای، حمید (آخرین سال انتشار). کامل‌ترین ترجمه و تبیین اصول فقه، علامه محمدرضا مظفر. قم: پیام نوآور.
- ۳- قافی، حسین؛ شریعتی فرانی، سعید (آخرین سال انتشار). اصول فقه کاربردی. تهران: سمت.
- ۴- محقق داماد، سید مصطفی (آخرین سال انتشار). مباحثی از اصول فقه (دفتر اول - دفتر دوم). تهران: انتشارات مرکز نشر علوم اسلامی.
- ۵- محمدی، ابوالحسن (آخرین سال انتشار). مبانی استنباط حقوق اسلامی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- ۶- مظفر، محمدرضا (آخرین سال انتشار). اصول فقه. ترجمه: علی شیروانی و محسن غروی‌ان. قم: دارالفکر.
- ۷- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق تجارت (۱) (تجار و اعمال تجاری)

درس‌های پیش‌نیاز: ندارد	☒ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق تجارت (۱) (تجار و اعمال تجاری)
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی			
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	جبرانی			
	☐ عملی				
☒ ندارد		☐ دارد		آموزش تکمیلی:	
☐ سفر علمی		☐ کارورزی			

توجیه درس: با توجه به این‌که تاجران تحت شمول مقررات ویژه‌ای هستند و حقوق و تکالیف خاصی برای آن‌ها وجود دارد و با توجه به این‌که این بخش از مقررات با لحاظ نقش تجار در هر جامعه‌ای از اهمیت ویژه برخوردار است، لازم است دانشجویان از این بخش مهم حقوق آگاه شوند.

هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با فعالان صحنه بازرگانی، انواع قراردادهای تجاری، مسئولیت‌های ناشی از اعمال تجاری و خصایص، تکالیف و حقوق اشخاص حقیقی و حقوقی در موضوع حقوق تجارت است.

سرفصل‌ها:

- ۱- کلیات؛
- ۲- رابطه حقوق تجارت و حقوق مدنی؛
- ۳- انواع معامله تجاری ذاتی (توزیعی، خدماتی، تسهیلاتی، کمکی)؛
- ۴- مفهوم حقوق تجارت، قلمرو و منابع آن (قانون، فقه اسلامی، عرف، رویه قضایی)؛
- ۵- نظریات موضوعی و شخصی حقوق تجارت؛
- ۶- مفهوم و مصادیق تاجر، شرایط اشتغال به تجارت، محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های قانونی تجارت؛
- ۷- مفهوم تاجر و ضوابط تعیین آن؛
- ۸- محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های تجارت؛
- ۹- مفهوم معامله تجاری و اقسام آن (ذاتی، تبعی، حکمی)؛
- ۱۰- اعمال معاملات تجاری؛
- ۱۲- تکالیف و الزامات قانونی تجار (داشتن دفاتر تجاری و ثبت‌نام در دفتر ثبت تجاری)؛
- ۱۳- شرایط اشتغال به تجارت؛
- ۱۴- تاریخچه حقوق تجارت؛
- ۱۵- جایگاه حقوق تجارت در نظام حقوقی ایران و ارتباط آن با اقتصاد و سایر شاخه‌های حقوق؛
- ۱۶- آشنایی با قراردادهای تجاری و انواع قراردادهای نوین تجاری؛
- ۱۷- عاملیت، نمایندگی تجاری و قائم مقامی تجاری؛
- ۱۸- تکالیف و الزامات تاجر (تنظیم و نگهداری دفاتر تجاری {حسابداری} و ثبت‌نام در دفتر ثبت تجاری)؛
- ۱۹- جایگاه حقوق تجارت و ارتباط آن با رشته‌های دیگر حقوق و سایر علوم؛
- ۲۰- اعمال تجاری؛
- ۲۱- مالکیت‌های فکری صنعتی و تجاری؛

- ۲۲- مالکیت‌های فکری تجاری و نام تجاری، علامت تجاری، برند، حق کسب و پیشه و تجارت؛
۲۳- مالکیت‌های فکری صنعتی، حق اختراع، طرح‌ها و ترسیمات منفی، دانش منفی.

منابع فارسی:

- ۱- اسکینی، ربیعا (آخرین سال انتشار). حقوق تجارت، کلیات، معاملات تجاری، تجار و سازماندهی فعالیت تجاری. تهران: انتشارات سمت.
- ۲- اعظمی زنگنه، عبدالحمید (آخرین سال انتشار). حقوق بازرگانی. بی‌جا: بی‌نا.
- ۳- بازگیر، یدا... (آخرین سال انتشار). حقوق تجارت در آراء دیوان عالی کشور. تهران: گنج دانش.
- ۴- ستوده تهرانی، حسن (آخرین سال انتشار). حقوق تجارت، ج اول. تهران: نشر دادگستر.
- ۵- عرفانی، توفیق (آخرین سال انتشار). اسناد و دعاوی تجاری در آراء و انتقالات. تهران: انتشارات ققنوس.
- ۶- عرفانی، محمود (آخرین سال انتشار). حقوق تجارت. تهران: مؤسسه انتشارات جهاد دانشگاهی.
- ۷- کیایی، کریم (آخرین سال انتشار). حقوق بازرگانی. بی‌جا: بی‌نا.
- ۸- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق مدنی (۱) (اشخاص و حمایت از محجورین)

درس های پیش - نیاز: ندارد	☒ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق مدنی (۱) (اشخاص و حمایت از محجورین)		
	☐ عملی						
	☐ نظری	تخصصی				تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی						
	☐ نظری	اختیاری					
	☐ عملی						
	☐ نظری	جبرانی					
	☐ عملی						
	☒ ندارد			☐ دارد			
	☐ سفر علمی			☐ کارورزی			

توجیه درس: با توجه به این که هدف حقوق تنظیم روابط اشخاص است، اطلاع از مفهوم شخص و انواع آن و همچنین مقرراتی که ناظر بر اشخاصی است که نمی توانند بدون دخالت دیگران امور خود را اداره کنند، جزو مباحث اولیه حقوق محسوب می شود که این درس عهده دار آن است.

هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با مباحث حقوقی مربوط حقوق اشخاص و محجورین است.

❖ سرفصل ها:

۱- کلیات:

- بند یک: مفهوم شخص و شخصیت؛
- بند دو: رابطه شخصیت و اهلیت؛
- بند سه: حقوق مربوط به شخصیت؛
- بند چهار: حمایت از شخصیت انسان.

۲- شخص طبیعی:

- بند یک: وجود و ویژگی های شخص طبیعی؛
- * نام و نام خانوادگی (تعیین، تغییر و آثار آن) و اسناد سجلی؛
- * اقامتگاه؛
- * تابعیت.

- بند دو: آغاز و پایان وجود شخص طبیعی؛
- بند سه: شخصیت حقوقی جنین؛
- بند چهار: غایب مفقود الاثر و امور مالی و غیرمالی او؛
- بند پنج: حکم موت فرضی.

۳- شخص حقوقی:

- بند یک: مفهوم اقسام شخص حقوقی؛
- بند دو: آغاز و پایان شخص حقوقی؛
- بند سه: ممیزهای شخص حقوقی؛
- بند چهار: وضع حقوقی شخص حقوقی.

۴- محجوران:

- بند یک: کلیات (۱. مفهوم حجر؛ ۲. اهلیت؛ ۳. اوصاف حجر؛ ۴. مبنای حجر؛ ۵. اسباب حجر)؛
- بند دو: انواع محجور (۱. صغیر؛ ۲. غیر رشید؛ ۳. مجنون؛ ۴. سایر محجوران).

۵- قیومت:

- بند یک: تعاریف (۱. ولی؛ ۲. وصی؛ ۳. قیّم...)
- بند دو: موارد نصب قیّم؛
- بند سه: تشریفات نصب قیّم؛
- بند چهار: شرایط نصب قیّم؛
- بند پنج: احکام نصب قیّم؛
- بند شش: اختیارات و وظایف قیّم.

منابع فارسی:

- ۱- امامی، سید حسن (آخرین سال انتشار). حقوق مدنی، ج ۴. تهران: انتشارات اسلامی.
- ۲- حیاتی، علی عباس (آخرین سال انتشار). حقوق مدنی ۱. تهران: میزان.
- ۳- ساکت، محمدحسین (آخرین سال انتشار). شخصیت و اهلیت در حقوق مدنی. مشهد: گوتنبرگ.
- ۴- صفایی، سید حسین (آخرین سال انتشار). دوره مقدماتی حقوق مدنی، جلد اول (اشخاص و اموال). تهران: میزان.
- ۵- صفایی، سید حسین؛ قاسم‌زاده، سید مرتضی (آخرین سال انتشار). اشخاص و محجوری. تهران: سمت.
- ۶- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق مدنی (۲) (اموال و مالکیت)

درس‌های پیش‌نیاز: مدنی (۱)	☒ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق مدنی (۲) (اموال و مالکیت)
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد	
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی	☐ کارورزی ☐ سفر علمی			
☐ عملی					

توجیه درس: بخش مهمی از حقوقی که هر شخص ممکن است از آن برخوردار شود، حقوق مالی نامیده می‌شود و برای درک مقررات ناظر به آن لازم است درک صحیحی از اموال و مالکیت و طرق تحصیل آن به دست آید که این درس متکفل آن است.

هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با مفاهیم اموال و مالکیت و حدود و مشخصات آن و طرق تحصیل مالکیت و آثار و احکام تصرف به عنوان مالکیت است.

❖ سرفصل‌ها:

- بخش ۱- کلیات:
 - الف- تعریف مال؛
 - ب- تعریف مالکیت.
- بخش ۲- انواع مال و مالکیت:
 - الف- انواع مال؛
 - ب- انواع مالکیت.
- بخش ۳- حق انتفاع؛
- بخش ۴- حق ارتفاق و حقوق دیگر؛
- بخش ۵- وقف؛
- بخش ۶- املاک مجاور؛
- بخش ۷- اسباب تملک؛
- بخش ۸- قاعده تصرف و آثار آن.

منابع فارسی:

- ۱- امامی، سید حسن (آخرین سال انتشار). حقوق مدنی. تهران: کتابفروشی اسلامیه.
- ۲- خمینی، روح‌الله (آخرین سال انتشار). تحریر الوسیله، کتاب الوقف. تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره).
- ۳- صفایی، سید حسین (آخرین سال انتشار). اشخاص و اموال. تهران: میزان.
- ۴- کاتوزیان، امیرناصر (آخرین سال انتشار). حقوق مدنی اموال و مالکیت، جلد‌های مرتبط. تهران: میزان.
- ۵- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ کلیات حقوق جزا

درس های پیش نیاز: ندارد	☒ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: کلیات حقوق جزا
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۱۶	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		کارورزی	آموزش تکمیلی:
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی	سفر علمی	ندارد		
☐ عملی					

توجیه درس: با توجه به تخصصی شدن آموزش های حقوق جزایی در درس های جزای عمومی و اختصاصی و آیین دادرسی کیفری و لزوم آشنایی کلی دانشجویان به عموم مسائل کیفری و ساختار کلی و تقسیمات عمده کیفری ایران قبل از آموزش های تخصصی جزایی، درس کلیات حقوق جزا، به عنوان مقدمه ورود به مباحث تخصصی جزایی در دوره کارشناسی ضرورت دارد.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با عمومات مسائل حقوق کیفری و ساختار و تقسیمات عمده کیفری ایران.

❖ سرفصل ها:

- ۱- محتوا و موضوع حقوق جزایی:
 - آشنایی با مفاهیم جزایی، جرم، مجازات، اقدامات تأمینی و تربیتی، بزهکاری، بزه دیده گی، مسئولیت جزایی؛
 - قواعد ناظر به اختیارات و وظایف دولت در مبارزه با بزهکاری و تحولات آن (جرم انگاری، کیفرگذاری، تعقیب و مجازات بزهکاران).
- ۲- منابع حقوق جزا در حقوق ایران:
 - منابع الزامی (قانون اساسی، قانون عادی، مصوبات مجمع تشخیص مصلحت نظام و آراء وحدت رویه (رویه قضایی به معنای خاص)؛
 - منابع معتبر اسلامی و فتاوی فقهی؛
 - منابع ارشادی (رویه قضایی به معنای عام، نظریات علمی حقوق و فقه، عرف و عادت).
- ۳- جایگاه حقوق جزایی و ارتباط آن با رشته های حقوقی دیگر و سایر علوم:
 - جایگاه و اهمیت؛
 - ارتباط آن با شاخه های دیگر حقوقی و سایر علوم.
- ۴- پدیده مجرمانه و واکنش اجتماعی علیه آن:
 - پدیده مجرمانه؛
 - واکنش اجتماعی؛
 - انواع واکنش اجتماعی (مجازات: سلب حیات، سلب آزادی، محدود کننده آزادی، سلب حقوق، مالی، جایگزین های حبس و اقدامات تأمینی)؛
 - تحولات ناظر به واکنش ها (مکتب کلاسیک، مکتب تحقیقی، مکتب دفاع اجتماعی و ...).

منابع فارسی:

- ۱- بکاربا، سزار (آخرین سال انتشار). رساله جرایم و مجازات ها. ترجمه: دکتر محمد علی اردبیلی. تهران: نشر میزان.
- ۲- جعفری، مجتبی (آخرین سال انتشار). مقدمه علم حقوق کیفری. تهران: نشر میزان.

- ۳- حیدر علامه، غلام (آخرین سال انتشار). *اصول راهبردی حقوق کیفری*. تهران: نشر میزان.
- ۴- فلیچر، جورج پی (آخرین سال انتشار). *مفاهیم بنیادین حقوق کیفری*. ترجمه: سید مهدی سیدزاده ثانی، گروه پژوهشی ترجمه دانشگاه علوم اسلامی رضوی. مشهد: دانشگاه علوم اسلامی رضوی.
- ۵- گلدوزیان، ایرج (آخرین سال انتشار). *محصای قانون مجازات اسلامی*. تهران: انتشارات مجد.
- ۶- نوربها، رضا (آخرین سال انتشار). *نگاهی به قانون مجازات اسلامی*. تهران: نشر میزان.
- ۷- هرینگ، جانانان (آخرین سال انتشار). *مبانی حقوق کیفری انگلستان*. ترجمه: امیر اعتمادی. تهران: انتشارات جنگل.
- ۸- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- 1- Ashworth, A. (2003). *Principles of Criminal Law*, 4th edn. Oxford University Press.
- 2- Dressler, J. (2012). *Understanding Criminal Law*, 6th edn. LexisNexis.
- 3- Carlan, P., Nored, L. and Downey, R. (2011). *An Introduction to Criminal Law*. Jones and Bartlett Publishers.
- 4- Lacey, N., Wells, C., and Quick, O. (2006). *Reconstructing Criminal Law: Text and Materials*, 3rd edn. Cambridge University Press.
- 5- Hall, J. (2005). *General Principles of Criminal Law*, 2nd edn. The Lawbook Exchange.
- 6- Fletcher, G.P. (1998). *Basic Concepts of Criminal Law*. Oxford University Press.

منابع فرانسه:

- 1- Kolb, P., & Leturmy, L. (2015). *Droit pénal général Gualino*.
- 2- Pradel, J (2008). *Les grands arrêts du droit pénal général*. Cujas.

□ قواعد فقه (۲) (جزایی)

درس های پیش نیاز: ندارد	☒ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: قواعد فقه (۲) (جزایی)
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی			
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۱۶	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					
☒ ندارد		☐ دارد		آموزش تکمیلی:	
☐ سفر علمی		☐ کارورزی			

توجیه درس: نظر به ابتدای قوانین کیفری ایران بر فقه جزایی، آشنایی اجمالی دانشجویان با قواعد فقه جزایی ضروری است. هدف درس: آشنایی دانشجویان با قواعد مبنایی فقهی که در جرم‌انگاری و کیفرنگاری به کار گرفته می‌شود.

❖ سرفصل‌ها:

الف- کلیات:

- مفاهیم؛
- اقسام قاعده فقهی و مقایسه آن با مفاهیم مشابه؛
- کاربرد قاعده فقهی.

ب- قواعد فقهی کیفری:

- قاعده قبح عقاب بلا بیان؛
- قاعده وزر؛
- قاعده درء؛
- منع اعانه بر اثم؛
- قاعده جب؛
- قاعده تحذیر؛
- قاعده لاقود؛
- قاعده اغتدا؛
- اضطرار؛
- اکراه؛
- قاعده حرمت دم مسلمان.

منابع فارسی:

- ۱- بای، حسینعلی (آخرین سال انتشار). قواعد فقهی. تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
- ۲- بهرامی احمدی، حمید (آخرین سال انتشار). قواعد فقه، دو جلدی. تهران: انتشارات دانشگاه امام صادق (ع).
- ۳- حاجی‌ده‌آبادی، احمد (آخرین سال انتشار). قواعد فقه جزایی. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- ۴- حاجی‌ده‌آبادی، احمد (آخرین سال انتشار). قواعد فقه دیات: مطالعه تطبیقی. تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، آخرین سال انتشار.
- ۵- عمید زنجانی، عباسعلی (آخرین سال انتشار). قواعد فقه بخش حقوق جزا. تهران: سمت.

- ۶- گروه پژوهشی حقوق دانشگاه علوم اسلامی رضوی (آخرین سال انتشار). قواعد فقه جزایی. مشهد: انتشارات دانشگاه علوم اسلامی رضوی.
- ۷- محقق داماد، سید مصطفی (آخرین سال انتشار). قواعد فقه، بخش جزایی. تهران: مرکز نشر علوم اسلامی.
- ۸- محمدی، ابوالحسن (آخرین سال انتشار). قواعد فقه. تهران: نشر میزان.
- ۹- موسوی بجنوردی، سید محمد (آخرین سال انتشار). قواعد فقهیه، جلد ۱. تهران: انتشارات مجد.
- ۱۰- موسوی بجنوردی، سید محمد (آخرین سال انتشار). قواعد فقهیه، جلد ۱ و ۲. تهران: انتشارات مجد.
- ۱۱- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

❑ پیشگیری از جرم

درس‌های پیش‌نیاز: کلیات حقوق جزا، جرم‌شناسی	☒ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: پیشگیری از جرم
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی			
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۱۶	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد			کارورزی ☐ سفر علمی ☐		

توجیه درس: نظر به اهمیت پیشگیری از وقوع جرم به‌ویژه با توجه به تأکید بند ۵ اصل ۱۵۶ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران آشنایی دانشجویان با مبانی نظری پیشگیری از جرم و مهمترین انواع آن ضروری است.

هدف درس: آشنایی با مفهوم پیشگیری به‌عنوان یکی از مفاهیم حوزه جرم‌شناسی و تبیین اصول حاکم بر پیشگیری و بیان اهداف و توجیحات آن، بررسی مبانی نظری پیشگیری از جرم و تشریح و توضیح انواع (گونه‌های) پیشگیری و در پایان توجه و تمرکز بر جایگاه پیشگیری در سیاست جنایی ایران، برخی کشورها و نیز در سطح بین‌المللی از جمله سازمان ملل متحد.

❖ سرفصل‌ها:

- ۱- مفهوم پیشگیری، اصول و مبانی آن:
 - الف- مفهوم جرم‌شناختی و پیشگیری کیفری؛
 - ب- اصول حاکم بر پیشگیری (حضور همه جانبه دولت، مشارکتی بودن، قابلیت محاسبه و پایداری، حقوق بشر مدار بودن و ...)
 - ج- مبانی نظری پیشگیری.
- ۲- گونه‌های پیشگیری و جایگاه آن در سیاستگذاری جنایی:
 - الف- گونه‌ها (فردمدار، موقعیت مدار)؛
 - ب- سیاستگذاری جنایی (در سیاست جنایی ایران، در رویکرد تطبیقی).

منابع فارسی:

- ۱- دفتر تحقیقات کاربردی پلیس پیشگیری، فصلنامه مطالعات پیشگیری از جرم، (تاکنون ۲۰ شماره).
- ۲- دفتر تحقیقات کاربردی پلیس و پیشگیری (آخرین سال انتشار). مجموعه مجلدات (۵ مجلد) مقالات پیشگیری از جرم.
- ۳- مجموعه رویه‌های بین‌المللی پیشگیری از جرم. (آخرین سال انتشار). ترجمه: شهرام ابراهیمی. تهران: نشر میزان.
- ۴- ابراهیمی، شهرام (آخرین سال انتشار). جرم‌شناسی پیشگیری. تهران: نشر میزان.
- ۵- محمدنسل، غلامرضا (آخرین سال انتشار). کلیات پیشگیری از جرم. تهران: نشر میزان.
- ۶- محمدنسل، غلامرضا (آخرین سال انتشار). مبانی پیشگیری از جرم. تهران: نشر میزان.
- ۷- کسن، ریموند (آخرین سال انتشار). جرم‌شناسی پیشگیری. ترجمه: دکتر مهدی کی‌نی. تهران: انتشارات مجد.
- ۸- معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضاییه (آخرین سال انتشار). رهیافت‌های نوین پیشگیری از جرم. تهران: نشر میزان.
- ۹- نجفی ابرند آبادی، علی حسین (زیر نظر) (آخرین سال انتشار). دانشنامه بزه‌دیده‌شناسی و پیشگیری از جرم، دو جلد. تهران: نشر میزان.
- ۱۰- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

ب) درس‌های تخصصی:

□ قواعد فقه (۱) (مدنی)

درس‌های پیش‌نیاز: ندارد	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: قواعد فقه (۱) (مدنی)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی			
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۱۶	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	جبرانی			
☐ عملی					
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐			کارورزی ☐		

توجیه درس: با توجه به ابتدای نظام حقوقی جمهوری اسلامی ایران در حوزه‌های مدنی و جزایی بر فقه امامیه و ضرورت آشنایی با متون فقهی و فهم و بهره‌برداری روشمند از آن، آموزش قواعد فقه در دوره کارشناسی ضرورت دارد. هدف درس: آشنا شدن دانشجویان با احکام کلی و قواعد فقهی برای حل بسیاری از فروع فقهی و همچنین ارتقاء قدرت و توانایی ایشان در فهم مشکلات حقوقی و فقهی.

❖ سرفصل‌ها:

بخش ۱- کلیات:

- قاعده فقهی؛
- مسأله اصولی؛
- احکام تأسیسی و امضائی احکام شرعی و عقلی تکلیفی و وضعی؛
- مباحث شرط؛
- سبب، مانع.

بخش ۲- قواعد:

- قاعده لاضرر و لاضرار؛
- قاعده اعراض؛
- قاعده ضمان ید؛
- ضمان مقبوض به عقد فاسد؛
- قاعده اتلاف و تسبیب؛
- قاعده غرور؛
- قاعده اقدام؛
- قاعده صحت؛
- قاعده لزوم؛
- قاعده انحلال یک عقد به چند عقد.

منابع فارسی:

- ۱- بهرامی احمدی، حمید (آخرین سال انتشار). قواعد فقه، مختصر هفتاد و هفت قاعده فقهی حقوقی (با تطبیق بر قوانین)، جلد اول. تهران: انتشارات دانشگاه امام صادق (ع).
- ۲- عمید زنجانی، عباسعلی (آخرین سال انتشار). قواعد فقه. تهران: سمت.
- ۳- محقق داماد، سید مصطفی (آخرین سال انتشار). قواعد فقه مدنی، جلد ۱ و ۲. تهران: مرکز نشر علوم اسلامی.
- ۴- محمدی، ابوالحسن (آخرین سال انتشار). قواعد فقه. تهران: نشر دادگستر.
- ۵- مکارم شیرازی (آخرین سال انتشار). القواعد الفقهیه. قم: مدرسه الامام علی بن ابی طالب علیه السلام.
- ۶- موسوی بجنوردی (آخرین سال انتشار). القواعد الفقهیه. قم: نشر الهادی.
- ۷- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق اساسی (۲) (ساختار حکومت و نهادهای اساسی)

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق اساسی (۱)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق اساسی (۲) (ساختار حکومت و نهادهای اساسی)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد	
	☐ عملی				
	☐ نظری	جبرانی		کارورزی ☐ دارد ☐ ندارد	
☐ عملی					
☐ سفر علمی					

توجیه درس: بررسی تحلیلی ساختار حکومت، نهادهای اساسی و قوای حاکم در حقوق اسلام و سایر مکاتب حقوقی.
هدف درس: آشنایی دانشجویان با سازماندهی قوای حاکم و انواع و کارکردهای آن در نظام حقوق اساسی جمهوری اسلامی و سایر نظام‌های حقوقی.

❖ سرفصل‌ها:

بخش ۱- سازماندهی قوای حاکم:

الف- تفکیک قوا (مطلق: آمریکا، نسبی: فرانسه)؛

ب- تداخل قوا (انگلستان)؛

ج- استقلال قوا (ایران).

بخش ۲- انواع قوا و کارکردهای آن‌ها:

الف- قوه مؤسس:

- ماهیت؛

- ارکان (همه پرسی، مجلس مؤسسان، ترکیبی)؛

- صلاحیت؛

- در حقوق اساسی ایران.

ب- قوه تعدیل‌کننده:

- ضرورت تشکیلات و کارکرد؛

- در حقوق اساسی ایران:

* رهبری (ولی فقیه):

○ شرایط و صلاحیت‌ها؛

○ تعیین و نظارت (مجلس خبرگان).

ج- قوه مجریه:

- انواع (ریاستی، پارلمانی، نیمه ریاستی)؛

- ارکان (پادشاهی، ریاست جمهوری)؛

- صلاحیت؛

- در حقوق اساسی ایران.

د- قوه مقننه:

- ارکان (یک مجلسی، دو مجلسی)؛

- صلاحیت (وضع قانون: مستقیم: همه پرسى و غير مستقیم: مجلس)؛
- در حقوق اساسی ایران (مجلس - شورای نگهبان).

ه- قوه قضاییه:

- ارکان (رئیس قوه قضاییه، قضات)؛
- صلاحیت (دادرسی: قضایی، اداری، سیاسی)؛
- تشکیلات؛
- در حقوق اساسی ایران.

بخش ۳- نهادهای اساسی خاص:

الف- مجمع تشخیص مصلحت نظام؛

ب- شورای عالی امنیت ملی؛

ج- شورای عالی انقلاب فرهنگی؛

د- شورای عالی فضای مجازی؛

ه- شوراها؛

و- صدا و سیما؛

ز- شورای بازنگری در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

منابع فارسی:

- ۱- ارسطا، محمدجواد (آخرین سال انتشار). *نگاهی به مبانی تحلیلی نظام جمهوری اسلامی ایران*. قم: بوستان کتاب.
- ۲- اصلانی، فیروز؛ پروین، خیرالله (آخرین سال انتشار). *کلیات حقوق اساسی*. تهران: نشر پایدار.
- ۳- جوان آراسته، حسین (آخرین سال انتشار). *گزینش رهبر و نظارت بر او*. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- ۴- جوان آراسته، حسین (آخرین سال انتشار). *مبانی حاکمیت در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران*. قم: دبیرخانه مجلس خبرگان.
- ۵- شعبانی، قاسم (آخرین سال انتشار). *حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران*. تهران: نشر اطلاعات.
- ۶- طباطبایی مؤتمنی، منوچهر (آخرین سال انتشار). *حقوق اساسی*. تهران: نشر میزان.
- ۷- عباسی، بیژن (آخرین سال انتشار). *مبانی حقوق اساسی*. تهران: انتشارات جنگل.
- ۸- عمید زنجانی، عباسعلی (آخرین سال انتشار). *حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران*. تهران: دانشگاه تهران.
- ۹- (آخرین سال انتشار). *حقوق اساسی*. تصحیح، تحقیق و اضافات: ابراهیم موسی زاده. تهران: انتشارات خرسندی.
- ۱۰- غمامی، سید محمد مهدی (آخرین سال انتشار). *دادرسی اساسی*. تهران: پژوهشکده شورای نگهبان.
- ۱۱- قاضی، سید ابوالفضل (آخرین سال انتشار). *حقوق اساسی و نهادهای سیاسی*. تهران: نشر میزان.
- ۱۲- مشروح مذاکرات مجلس خبرگان قانون اساسی در سال ۱۳۵۸.
- ۱۳- مشروح مذاکرات شورای بازنگری قانون اساسی در سال ۱۳۶۸.
- ۱۴- نجفی اسفاد، مرتضی؛ فرید، محسنی (آخرین سال انتشار). *حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران*. تهران: انتشارات بین‌المللی المهدی.
- ۱۵- ویژه، محمدرضا (آخرین سال انتشار). *کلیات حقوق اساسی*. تهران: سمت.
- ۱۶- هاشمی، سید محمد (آخرین سال انتشار). *حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران*، جلد ۱. تهران: نشر میزان.
- ۱۷- (آخرین سال انتشار). *حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران*، جلد ۲. تهران: نشر میزان.
- ۱۸- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق اساسی (۳) مردم و حکومت

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق اساسی (۲)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق اساسی (۳) مردم و حکومت
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: دارد ☐ ندارد ☒	کارورزی ☐ سفر علمی ☐
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					

توجیه درس: بررسی تحلیلی حقوق و تکالیف مردم، حقوق بشر و حقوق شهروندی، انواع حکومت مردم و سازوکارهای اعمال آن‌ها در نظام حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران و سایر نظام‌ها.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با نهاد رهبری، نقش مردم در حکومت و ویژگی‌های حکومت مردمی در نظام حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران و سایر نظام‌ها.

❖ سرفصل‌ها:

اول: حقوق و تکالیف مردم:

الف- حقوق بشر در نظام حقوق اساسی (نظام‌های حقوقی منتخب و ایران):

- مبانی و اصول؛

- حقوق و آزادی‌های فردی و عمومی؛

- ضمانت اجرا.

ب- حقوق ملت (شهروندی) در نظام حقوق اساسی (نظام‌های حقوقی منتخب و ایران):

- مبانی و اصول؛

- حقوق و آزادی‌های فردی و عمومی؛

- ضمانت اجرا.

دوم: حکومت مردم (مردم سالاری):

الف- نقش مردم در قدرت سیاسی (مردم سالاری دینی، لیبرال دموکراسی)؛

ب- ویژگی‌های اساسی حکومت مردم (مردم سالاری دینی، لیبرال دموکراسی)؛

ج- سازوکارهای اعمال حکومت مردم (مردم سالاری دینی، لیبرال دموکراسی):

- همه پرسی (پلیسیته، گزینش گری عام، تقنینی و اساسی)؛

- انتخابات:

* چیستی رأی (حق یا تکلیف)؛

* احزاب؛

* نظام‌های انتخاباتی (اکثریتی، تناسبی)؛

* نظارت بر انتخابات.

- آموذمان‌ها و نهادهای عمومی غیردولتی (انواع و کارویژه‌ها)؛

- امر به معروف و نهی از منکر.

منابع فارسی:

- ۱- ارسطا، محمدجواد (آخرین سال انتشار). *نگاهی به مبانی تحلیلی نظام جمهوری اسلامی ایران*. قم: بوستان کتاب.
- ۲- اصلانی، فیروز؛ پروین، خیرالله (آخرین سال انتشار). *کلیات حقوق اساسی*. تهران: نشر پایدار.
- ۳- جوان آراسته، حسین (آخرین سال انتشار). *گزینش رهبر و نظارت بر او*. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- ۴- جوان آراسته، حسین (آخرین سال انتشار). *مبانی حاکمیت در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران*. قم: دبیرخانه مجلس خبرگان.
- ۵- شعبانی، قاسم (آخرین سال انتشار). *حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران*. تهران: نشر اطلاعات.
- ۶- طباطبایی مؤتمنی، منوچهر (آخرین سال انتشار). *حقوق اساسی*. تهران: نشر میزان.
- ۷- عباسی، بیژن (آخرین سال انتشار). *مبانی حقوق اساسی*. تهران: انتشارات جنگل.
- ۸- عمید زنجانی، عباسعلی (آخرین سال انتشار). *حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران*. تهران: دانشگاه تهران.
- ۹- عمید زنجانی، عباسعلی (آخرین سال انتشار). *حقوق اساسی*. تصحیح، تحقیق و اضافات: ابراهیم موسی زاده. تهران: انتشارات خرسندی.
- ۱۰- غمامی، سید محمد مهدی (آخرین سال انتشار). *دادرسی اساسی*. تهران: پژوهشکده شورای نگهبان.
- ۱۱- قاضی، سید ابوالفضل (آخرین سال انتشار). *حقوق اساسی و نهادهای سیاسی*. تهران: نشر میزان.
- ۱۲- مشروح مذاکرات مجلس خبرگان قانون اساسی در سال ۱۳۵۸.
- ۱۳- مشروح مذاکرات شورای بازنگری قانون اساسی در سال ۱۳۶۸.
- ۱۴- نجفی اسفاد، مرتضی؛ فرید، محسنی (آخرین سال انتشار). *حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران*. تهران: انتشارات بین‌المللی المهدی.
- ۱۵- ویژه، محمد رضا (آخرین سال انتشار). *کلیات حقوق اساسی*. تهران: سمت.
- ۱۶- هاشمی، سید محمد (آخرین سال انتشار). *حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران*، جلد ۱. تهران: نشر میزان.
- ۱۷- هاشمی، سید محمد (آخرین سال انتشار). *حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران*، جلد ۲. تهران: نشر میزان.
- ۱۸- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق سازمان‌های بین‌المللی

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق بین‌الملل عمومی (۲)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق سازمان‌های بین‌المللی
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد	
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی	☐ کارورزی ☐ سفر علمی			
☐ عملی					

توجیه درس: در عرصه حقوق بین‌الملل، علاوه بر دولت‌ها، سازمان‌های بین‌المللی نیز نقش مهمی در توسعه و تحول حقوق بین‌الملل دارند. از این رو، لازم است ماهیت این سازمان‌ها، صلاحیت، مسئولیت، مصونیت و مزایای آن‌ها و نیز ارتباط ایران با آن‌ها مورد مطالعه قرار گیرند و درس حقوق سازمان‌های بین‌المللی این فرصت را فراهم می‌آورد.

هدف درس: آشنایی با ساختار، صلاحیت‌ها، ویژگی‌ها و انواع سازمان‌های بین‌المللی.

❖ سرفصل‌ها:

- ۱- تأسیس، ساختار، عملکرد و خاتمه حیات سازمان‌های بین‌المللی:
 - الف- تعریف، عناصر شاکله و انواع سازمان‌های بین‌المللی؛
 - ب- سازمان‌های بین‌المللی در فرایند تاریخ: از همکاری تا همبستگی بین‌المللی؛
 - ج- آغاز و پایان عضویت در سازمان‌های بین‌المللی؛
 - د- ارکان اصلی و فرعی سازمان‌های بین‌المللی؛
 - ه- شخصیت حقوقی سازمان‌های بین‌المللی؛
 - و- صلاحیت‌ها و اختیارات سازمان‌های بین‌المللی؛
 - ی- تأمین بودجه سازمان‌های بین‌المللی؛
 - ز- خاتمه حیات سازمان‌های بین‌المللی و جانشینی در تعهدات.
- ۲- گونه‌شناسی سازمان‌های بین‌المللی:
 - الف- گونه‌شناسی سازمان‌های جهانی: عام، خاص (تخصصی) (سازمان ملل متحد، سازمان تجارت جهانی، دیوان کیفری بین‌المللی، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و ...)
 - ب- گونه‌شناسی سازمان‌های غیرجهانی: منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای؛ (اتحادیه اروپا، اتحادیه افریقا، سازمان کشورهای آمریکایی، سازمان همکاری اسلامی، اکو و ...).
- ۳- مسئولیت، مصونیت و مزایای سازمان‌های بین‌المللی:
 - الف- مزایا و مصونیت‌های سازمان‌های بین‌المللی؛
 - ب- مسئولیت سازمان‌های بین‌المللی؛
 - ج- تعارض میان تعهدات اعضای سازمان با دیگر تعهدات بین‌المللی آن‌ها؛
 - د- حل و فصل اختلافات در گستره سازمان‌های بین‌المللی (اختلافات درون سازمانی و برون سازمانی).
- ۴- جمهوری اسلامی ایران و سازمان‌های بین‌المللی:
 - الف- عضویت ایران در سازمان‌های بین‌المللی؛

- ب- روابط ایران با برخی از سازمان‌های بین‌المللی؛
ج- پرونده‌های مهم ایران در سازمان‌های بین‌المللی.

منابع فارسی:

- ۱- بیگزاده، ابراهیم (آخرین سال انتشار). حقوق سازمان‌های بین‌المللی. تهران: مجد.
- ۲- زمانی، سید قاسم (آخرین سال انتشار). حقوق سازمان‌های بین‌المللی. تهران: شهر دانش.
- ۳- شریفی طراز کوهی، حسین (آخرین سال انتشار). سازمان‌های بین‌المللی. تهران: میزان.
- ۴- کلییار، کلود آلبر (آخرین سال انتشار). سازمان‌های بین‌المللی. ترجمه: هدایت ا... فلسفی. تهران: نشر فاخته.
- ۵- موسی‌زاده، رضا (آخرین سال انتشار). حقوق سازمان‌های بین‌المللی. تهران: میزان.
- ۶- هریسی‌نژاد، کمال‌الدین (آخرین سال انتشار). حقوق سازمان‌های بین‌المللی. تبریز: نشر دانیال.
- ۷- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق بین‌الملل عمومی (۲)

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق بین‌الملل عمومی (۱)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق بین‌الملل عمومی (۲)
	☐ عملی				تخصصی
	☒ نظری	اختیاری			
	☐ عملی			جبرانی	
	☐ نظری				
	☐ عملی				
☒ ندارد		☐ دارد		آموزش تکمیلی:	
☐ سفر علمی		☐ کارورزی			

توجیه درس: حقوق بین‌الملل یکی از مهمترین شاخه‌های حقوقی امروزی است که با توجه به گسترش فزاینده روابط بین‌المللی اعم از دولتی و خصوصی، اهمیت و ضرورت شناخت آن فزونی یافته است. آشنایی دانشجویان حقوقی با تابعان حقوق بین‌الملل از آن جهت حائز اهمیت است که امروزه در بسیاری از فعالیت‌های داخلی، نیازمند همکاری با یک یا چند تابع حقوق بین‌الملل خواهیم بود. همچنین ارتباط گسترده کشور با سازمان‌های بین‌المللی و نیاز متقابل در این حوزه، ضرورت شناخت تابعان را بیش از پیش می‌نماید. بنابراین دانشجویان باید شناخت مختصر اما مناسبی از کشورها، سازمان‌های بین‌المللی و سایر تابعان کسب نمایند.

هدف درس: شناخت کشورها و مسائل مربوط به آن‌ها، جایگاه سازمان‌های بین‌المللی در حقوق بین‌الملل، نقش جنبش‌های آزادی‌بخش، شرکت‌های فراملی و افراد در حقوق بین‌الملل.

❖ سرفصل‌ها:

- ۱- کشورها:
 - عناصر تشکیل‌دهنده دولت‌ها؛
 - شناسایی و جانمایی کشورها؛
 - حاکمیت و صلاحیت دولت‌ها؛
 - مسئولیت دولت‌ها؛
 - مصونیت دولت‌ها؛
 - حقوق دیپلماتیک؛
 - رفتار با بیگانگان.
- ۲- سازمان‌های بین‌المللی و مراجع قضایی بین‌المللی؛
- ۳- جنبش‌های آزادی‌بخش و شرکت‌های فراملی؛
- ۴- افراد:
 - حقوق بشر؛
 - حقوق اقلیت‌ها؛
 - حقوق بین‌الملل کیفری.
- ۵- اسلام و تابعان حقوق بین‌الملل.

منابع فارسی:

- ۱- حمیداله، محمد (آخرین سال انتشار). *سلوک بین‌المللی دولت اسلامی*. ترجمه: مصطفی محقق داماد. تهران: مرکز نشر علوم انسانی.
- ۲- ضیایی بیگدلی، محمد رضا (آخرین سال انتشار). *حقوق بین‌الملل عمومی*. تهران: گنج دانش.

- ۳- عمید زنجانی، عباسعلی (آخرین سال انتشار). *فقه سیاسی*، جلد ۳ و ۴. تهران: امیرکبیر.
- ۴- فن‌گلان، گردهارد (آخرین سال انتشار). *حقوق بین‌الملل عمومی*، دو جلد. ترجمه: داوود آقایی و محمدحسین حافظیان. تهران: میزان.
- ۵- کاسسه، آنتونیو (آخرین سال انتشار). *حقوق بین‌الملل در جهان نامتحد*. ترجمه: حسین شریفی طراز کوهی. تهران: میزان.
- ۶- کک دین، نگوین؛ دیبه، پاتریک و پله، آلن (آخرین سال انتشار). *حقوق بین‌الملل عمومی*. ترجمه: حسن حبیبی. تهران: اطلاعات.
- ۷- موسوی، سید فضل‌الله (آخرین سال انتشار). *حقوق بین‌الملل عمومی (۲)*. تهران: سمت.
- ۸- موسوی‌زاده، رضا (آخرین سال انتشار). *بایسته‌های حقوق بین‌الملل عمومی*. تهران: میزان.
- ۹- والاس، ربکا (آخرین سال انتشار). *حقوق بین‌الملل*. ترجمه: سید قاسم زمانی و مهناز بهراملو. تهران: شهر دانش.
- ۱۰- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- 1- Bobbitt, P. (2010). *Public international law*. In D. Patterson (ed.), *A Companion to Philosophy of Law and Legal Theory*. Wiley-Blackwell.
- 2- Evans, M. (2003). *International Law*, 1th edn. oxford university press,
- 3- Cassese, A. (2005). *International Law*, 2nd edn. Oxford.
- 4- Brownlie, I. (2003). *Principles of Public International Law*, 6th edn. Oxford.
- 5- Higgins, R. (1994). *Problems and Process: International Law and How We Use It*. Oxford.
- 6- Boyle, A. and Chinkin, C. (2007). *The Making of International Law*. Oxford.
- 7- Aust, A. (2007). *Modern Treaty Law and Practice*, 2nd edn. Cambridge.
- 8- Malcolm, N. (2008). *Shaw - International Law*, 6th edn. Cambridge.

□ حقوق بین‌الملل عمومی (۳)

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق بین‌الملل عمومی (۲)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق بین‌الملل عمومی (۳)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی			
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					
☒ ندارد			☐ دارد		
☐ سفر علمی			☐ کارورزی		

توجیه درس: حقوق بین‌الملل یکی از مهمترین شاخه‌های حقوقی امروزی است که با توجه به گسترش فزاینده روابط بین‌المللی اعم از دولتی و خصوصی، اهمیت و ضرورت شناخت آن فزونی یافته است. آشنایی با قواعد کاربردی بین‌المللی از جمله ضروریاتی است که هر کشوری امروزه با آن مواجه است. با توجه به اینکه دانشجویان حقوق در این عرصه در آینده به فعالیت ادامه خواهند داد، لذا ضروری است با قواعد کاربردی حقوق بین‌الملل که کشورمان با آن درگیر است، آشنا شوند.

هدف درس: شناخت حقوق بین‌الملل دریاها، بررسی قواعد حقوق بین‌الملل هوا و فضا، مطالعه بر روی حقوق مخاصمات مسلحانه، کسب دانش در زمینه حقوق محیط زیست، کسب آگاهی از حوزه‌های نوین حقوق بین‌الملل.

❖ سرفصل‌ها:

- ۱- حقوق بین‌الملل دریاها؛
- ۲- حقوق بین‌الملل آبرها و رودخانه‌های بین‌المللی؛
- ۳- حقوق بین‌الملل هوا و فضا؛
- ۴- حقوق بین‌الملل مخاصمات مسلحانه؛
- ۵- حقوق بین‌الملل محیط زیست؛
- ۶- حوزه‌های نوین حقوق بین‌الملل؛
- ۷- روش‌های حل و فصل مسالمت‌آمیز اختلافات؛
- ۸- دیدگاه اسلام در مباحث فوق‌الذکر.

منابع فارسی:

- ۱- حمیداله، محمد (آخرین سال انتشار). *سلوک بین‌المللی دولت اسلامی*. ترجمه: مصطفی محقق داماد. تهران: مرکز نشر علوم انسانی.
- ۲- ضیایی بیگدلی، محمد رضا (آخرین سال انتشار). *حقوق بین‌الملل عمومی*. تهران: گنج دانش.
- ۳- عمید زنجانی، عباسعلی (آخرین سال انتشار). *فقه سیاسی*، جلد ۳ و ۴. تهران: امیرکبیر.
- ۴- فن‌گلان، گردهارد (آخرین سال انتشار). *حقوق بین‌الملل عمومی*، دو جلد. ترجمه: داوود آقایی و محمدحسین حافظیان. تهران: میزان.
- ۵- کاسه، آنتونیو (آخرین سال انتشار). *حقوق بین‌الملل در جهان نامتحد*. ترجمه: حسین شریفی طراز کوهی. تهران: میزان.
- ۶- کک دین، نگوین؛ دیبه، پاتریک و پله، آلن (آخرین سال انتشار). *حقوق بین‌الملل عمومی*. ترجمه: حسن حبیبی. تهران: اطلاعات.
- ۷- موسوی، سید فضل‌الله (آخرین سال انتشار). *حقوق بین‌الملل عمومی (۳)*. تهران: سمت.
- ۸- موسوی زاده، رضا (آخرین سال انتشار). *بایسته‌های حقوق بین‌الملل عمومی*. تهران: میزان.
- ۹- والاس، ریکا (آخرین سال انتشار). *حقوق بین‌الملل*. ترجمه: سید قاسم زمانی و مهناز بهراملو. تهران: شهر دانش.
- ۱۰- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

- 1- Bobbitt, P. (2010). *Public international law*. In D. Patterson (ed.), *A companion to philosophy of law and legal theory*, Wiley-Blackwell.
- 2- Evans, M. (2003). *International Law*, 1th edn. oxford university press.
- 3- Cassese A. (2005). *International Law*, 2nd edn. Oxford.
- 4- Brownlie, I. (2003). *Principles of Public International Law*, 6th edn. Oxford.
- 5- Higgins, R. (1994). *Problems and Process: International Law and How We Use It*. Oxford.
- 6- Boyle, A. and Chinkin, C. (2007). *The Making of International Law*. Oxford.
- 7- Aust, A. (2007). *Modern Treaty Law and Practice*, 2nd edn. Cambridge.
- 8- Malcolm, N. (2008). *Shaw - International Law*, 6th edn. Cambridge.
- 9- Birnie, P. and Boyle, A. (2009). *International Law and the Environment*, 2nd edn. Oxford.

□ حقوق بین‌الملل خصوصی (۱)

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق مدنی (۱)، مقدمه علم حقوق	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق بین‌الملل خصوصی (۱)		
	☐ عملی						
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:		
	☐ عملی						
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد			
	☐ عملی						
☐ نظری	جبرانی	کارورزی ☐ دارد ☐ ندارد					
☐ عملی							
☒ ندارد							
☐ سفر علمی							

توجیه درس: با توجه به گسترش مراودات و ارتباطات فراملی در روزگار کنونی و نقش تابعیت و اقامتگاه در وضعیت حقوقی اشخاص و تعاملات فراملی آنان از یک سو و تعیین حقوق و تکالیف اتباع خارجی در کشور از سوی دیگر، آشنایی دانشجویان با مفاهیم و مقررات مربوط ضروری است.

هدف درس: آشناساختن دانشجویان با مسائل حقوقی مربوط به تابعیت، اقامتگاه و وضعیت حقوقی بیگانگان در نظام حقوقی ایران.

❖ سرفصل‌ها:

بخش ۱- تابعیت و اقامتگاه:

۱- تابعیت؛

۲- اقامتگاه.

بخش ۲- وضع اشخاص حقیقی و اشخاص حقوقی بیگانه در ایران:

۱- وضع اشخاص حقیقی بیگانه در ایران؛

۲- وضع اشخاص حقوقی بیگانه در ایران.

منابع فارسی:

- ۱- ارفع‌نیا، بهشید (آخرین سال انتشار). حقوق بین‌الملل خصوصی. تهران: بهتاب.
- ۲- دانش‌پژوه، مصطفی (آخرین سال انتشار). اسلام و حقوق بین‌الملل خصوصی. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- ۳- سلجوقی، محمود (آخرین سال انتشار). حقوق بین‌الملل خصوصی. تهران: میزان.
- ۴- عامری، جواد (آخرین سال انتشار). حقوق بین‌الملل خصوصی. تهران: انتشارات آگاه.
- ۵- نصیری، محمد (آخرین سال انتشار). حقوق بین‌الملل خصوصی. تهران: انتشارات آگاه.
- ۶- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق بین‌الملل خصوصی (۲)

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق بین‌الملل خصوصی (۱)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی:
	☐ عملی				حقوق بین‌الملل خصوصی (۲)
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی:	
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی	☐ دارد			
☐ عملی		☐ کارورزی			
☒ ندارد			☐ سفر علمی		

توجیه درس: نظر به گسترش ارتباطات و تعاملات فراملی اشخاص خصوصی در روزگار کنونی، ضرورت تعیین وضعیت صلاحیت قضایی و صلاحیت قانون‌گذاری درباره روابط اشخاص خصوصی فراملی و مسائل ناشی از آن، آشنایی دانشجویان با اصول، قواعد و فرایند حل تعارض قوانین ضروری است.

هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با مسائل حقوقی مربوط به تعیین قانون حاکم بر روابط بین اشخاص از طریق اعمال و قواعد حل تعارض در موضوعات مختلف حقوقی.

❖ سرفصل‌ها:

بخش ۱- تعارض قوانین:

۱- کلیات؛

۲- پیدایش و تکامل تاریخی تعارض قوانین؛

۳- اعمال قاعدهٔ ایرانی حل تعارض قوانین.

بخش ۲- رابطهٔ بین نظام‌های حل تعارض قوانین؛

بخش ۳- اجرای قانون صلاحیت‌دار؛

بخش ۴- مسائل مهم تعارض قوانین:

فصل ۱- احوال شخصیه؛

فصل ۲- اموال؛

فصل ۳- اسناد و قراردادها.

منابع فارسی:

- ۱- ارفع‌نیا، بهشید (آخرین سال انتشار). تعارض قوانین، جلد ۲. تهران: بهتاب.
- ۲- الماسی، نجادعلی (آخرین سال انتشار). تعارض قوانین. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- ۳- سلجوقی، محمود (آخرین سال انتشار). تعارض قوانین، جلد ۲. تهران: میزان.
- ۴- صفایی، سید حسین (آخرین سال انتشار). مباحثی از حقوق بین‌الملل خصوصی. تهران: میزان.
- ۵- نصیری، محمد (آخرین سال انتشار). حقوق بین‌الملل خصوصی. تهران: نشر آگاه.
- ۶- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق کار

درس های پیش نیاز: حقوق مدنی (۳)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق کار
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد	کارورزی ☐ دارد ☐ ندارد
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی	سفر علمی ☐ دارد ☐ ندارد			
☐ عملی					

توجیه درس: یکی از حوزه‌های مهم دانش حقوق، تنظیم روابط کارگر و کارفرما در مسائل گوناگون مربوط به کار تابع است. بنابراین مباحث این درس نظیر ابعاد مختلف رابطه قراردادی کارگر و کارفرما و اختلافات ناشی از آن و نیز چگونگی تشکیلات، وظایف و اختیارات و آیین رسیدگی مراجع حل اختلاف کارگر و کارفرما، اهمیت فراوانی در کار عملی دانشجویان پس از فراغت از تحصیل دارد.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با مباحث نظری و عملی مربوط به روابط کارگر و کارفرما از دیدگاه فقهی و حقوقی.

❖ سرفصل‌ها:

بخش ۱- مبانی و کلیات (تاریخچه، مفاهیم و منابع):

الف- ارزش کار در اسلام؛

ب- تحول روابط کار در اسلام، ایران و جهان؛

ج- تعریف و منابع حقوق کار در اسلام و حقوق موضوعه (ملی و بین‌المللی).

بخش ۲- ویژگی‌های حقوق کار:

الف- شاخه‌ای از حقوق عمومی؛

ب- حمایتی بودن؛

ج- امری بودن؛

د- سه جانبه‌گرایی؛

ه- سایر.

بخش ۳- قرارداد کار (در اسلام و حقوق کار ایران):

الف- تعریف، مشخصات و انواع قرارداد کار؛

ب- اجرای قرارداد کار؛

ج- شرایط انعقاد، تعلیق، خاتمه و انحلال قرارداد کار.

بخش ۴- شرایط کار:

الف- حق السعی و مزایا، مدت کار، مرخصی و تعطیلات؛

ب- شرایط کار زنان، نوجوانان و اتباع بیگانه.

بخش ۵- روابط جمعی کار:

الف- تشکل‌های کارگری و کارفرمایی؛

ب- مذاکرات و پیمان‌های دسته جمعی کار.

بخش ۶- نقش دولت در روابط کار:

الف- مقررات گذاری؛

ب- آموزش و اشتغال؛

ج- نظارت و بازرسی؛

د- ضمانت اجراها (اداری، مدنی و کیفری).

بخش ۷- دادرسی کار:

الف- مراجع دادرسی کار؛

ب- آیین دادرسی در مراجع حل اختلاف کار.

منابع فارسی:

- ۱- رفیعی، احمد (آخرین سال انتشار). حقوق کار، دفتر اول. تهران: نگاه بینه.
- ۲- رفیعی، احمد (آخرین سال انتشار). حقوق کار، دفتر دوم. تهران: میزان.
- ۳- رفیعی، احمد (آخرین سال انتشار). حقوق کار، دفتر پنجم. تهران: نگاه بینه.
- ۴- عراقی، سید عزت‌الله (آخرین سال انتشار). حقوق کار، جلد اول و دوم. تهران: سمت.
- ۵- عراقی، سید عزت‌الله؛ رنجبریان، امیرحسین (آخرین سال انتشار). تحول حقوق بین‌المللی کار. تهران: مؤسسه کار و تأمین اجتماعی.
- ۶- قریشی، شریف (آخرین سال انتشار). کار و کارگر در اسلام. ترجمه: لاری، ادیب و یزدی، محصل. تهران: دارالکتب الاسلامیه.
- ۷- موحدیان، غلامرضا (آخرین سال انتشار). حقوق کار (علمی- کاربردی). تهران: فکرسازان.
- ۸- موسوی، سیدفضل‌الله (آخرین سال انتشار). گفتارهایی درباره حقوق کار. تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.
- ۹- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق اداری (۲)

درس های پیش نیاز: حقوق اداری (۱)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق اداری (۲)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: دارد ☐ ندارد ☒	کارورزی ☐ سفر علمی ☐
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					

توجیه درس: علاوه بر آنچه در حقوق اداری (۱) مورد بررسی قرار می‌گیرد، بخش‌های مهم دیگری نیز در حقوق اداری وجود دارند که به لحاظ عملی برای دانشجویان بسیار مفید و کاربردی هستند.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با حقوق استخدامی کارمندان دستگاه‌های اجرایی شامل حقوق و تکالیف آن‌ها، دادگاه‌های اداری، قراردادهای اداری، مسئولیت مدنی.

❖ سرفصل‌ها:

۱- حقوق استخدامی در حقوق اسلام و حقوق موضوعه:

الف- سیر تحول حقوق استخدامی:

- حقوق اسلامی؛
- حقوق موضوعه.

ب- موضوعات حقوق استخدامی:

- حقوق اسلامی؛
- حقوق موضوعه.

ج- انواع استخدام:

- حقوق اسلامی؛
- حقوق موضوعه.

د- ورود به خدمت:

- منابع ارزشی استخدام؛
- تقدم منابع ارزشی بر سایر منابع؛
- معیارهای استخدامی؛
- معیارهای شایستگی - عدالت استخدامی؛
- گزینش اصلح اسلامی؛
- ابتلاء و آزمایش؛
- جذب و نگهداری؛
- توانمندی و ساماندهی.

و- حقوق و تکالیف کارمندان:

- حقوق و مزایای مادی؛
- معیشت و مشروعیت آن؛

- نقش کار در حقوق و مزایای مادی؛
- نظام پاداش؛
- پاداش دنیوی و اخروی؛
- حقوق و مزایای غیر مادی (تأمین اجتماعی در اسلام و حقوق موضوعه)؛
- تکالیف و مسئولیت‌ها.
- ه- تخلفات و مجازات‌های اداری:
 - مسئولیت؛
 - قانونمندی؛
 - حقوق مردم؛
 - تکریم ارباب رجوع؛
 - سلامت نظام اداری؛
 - پیشگیری و برخورد با تخلفات؛
 - کنترل نظام اداری؛
 - جبران خسارات وارده بر اشخاص؛
 - حفظ بیت‌المال؛
 - امانتداری.
- ح- حالات استخدامی (استعفا، اخراج، انفصال و خروج از خدمت)؛
- ط- بازنشستگی:
 - در اسلام؛
 - در حقوق موضوعه.

۲- قراردادهای اداری در حقوق اسلام و حقوق موضوعه:

- الف- قراردادهای معین؛
- ب- قراردادهای غیر معین؛
- ج- شرایط انعقاد قراردادهای اداری؛
- د- اجرای قراردادهای اداری؛
- ه- اختتام و انحلال؛
- و- حل و فصل اختلاف در قراردادهای اداری.

۳- مسئولیت در نظام اداری حقوق اسلام و حقوق موضوعه:

- الف- مبانی فقهی مسئولیت؛
- ب- قواعد و احکام فقهی مسئولیت؛
- ج- مسئولیت اداری و اقسام آن؛
- د- منشأ مسئولیت اداری؛
- ه- غرامت و اسقاط مسئولیت.

منابع فارسی:

- ۱- امامی، محمد؛ استوار سنگری، کورش (آخرین سال انتشار). *حقوق اداری ۱ و ۲*. تهران: نشر میزان.
- ۲- انصاری، ولی‌الله (آخرین سال انتشار). *کلیات حقوق اداری*. تهران: نشر میزان.
- ۳- طباطبایی مومنی، منوچهر (آخرین سال انتشار). *حقوق اداری*. تهران: سمت.
- ۴- طباطبایی مومنی، منوچهر (آخرین سال انتشار). *حقوق اداری تطبیقی*. تهران: سمت.

- ۵- عمیدزنجانی، عباسعلی؛ موسی‌زاده، ابراهیم (آخرین سال انتشار). *نظارت بر اعمال حکومت و عدالت اداری*. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- ۶- غمامی، سید مهدی (آخرین سال انتشار). *عدالت استخدامی*. تهران: دانشگاه امام صادق (ع).
- ۷- موسی‌زاده، ابراهیم (آخرین سال انتشار). *حقوق اداری*. تهران: نشر دادگستر.
- ۸- هداوند، مهدی (آخرین سال انتشار). *حقوق اداری تطبیقی*. تهران: سمت.
- ۹- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ اصول فقه (۲)

درس‌های پیش‌نیاز: اصول فقه (۱)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: اصول فقه (۲)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد	
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی	☐ کارورزی ☐ سفر علمی			
☐ عملی					

توجیه درس: با توجه به ابتدای حقوق جمهوری اسلامی ایران به‌ویژه در حوزه‌های مدنی و جزایی بر فقه اسلامی و ضرورت آشنایی و مراجعه دانشجویان به متون فقهی و مبانی استنباط آن، آموزش اصول فقه در مقطع کارشناسی ضروری است. از این رو درس اصول فقه در دو عنوان به ارزش ۴ واحد پیش‌بینی شده است.

هدف درس: فهم و درک نحوه به دست آوردن فقه و حقوق و تقویت قدرت استنباط دانشجویان و استدلال ایشان.

❖ سرفصل‌ها:

بخش ۱- اصول عملیه (برائت، استصحاب، تخییر و احتیاط)؛

بخش ۲- تعارض ادله؛

بخش ۳- اجتهاد و تقلید.

منابع فارسی:

- ۱- زراعت، عباس؛ مسجدسرای، حمید (آخرین سال انتشار). *کاملترین ترجمه و تبیین اصول فقه علامه محمدرضا مظفر*. قم: پیام نوآور.
- ۲- قافی، حسین؛ شریعتی، سعید (آخرین سال انتشار). *اصول فقه کاربردی*، ۳ جلد. تهران: سمت.
- ۳- قبله‌ای خویی، خلیل (آخرین سال انتشار). *علم اصول در فقه و قوانین موضوعه*. تهران: انتشارات سمت.
- ۴- محقق داماد، سید مصطفی (آخرین سال انتشار). *مباحثی از اصول فقه*، دفتر سوم. تهران: مرکز نشر علوم اسلامی.
- ۵- محمدی، ابوالحسن (آخرین سال انتشار). *مبانی استنباط حقوق اسلامی*. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- ۶- ولایی، عیسی (آخرین سال انتشار). *فرهنگ تشریحی اصطلاحات اصول*. تهران: نشر نی.
- ۷- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق بشر در اسلام

درس‌های پیش‌نیاز: مقدمه علم حقوق	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق بشر در اسلام
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی			
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد					
کارورزی ☐ سفر علمی ☐					

توجیه درس: ضرورت آشنایی با مکتب حقوقی اسلام در خصوص انسان و حقوق و تکالیف او و بررسی تطبیقی آن با سایر مکاتب حقوقی معاصر.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با مفاهیم، مبانی، منابع و ویژگی‌های حقوق بشر در اسلام و نسبت آن با رویکردهای حقوق بشری معاصر.

❖ سرفصل‌ها:

- ۱- کلیات و مفاهیم:
 - ۱-۱- تعریف حق و ارتباط آن با تکلیف؛
 - ۱-۲- مبانی هستی‌شناسی و انسان‌شناختی حقوق بشر؛
 - ۱-۳- مبانی، منابع و اهداف حقوق بشر در اسلام.
- ۲- اصول بنیادین حقوق بشر در اسلام:
 - ۲-۱- اصل توحید؛
 - ۲-۲- اصل حیات (رابطه دنیا با آخرت)؛
 - ۲-۳- اصل کرامت انسانی؛
 - ۲-۴- اصل عدالت؛
 - ۲-۵- اصل برابری؛
 - ۲-۶- اصل صلح.
- ۳- جهت‌گیری اندیشمندان اسلامی نسبت به حقوق بشر:
 - ۳-۱- رویکرد انفعالی؛
 - ۳-۲- رویکرد تقابلی؛
 - ۳-۳- رویکرد تعاملی.
- ۴- مقایسه حقوق بشر در اسلام با حقوق بشر معاصر:
 - ۴-۱- نقاط اشتراک؛
 - ۴-۲- نقاط افتراق (بررسی و تحلیل مصادیق چالشی).

منابع فارسی:

- ۱- جعفری، محمدتقی (آخرین سال انتشار). حقوق جسمانی بشر. تهران: دفتر خدمات حقوق بین‌الملل.
- ۲- جوادی آملی، عبدالله (آخرین سال انتشار). فلسفه حقوق بشر. تهران: نشر اسراء.

- ۳- دانش پژوه، مصطفی (آخرین سال انتشار). *فلسفه حقوق*. قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).
- ۴- عمیدزنجانی، عباسعلی (آخرین سال انتشار). *مبانی حقوق بشر در اسلام و دنیای معاصر*. تهران: نشر مجد.
- ۵- کریمی نیا، محمد مهدی (آخرین سال انتشار). *حقوق بشر و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران*. تهران: جلوه کمال.
- ۶- مصباح یزدی، محمد تقی (آخرین سال انتشار). *نگاهی گذرا به حقوق بشر از دیدگاه اسلام*. قم: انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).
- ۷- موسی زاده، ابراهیم (آخرین سال انتشار). *حقوق بشر در اسلام*. تهران: انتشارات خرسندی.
- ۸- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- 1- Orend, B. (2002). *Human rights: Concept and context*. Broadview Press.
- 2- Maududi, A. A. (1993). *Human Rights in Islam*. Islamabad, Markazi Maktaba Islami.

□ حقوق تجارت (۲) (شرکت‌ها)

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق تجارت (۱)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق تجارت (۲) (شرکت‌ها)				
	☐ عملی								
	☒ نظری	تخصصی							
	☐ عملی								
	☐ نظری	اختیاری				تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:		
	☐ عملی								
	☐ نظری	جبرانی							
	☐ عملی								
	ندارد ☒			آموزش تکمیلی: دارد ☐					
	سفر علمی ☐			کارورزی ☐					

توجیه درس: شرکت‌های تجاری نقش مهمی در اقتصاد هر جامعه‌ای ایفا می‌کنند و با توجه به اهمیت آن‌ها، مقررات خاصی برای آن‌ها وضع شده است و این درس به منظور اطلاع دانشجویان از احکام و قواعد حاکم بر شرکت‌های تجاری پیش‌بینی شده است.

هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با انواع شرکت‌های تجاری و قواعد حقوق حاکم بر آن‌ها.

❖ سرفصل‌ها:

- ۱- شخصیت حقوقی؛
- ۲- شخص حقوقی و تابعیت آن با تأکید بر شرکت‌های تجاری؛
- ۳- کلیات حقوق شرکت‌ها (تعریف، مقایسه با شرکت مدنی، شرکت‌های سرمایه، شخص و مختلط)؛
- ۴- شرکت‌های سهامی عام و خاص:
 - نحوه تشکیل؛
 - سهام و بازار سرمایه (نقل و انتقال سهام در بازار بورس)؛
 - مجامع عمومی؛
 - هیأت مدیره و مدیر عامل؛
 - بازرسی؛
 - تغییرات در سرمایه؛
 - انحلال و تصفیه؛
 - حساب‌های شرکت؛
 - امور متفرقه و جزایی.
- ۵- شرکت‌های با مسئولیت محدود:
 - نحوه تشکیل؛
 - اختیارات و مسئولیت‌های شرکاء؛
 - اختیارات و مسئولیت‌های مدیران؛
 - هیأت نظارت؛
 - انحلال و تصفیه.
- ۶- شرکت تضامنی:
 - نحوه تشکیل؛
 - اختیارات و مسئولیت‌های شرکاء؛

- اختیارات و مسئولیت‌های مدیران؛
- بازرسی؛
- ورشکستگی؛
- انحلال و تصفیه.
- ۷- شرکت مختلط:
- انواع؛
- نحوه تشکیل؛
- اختیارات و مسئولیت‌های شرکاء؛
- اختیارات و مسئولیت‌های مدیران؛
- بازرسی؛
- انحلال و تصفیه.
- ۸- شرکت نسبی:
- نحوه تشکیل؛
- اختیارات و مسئولیت شرکاء؛
- اختیارات و مسئولیت‌های مدیران؛
- بازرسی؛
- انحلال و تصفیه.
- ۹- انواع شرکت‌های تجاری (از حیث ماهوی، صوری).

منابع فارسی:

- ۱- اسکینی، ربیعا (آخرین سال انتشار). حقوق شرکت‌ها، ج ۲. تهران: سمت.
- ۲- پاسبان، محمدرضا (آخرین سال انتشار). حقوق شرکت‌های تجاری. تهران: انتشارات سمت.
- ۳- تفرشی، عیسی (آخرین سال انتشار). مباحث تحلیلی حقوق شرکت‌های تجاری. تهران: شرکت سهامی انتشار.
- ۴- ستوده تهرانی، حسن (آخرین سال انتشار). حقوق شرکت‌ها، ج ۱ و ۲. تهران: دادگستر.
- ۵- عرفانی، محمود (آخرین سال انتشار). حقوق تجارت، ج ۲. تهران: نشر میزان.
- ۶- کاویانی، کوروش (آخرین سال انتشار). حقوق شرکت‌های تجاری. تهران: نشر میزان.
- ۷- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق تجارت (۳) (اسناد تجاری)

درس های پیش نیاز: حقوق تجارت (۲)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق تجارت (۳) (اسناد تجاری)				
	☐ عملی								
	☒ نظری	تخصصی							
	☐ عملی								
	☐ نظری	اختیاری				تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:		
	☐ عملی								
	☐ نظری	جبرانی							
	☐ عملی								
	☒ ندارد			☐ دارد					
	☐ سفر علمی			☐ کارورزی					
	آموزش تکمیلی:								

توجیه درس: در حوزه تجارت برخی اسناد کاربرد خاصی دارند که به آن‌ها اسناد تجاری گفته می‌شود. قانون‌گذار برای به‌کارگیری بیشتر و بهتر این اسناد مقرراتی خاصی را وضع نموده است که این درس عهده‌دار تبیین احکام اختصاصی حاکم بر این اوراق و اسناد است.

هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با انواع، ویژگی‌ها و آثار حقوقی و اقسام اسناد تجاری.

❖ سرفصل‌ها:

- ۱- کلیات (تعریف، اصول، ویژگی‌ها و مزایای قانونی اسناد تجاری)؛
- ۲- شرایط اساسی برات و صدور آن به صورت سنتی و الکترونیک؛
- ۳- قبول و نکول برات؛
- ۴- ظهرونیسی برات و اقسام آن؛
- ۵- ضمانت برات؛
- ۶- مسئولیت برات؛
- ۷- حقوق و وظایف دارنده برات (ارائه، مطالبه، اعتراض و اقامه دعوی)؛
- ۸- اعتراض؛
- ۹- پرداخت؛
- ۱۰- گم شدن برات؛
- ۱۱- تعارض قوانین؛
- ۱۲- شرایط اساسی چک و انواع آن؛
- ۱۳- مسئولیت‌های حقوقی در پرداخت چک؛
- ۱۴- ضمانت اجرای ثبتی؛
- ۱۵- ضمانت اجرای کیفری؛
- ۱۶- شرایط اساسی سفته و مقررات حاکم بر آن؛
- ۱۷- قبض انبار؛
- ۱۸- اسناد در وجه حامل.

منابع فارسی:

- ۱- اسکینی، ربیعا (آخرین سال انتشار). حقوق تجارت (اسناد تجاری). تهران: سمت.
- ۲- خمینی، روح‌الله (آخرین سال انتشار). تحریرالوسیله، ج ۲ (المسائل المستحاثه). تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره).
- ۳- ستوده تهرانی، حسن (آخرین سال انتشار). حقوق تجارت (اسناد تجاری). تهران: سیمیا.

- ۴- عرفانی، محمود (آخرین سال انتشار). حقوق تجارت (اسناد تجاری). تهران: میزان.
- ۵- کاویانی، کوروش (آخرین سال انتشار). حقوق اسناد تجاری. تهران: میزان..
- ۶- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق تجارت (۴) (ورشکستگی)

درس های پیش نیاز: حقوق تجارت (۳)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق تجارت (۴) (ورشکستگی)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: دارد ☐ ندارد ☒	
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی	کارورزی ☐ سفر علمی ☐			
☐ عملی					

توجیه درس: با توجه به این که ممکن است اشخاصی که به تجارت پرداخته اند دچار مشکل مالی شده و نتوانند تعهدات مالی خویش را ایفاء نمایند و ورشکسته قلمداد شوند، قانون گذار مقررات خاصی را برای حمایت از حقوق اشخاص در این خصوص پیش بینی کرده است که این درس درصدد تبیین احکام مربوطه است.

هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با مقررات ورشکستگی و تحولات مالی بازرگانان و آثار و احکام راجع به ورشکستگان و طلبکاران او نسبت به یکدیگر و بین طلبکاران به هم.

❖ سرفصل ها:

- ۱- کلیات؛
- ۲- مفهوم ورشکستگی و مقایسه آن با نهادهای مشابه (اعسار و ورشکستگی غیر تاجر)؛
- ۳- مفهوم و شرایط توقف؛
- ۴- نسبت به طلبکاران و بدهکاران تاجر؛
- ۵- اهداف حقوق ورشکستگی و اصول و قواعد کلی آن؛
- ۶- شرایط تحقق ورشکستگی؛
- ۷- آیین دادرسی دعوی ورشکستگی؛
- ۸- دادگاه صلاحیت دار برای رسیدگی به امر ورشکستگی؛
- ۹- تاجر یا شرکت تجاری؛
- ۱۰- اشخاصی که می توانند تقاضای صدور حکم ورشکستگی نمایند؛
- ۱۱- خواننده دعوی ورشکستگی؛
- ۱۲- نسبت به تصرفات مالی و قراردادهای تاجر؛
- ۱۳- نحوه رسیدگی به دعوی ورشکستگی؛
- ۱۴- مالی بودن یا غیرمالی بودن دعوی ورشکستگی؛
- ۱۵- صدور حکم ورشکستگی و اعلان آن؛
- ۱۶- محتویات حکم ورشکستگی؛
- ۱۷- ویژگی های حکم ورشکستگی؛
- ۱۸- مراحل تصفیه امور ورشکستگی؛
- ۱۹- اعتراض نسبت به حکم ورشکستگی و تاریخ توقف؛
- ۲۰- آثار حکم ورشکستگی؛
- ۲۱- نسبت به شخص تاجر؛
- ۲۲- بازسازی بنگاه یا شرکت تجاری و قرارداد ارفاقی؛

- ۲۳- شرایط انعقاد و اعتبار قرارداد ارفاقی؛
۲۴- آثار قرارداد ارفاقی؛
۲۵- فسخ و بطلان قرارداد ارفاقی و آثار آن‌ها؛
۲۶- تصفیه امور ورشکستگی؛
۲۷- سازمان و نهاد تصفیه (وظایف و اختیارات)؛
۲۸- اقدامات تأمینی؛
۲۹- خانمه ورشکستگی و اعاده اعتبار.

منابع فارسی:

- ۱- اسکینی، ربیعا (آخرین سال انتشار). حقوق تجارت (ورشکستگی). تهران: سمت.
۲- تجاری فخاری، امیرحسین (آخرین سال انتشار). جزوه حقوق تجارت ۴. تهران: انتشارات دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی.
۳- ستوده تهرانی، حسن (آخرین سال انتشار). حقوق تجارت (ورشکستگی). تهران: دادگستر.
۴- صقری، محمد (آخرین سال انتشار). حقوق تجارت (ورشکستگی). تهران: سمت.
۵- عرفانی، محمود (آخرین سال انتشار). حقوق تجارت (ورشکستگی). تهران: میزان.
۶- کاویانی، کوروش (آخرین سال انتشار). حقوق تجارت (ورشکستگی). تهران: در دست انتشار.
۷- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق مدنی (۳) (کلیات قراردادها)

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق مدنی (۲)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۳ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق مدنی (۳) (کلیات قراردادها)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۴۸	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد	
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی	☐ کارورزی ☐ سفر علمی			
☐ عملی					

توجیه درس: با توجه به این‌که قرارداد یکی از مهمترین منابع ایجاد تعهد است، اطلاع از قواعد عمومی حاکم بر همه قراردادها اهمیت بسیار خاصی دارد. در این درس این قواعد تدریس خواهد شد.

هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با اصول و مقررات حاکم بر قراردادها از جمله شرایط صحت قراردادها، آثار حقوقی قراردادها، خسارات ناشی از عدم اجرای قراردادها، شروط ضمن عقد، معاملات فضولی، انحلال قراردادها و سقوط تعهدات.

❖ سرفصل‌ها:

بخش ۱- قراردادها:

الف- شرایط صحت قراردادها؛

ب- آثار قراردادها نسبت به طرفین و اشخاص ثالث.

بخش ۲- خسارت ناشی از عدم انجام تعهد؛

بخش ۳- شروط ضمن عقد؛

بخش ۴- معاملات فضولی؛

بخش ۵- انحلال قراردادها.

منابع فارسی:

- ۱- امامی، سید حسن (آخرین سال انتشار). حقوق مدنی، جلد اول. قم: انتشارات اسلامیه.
- ۲- بهرامی احمدی، حمید (آخرین سال انتشار). کلیات عقود و قراردادها. تهران: میزان.
- ۳- خمینی، روح‌الله (آخرین سال انتشار). تحریر الوسیله. تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره).
- ۴- شهیدی، سید مهدی (آخرین سال انتشار). حقوق مدنی ۳. تهران: مجد.
- ۵- صفایی، سید حسین (آخرین سال انتشار). قواعد عمومی قراردادها. تهران: میزان.
- ۶- قاسم‌زاده، سید مرتضی (آخرین سال انتشار). حقوق مدنی، اصول قراردادها و تعهدات نظری و کاربردی. تهران: دادگستر.
- ۷- کاتوزیان، امیرناصر (آخرین سال انتشار). حقوق مدنی (قواعد عمومی قراردادها). تهران: شرکت سهامی انتشار.
- ۸- کاتوزیان، امیرناصر (آخرین سال انتشار). اعمال حقوقی. تهران: شرکت سهامی انتشار.
- ۹- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق مدنی (۴) (الزامات خارج از قرارداد)

درس های پیش نیاز: حقوق مدنی (۳)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق مدنی (۴) (الزامات خارج از قرارداد)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد	
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی	کارورزی ☐ دارد ☐ ندارد			
☐ عملی					
سفر علمی ☐			ندارد ☒		

توجیه درس: بخش مهمی از تعهدات هر شخص، بدون وجود قرارداد ایجاد می شود و الزامات خارج از قرارداد بیش از قرارداد رخ می دهد. به همین دلیل اطلاع از مقررات مربوط بسیار مهم است و این درس در صدد تبیین احکام مربوط به قواعد ناظر بر الزامات خارج از قرارداد است.

هدف درس: مطالعه اسباب و آثار الزاماتی که خارج از قراردادها بر عهده اشخاص قرار می گیرد.

❖ سرفصل ها:

بخش ۱- کلیات و مبانی:

فصل اول: مفهوم، قلمرو و اهداف الزامات خارج از قرارداد؛

فصل دوم: مبانی الزامات خارج از قرارداد:

مبحث اول: مبانی نظری الزامات خارج از قرارداد در حقوق خارجی:

گفتار اول- نظریه های مسئولیت مبتنی بر نظریه تقصیر شخصی و نظریه تقصیر عرفی؛

گفتار دوم: نظریه های مسئولیت بدون تقصیر (نظریه خطر، نظریه خطر در برابر انتفاع، نظریه تضمین حق، نظریه رفاه و خیر).

مبحث دوم: مبانی نظری الزامات خارج از قرارداد در حقوق اسلام و ایران (قاعده لاضرر، قاعده اتلاف، ضمان ید، ضمان غرور و ...).

بخش ۲- مسئولیت مدنی (به مفهوم خاص):

فصل اول: منابع مسئولیت مدنی (قانون مسئولیت مدنی، قانون بیمه اجباری وسایل نقلیه موتوری):

فصل دوم: ارکان مسئولیت مدنی:

مبحث اول: وجود ضرر (مفهوم، اقسام و شرایط ضرر قابل مطالبه)؛

مبحث دوم: فعل زیان بار (فعل و ترک فعل)؛

مبحث سوم: رابطه سببیت (مفهوم و نظریه های مربوط به سبب).

فصل سوم: موانع مسئولیت مدنی و عوامل سقوط آن:

مبحث اول: موانع ایجاد مسئولیت مدنی (دفاع مشروع، حکم قانون، غرور، اکراه و اجبار، اضطرار)؛

مبحث دوم: عوامل سقوط ضمان (احسان، استیمان، اقدام).

فصل چهارم: حوزه های خاص مسئولیت مدنی:

مبحث اول: مسئولیت ناشی از حفاظت، مالکیت و تصرف (ساختمان، حیوان، و ...)

مبحث دوم: مسئولیت مدنی دارندگان و رانندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی؛

مبحث سوم: مسئولیت مدنی پزشکان، پرستاران؛

مبحث چهارم: مسئولیت مدنی دولت.

بخش ۳- سایر الزامات خارج از قرارداد:

فصل اول: غصب و شبهه غصب؛

فصل دوم: استیفای مشروع و نامشروع؛

فصل سوم: اداره مال غیر؛

فصل چهارم: دارا شدن غیر عادلانه.

منابع فارسی:

- ۱- باریکلو، علیرضا (آخرین سال انتشار). مسئولیت مدنی. تهران: میزان.
- ۲- بهرامی احمدی، حمید (آخرین سال انتشار). ضمان قهری- مسئولیت مدنی. تهران: انتشارات دانشگاه امام صادق.
- ۳- صفایی، سید حسین؛ رحیمی، حبیب‌الله (آخرین سال انتشار). مسئولیت مدنی- الزامات خارج از قرارداد. تهران: سمت.
- ۴- قاسم‌زاده، سید مرتضی (آخرین سال انتشار). مبانی مسئولیت مدنی. تهران: میزان.
- ۵- کاتوزیان، امیرناصر (آخرین سال انتشار). الزام‌های خارج از قرارداد- مسئولیت مدنی. تهران: دانشگاه تهران.
- ۶- کاتوزیان، امیرناصر (آخرین سال انتشار). وقایع حقوقی- مسئولیت مدنی. تهران: شرکت سهامی انتشار.
- ۷- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق مدنی (۵) (حقوق خانواده)

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق مدنی (۳)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق مدنی (۵) (حقوق خانواده)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: دارد ☐ ندارد ☒	
	☐ عملی				
	☐ نظری	جبرانی		کارورزی ☐ سفر علمی ☐	
☐ عملی					

توجیه درس: خانواده هسته اصلی یک جامعه را تشکیل می‌دهد و تنظیم روابط درونی آن، هرچند در حالت عادی با مداخله قانون امکان‌پذیر نیست، ولی در مواردی به‌ناچار این مداخله لازم می‌نماید و به همین دلیل بخشی از حقوق به حوزه خانواده اختصاص یافته که یادگیری آن برای دانشجویان لازم و ضروری است.

هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با موضوعات و مسائل مربوط به حقوق خانواده.

❖ سرفصل‌ها:

بخش ۱- کلیات:

- فصل ۱- مفهوم حقوقی، اجتماعی و روان‌شناختی خانواده؛
- فصل ۲- اهمیت اقتصادی خانواده؛
- فصل ۳- اخلاق در خانواده؛
- فصل ۴- تحولات قواعد حقوق خانواده.

بخش ۲- نکاح:

- فصل ۱- تعریف و اقسام نکاح؛
- فصل ۲- خواستگاری و نامزدی؛
- فصل ۳- شرایط نکاح؛
- فصل ۴- موانع نکاح؛
- فصل ۵- آثار و احکام نکاح.

بخش ۳- انحلال نکاح:

- فصل ۱- طلاق (نظریه‌های مختلف درباره طلاق، موجبات، شرایط و اقسام و آثار آن)؛
- فصل ۲- فسخ (اسباب و آثار)؛
- فصل ۳- سایر شرایط انحلال نکاح (فوت، کفر، تغییر جنسیت، بذل مدت ...).

بخش ۴- قرابت و نسب:

- فصل ۱- مفهوم قرابت، اقسام و آثار آن؛
- فصل ۲- نسب:

- مبحث اول: مفهوم نسب و انواع آن (مشروع ناشی از شبهه، ناشی از تلقیح مصنوعی، نسب نامشروع)؛
- مبحث دوم: اثبات نسبت (نسب مادری، نسب پدری، اماره فراش) نفی نسب، اقرار به نسب؛
- مبحث سوم: آثار و احکام نسب (ولایت قهری، حضانت، وصایت، قیمومت، نفقه اقارب).
- فصل ۳- وضعیت حقوقی اهداء جنین و قرارداد رحم اجاره‌ای و آثار آن؛

منابع فارسی:

- ۱- امامی، سید حسن (آخرین سال انتشار). حقوق مدنی، جلد ۵. تهران: انتشارات اسلامی.
- ۲- جوادی آملی، عبدالله (آخرین سال انتشار). اندرآینه جمال و جلال. قم: مرکز نشر اسراء.
- ۳- خمینی، سید روح الله (آخرین سال انتشار). تحریرالوسیله. تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره).
- ۴- شایگان، سید علی (آخرین سال انتشار). حقوق مدنی، جلد ۱. قزوین: انتشارات طه.
- ۵- شهیدثانی، زین الدین بن علی (آخرین سال انتشار). مسالك الأفهام إلى تنقيح شرائع الإسلام. قم: مؤسسه المعارف الاسلامیه.
- ۶- شهیدثانی (آخرین سال انتشار). تحریرالروضه فی الشرح للمعه اللدمشقیه. قم: انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم.
- ۷- صفایی، سید حسین؛ امامی، اسدالله (آخرین سال انتشار). حقوق خانواده. تهران: دانشگاه تهران.
- ۸- صفایی، سید حسین؛ امامی، سید حسن (آخرین سال انتشار). مختصرحقوق خانواده. تهران: میزان.
- ۹- صفایی، سید حسین (آخرین سال انتشار). مقالاتی درباره حقوق مدنی و حقوق تطبیقی. تهران: نشر میزان.
- ۱۰- کاتوزیان، امیرناصر (آخرین سال انتشار). حقوق خانواده (دوره مقدماتی حقوق مدنی). تهران: میزان.
- ۱۱- کاتوزیان، امیرناصر (آخرین سال انتشار). حقوق مدنی خانواده. تهران: شرکت سهامی انتشار.
- ۱۲- گرجی، ابوالقاسم؛ صفایی، سید حسین؛ عراقی، عزت الله و قاسم زاده، قاسم (آخرین سال انتشار). بررسی تطبیقی حقوق خانواده. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- ۱۳- مامقانی، عبدالله (آخرین سال انتشار). مناهج المتقین. چاپسنگی.
- ۱۴- محقق داماد، سید مصطفی (آخرین سال انتشار). بررسی فقهی حقوق خانواده. تهران: مرکز نشر علوم اسلامی.
- ۱۵- محقق داماد، سید مصطفی (آخرین سال انتشار). حقوق خانواده. تهران: مرکز نشر علوم اسلامی.
- ۱۶- نجفی، محمدحسن (آخرین سال انتشار). جواهرالکلام، جلد های ۲۶ و ۲۹ و ۳۱. بیروت: دار إحياء التراث العربی.
- ۱۷- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق مدنی (۶) (عقود معین قسمت الف)

درس های پیش نیاز: حقوق مدنی (۳)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۳ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق مدنی (۶) (عقود معین قسمت الف)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۴۸	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد	
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی	کارورزی ☐ دارد ☐ ندارد			
☐ عملی					
☒ ندارد			☐ دارد		
☐ سفر علمی			☐ کارورزی		

توجیه درس: برخی از عقود که نام و احکام آن‌ها در قانون مدنی آمده، تملیکی به شمار می‌آیند و نقش مهمی در اقتصاد هر جامعه‌ای ایفاء می‌کنند. در این درس، احکام این عقود به دانشجویان آموزش داده خواهد شد.
هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با عقودی که با نام و آثار خاص در قانون مدنی وجود دارد.

❖ سرفصل‌ها:

بخش ۱- بیع:

- ۱- شرایط انعقاد؛
- ۲- آثار؛
- ۳- انحلال.

بخش ۲- اجاره:

- ۱- شرایط انعقاد؛
- ۲- آثار؛
- ۳- انحلال؛

- ضرورت توجه به قوانین مختلف روابط موجر و مستأجر؛

- ضرورت توجه به حق سرقتی و حق کسب و پیشه؛

- ضرورت توجه به تفاوت‌های اجاره محل‌های مسکونی و محل‌های کسب و پیشه.

بخش ۳- قرض:

- ۱- شرایط انعقاد؛
- ۲- آثار؛
- ۳- انحلال.

بخش ۴- جعاله:

- ۱- شرایط انعقاد؛
- ۲- آثار؛
- ۳- انحلال.

بخش ۵- صلح:

- ۱- شرایط انعقاد؛
- ۲- آثار؛

۳- انحلال.

بخش ۶- معاوضه:

۱- شرایط انعقاد؛

۲- آثار؛

۳- انحلال.

منابع فارسی:

- ۱- امامی، سید حسن (آخرین سال انتشار). حقوق مدنی (جلدهای مرتبط). تهران: گنج دانش.
- ۲- بهرامی احمدی، حمید (آخرین سال انتشار). عقد/اجاره کاربردی. تهران: انتشارات بهنامی.
- ۳- خمینی، روح‌الله (آخرین سال انتشار). کتاب‌البیع. تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی.
- ۴- شهیدی، مهدی (آخرین سال انتشار). حقوق مدنی ۶. تهران: انتشارات مجد.
- ۵- کاتوزیان، ناصر (آخرین سال انتشار). حقوق مدنی عقود معین (جلدهای مرتبط). تهران: شرکت سهامی انتشار.
- ۶- کاتوزیان، ناصر (آخرین سال انتشار). حقوق مدنی درس‌هایی از عقود معین. تهران: گنج دانش.
- ۷- کشاورز، بهمن (آخرین سال انتشار). بررسی تحلیلی قانون روابط موجر و مستأجر. تهران: انتشارات کشاورز.
- ۸- کشاورز، بهمن (آخرین سال انتشار). بررسی سرقفلی و حق کسب و پیشه. تهران: انتشارات کشاورز.
- ۹- لطفیان، حسین (آخرین سال انتشار). قولنامه ماهیت حقوقی و آثار آن. تهران: انتشارات روزنامه رسمی.
- ۱۰- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق مدنی (۷) (عقود معین قسمت ب)

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق مدنی (۶)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۳ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق مدنی (۷) (عقود معین قسمت ب)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۴۸	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد	
	☐ عملی				
	☐ نظری	جبرانی		☐ کارورزی ☐ سفر علمی	
☐ عملی					

توجیه درس: برخی از عقود معین مبتنی بر اذن مالک یا ذیحق هستند و اذنی نامیده می‌شوند. این عقود احکام و آثار خاصی دارند که این درس عهده‌دار آموزش این بخش از حقوق قراردادها خواهد بود. به علاوه برخی از عقود معین دیگر نیز در این درس مورد مطالعه قرار می‌گیرند.

هدف درس: شناسایی بخشی از عقود که با نام و آثار خاص در قانون وجود دارند.

❖ سرفصل‌ها:

بخش ۱- عاریه:

۱- شرایط انعقاد؛

۲- آثار؛

۳- انحلال.

بخش ۲- ودیعه:

۱- شرایط انعقاد؛

۲- آثار؛

۳- انحلال.

بخش ۳- وکالت:

۱- شرایط انعقاد؛

۲- آثار؛

۳- انحلال.

بخش ۴- ضمان:

۱- شرایط انعقاد؛

۲- آثار؛

۳- انحلال:

* ضرورت توجه به ضمان در تجارت؛

* ضرورت توجه به ضمانت‌های بانکی.

بخش ۵- حواله:

۱- شرایط انعقاد؛

۲- آثار؛

۳- انحلال.

بخش ۶- کفالت:

۱- شرایط انعقاد؛

۲- آثار؛

۳- انحلال.

بخش ۷- رهن:

۱- شرایط انعقاد؛

۲- آثار؛

۳- انحلال:

* ضرورت توجه به قانون ثبت و مقررات اجرایی رهن.

بخش ۸- عقود مشارکتی:

۱- مضاربه؛

۲- مساقات؛

۳- شرکت؛

۴- مزارعه؛

* ضرورت توجه به کارکردهای این عقود در بانکداری اسلامی.

بخش ۹- هبه؛

بخش ۱۰- سبق و رمایه.

منابع فارسی:

- ۱- امامی، سید حسن (آخرین سال انتشار). حقوق مدنی، (جلدهای مرتبط). تهران: گنج دانش.
- ۲- بازگیر، یدالله (آخرین سال انتشار). عقود ذریبط. بی جا: بی نا.
- ۳- کاتبی، حسینقلی (آخرین سال انتشار). وکالت. تهران: بی نا.
- ۴- کاتوزیان، امیرناصر (آخرین سال انتشار). حقوق مدنی عقود اذنی و وثیقه های دین. تهران: شرکت سهامی انتشار.
- ۵- کاتوزیان، امیرناصر (آخرین سال انتشار). حقوق مدنی مشارکت ها. تهران: گنج دانش.
- ۶- کاتوزیان، امیرناصر (آخرین سال انتشار). درس هایی از عقود معین (جلد ۱ و ۲). تهران: گنج دانش.
- ۷- کاشانی، سید محمود (آخرین سال انتشار). قراردادهای ویژه. تهران: میزان.
- ۸- لنگرودی، محمدجعفر (آخرین سال انتشار). رهن و صلح. تهران: گنج دانش.
- ۹- لنگرودی، محمدجعفر (آخرین سال انتشار). کفالت. تهران: گنج دانش.
- ۱۰- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق مدنی (۸): (شفعه، ارث و وصیت)

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق مدنی (۵) و (۶)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق مدنی (۸): (شفعه، ارث و وصیت)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد	کارورزی ☐ دارد ☐ ندارد
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی	سفر علمی ☐ دارد ☐ ندارد			
☐ عملی					

توجیه درس: وصیت و ارث نهادهایی هستند که تکلیف اموال باقی مانده از میت را روشن می‌کنند و مقررات خاصی نیز در این خصوص وجود دارد. شفعه نیز که نهادی استثنایی است برای حذف شریک و استقلال سلطه بر مال، در موارد خاصی امکانپذیر است. این درس عهده‌دار آموزش احکام و مقررات این سه نهاد حقوق است.

هدف درس: آشناساختن دانشجویان با مفاهیم حقوقی مربوط به شفعه و وصیت و ارث و احکام و آثار آنها.

❖ سرفصل‌ها:

- شفعه؛
- وصیت؛
- ارث.

منابع فارسی:

- ۱- امامی، سید حسن (آخرین سال انتشار). حقوق مدنی، (جلدهای مرتبط). تهران: گنج دانش.
- ۲- کاتوزیان، امیرناصر (آخرین سال انتشار). حقوق مدنی (ارث). تهران: نشر دادگستر.
- ۳- کاتوزیان، امیرناصر (آخرین سال انتشار). وصیت. تهران: میزان.
- ۴- لنگرودی، محمدجعفر (آخرین سال انتشار). ارث و وصیت. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- ۵- محقق داماد، سید مصطفی (آخرین سال انتشار). اخذ به شفعه. تهران: مرکز نشر علوم اسلامی، آخرین سال انتشار.
- ۶- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق جزای عمومی (۱)

درس های پیش نیاز: کلیات حقوق جزا	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق جزای عمومی (۱)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد	
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی	کارورزی ☐ سفر علمی ☐			
☐ عملی					

توجیه درس: از آنجا که جرم موضوع اصلی تمامی درس های حقوق جزایی است، ضروری است پس از آشنایی با قواعد و اصول کلی در این درس، دانشجویان با مفهوم جرم و ارکان و طبقه بندی آن آشنا شوند.
هدف درس: آشنایی دانشجویان با تعریف جرم و ارکان آن و طبقه بندی جرایم.

❖ سرفصل ها:

- ۱- جرم و اصل قانونی بودن آن:
 - الف- تعریف جرم (جرم در حقوق جزا، جرم در جرم شناسی)؛
 - ب- اصل قانونی بودن:
 ۱. کاربرد اصل قانونی بودن؛
 ۲. آثار اصل قانونی بودن (تفسیر مضیق قانون کیفری، عطف به ماسبق نشدن قانون کیفری).
 - پ- علل موجهه جرم (اضطرار، حکم قانون و امر آمر قانونی، رضایت بزه دیده، دفاع مشروع)؛
- ۲- ارکان تشکیل دهنده جرم:
 - الف- رکن مادی:
 - یک: اجزای رکن مادی (رفتار مرتکب، شرایط و اوضاع و احوال لازم، نتیجه، رابطه علیت و سببیت)؛
 - دو: شروع به جرم (شروع به جرم در مفهوم خاص، جرم محال و اقسام آن، جرم عقیم و مقایسه آن با جرم محال).
 - ب- رکن معنوی یا روانی:
 - یک: مفاهیم، پیشینه و لزوم احراز رکن روانی؛
 - دو: اشکال عنصر روانی (عمد (اجزاء و شرایط)، خطا (مفهوم و اقسام خطا)).
 - ۳- طبقه بندی جرایم:
 - الف- طبقه بندی تقنینی جرایم:
 - یک: جرایم سیاسی و جرایم عمومی (ضابطه تشخیص و فواید حاصل از تشخیص آن)؛
 - دو: جرایم نظامی و جرایم عمومی (ضابطه تشخیص جرم نظامی فواید حاصل از تشخیص آن).
 - ب- طبقه بندی جرایم بر حسب رکن مادی:
 - یک: به اعتبار رفتار فیزیکی (مادی و غیر مادی، آنی و مستمر، ساده و مرکب)؛
 - دو: به اعتبار شرایط و اوضاع و احوال (از لحاظ شیوه ارتکاب، از لحاظ ویژگی های مرتکب و قربانی، ساده و به عادت)؛
 - سه: به اعتبار نتیجه (مطلق، مقید).
 - ج- طبقه بندی جرایم بر حسب رکن روانی:

یک: جرایم عمدی و غیر عمدی؛
دو: جرایم ساده و مرتبط؛
سه: جرایم مادی صرف.

منابع فارسی:

- ۱- اردبیلی، محمدعلی (آخرین سال انتشار). حقوق جزای عمومی، ج ۱. تهران: نشر میزان.
- ۲- ساکی، محمدرضا (آخرین سال انتشار). حقوق جزای عمومی، جلد اول (جرم و پدیده جنایی). تهران: انتشارات جنگل.
- ۳- سلیمی، صادق (آخرین سال انتشار). چکیده حقوق جزای عمومی. تهران: انتشارات جنگل.
- ۴- شمس ناتری، محمد ابراهیم؛ کلانتری، حمیدرضا؛ زارع، ابراهیم و ریاضت، زینب (آخرین سال انتشار). قانون مجازات اسلامی در نظم حقوقی کنونی، جلد اول (حقوق جزای عمومی). تهران: نشر میزان.
- ۵- عوده، عبدالقادر (آخرین سال انتشار). حقوق جنایی اسلام. مشهد: بنیاد پژوهش‌های اسلامی.
- ۶- گلدوزیان، ایرج (آخرین سال انتشار). بایسته‌های حقوق جزای عمومی. تهران: نشر میزان.
- ۷- مصدق، محمد (آخرین سال انتشار). شرح قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲. تهران: انتشارات جنگل.
- ۸- نجفی توانا، علی؛ ملکی، ایوب (آخرین سال انتشار). حقوق جزای عمومی، جلد ۱. تهران: انتشارات جنگل.
- ۹- نوربها، رضا (آخرین سال انتشار). زمینه حقوق جزای عمومی. تهران: انتشارات گنج دانش.
- ۱۰- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- 1- Smith, J.C. and Hogan, B. (2005). *Criminal Law*, 11th edn. Oxford University Press.
- 2- Gardner, T.J. and Anderson, T.M. (2014). *Criminal Law*, 12th edn. Wadsworth Publishing.
- 3- Clarkson, C.M.V (2005). *Understanding Criminal Law*, 4th edn. Sweet & Maxwell.
- 4- Simester, A.P. and Sullivan, G.R. (2003). *Criminal Law: Theory and Doctrine*. Oxford: Portland Oregon.
- 5- Read, A. and Seago, P. (2002). *Criminal Law*. Sweet & Maxwell.
- 6- Jefferson, M. (2001). *Criminal Law*, 5th edn. Pearson/Longman.

منابع فرانسه:

- 1- Stefani, G., Levasseur, G., & Bouloc, B. (2005). *Droit pénal général*, 19. éd. Paris, Dalloz.
- 2- Pradel, J. (2008). *Droit penal general*. Cujas.
- 3- Mayaud, Y. (2007). *Droit penal general*. Puf.

□ حقوق جزا عمومی (۲)

درس های پیش نیاز: حقوق جزای عمومی (۱)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق جزای عمومی (۲)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد	کارورزی ☐ دارد ☐ ندارد
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی	سفر علمی ☐ دارد ☐ ندارد			
☐ عملی					

توجیه درس: نظر به اینکه مسئولیت کیفری پیش شرط واکنش های کیفری است، آشنایی دانشجویان با مبانی مسئولیت کیفری قبل از مطالعه تفصیلی مجازات ها ضروری است.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با مفهوم و مبانی مسئولیت کیفری و عوامل رافع آن و نیز شناخت اقسام بزهکاری به اعتبار نقش بزهکار.

❖ فصل ها:

۱- بزهکار:

الف- اقسام بزهکاری به اعتبار نقش:

۱. مباشرت؛

۲. معاونت؛

۳. شرکت؛

۴. فعل غیر (مسئولیت کیفری ناشی از فعل غیر).

ب- اقسام بزهکار به اعتبار ویژگی ها:

۱. اشخاص حقیقی؛

۲. اشخاص حقوقی.

۲- مسئولیت کیفری:

الف- تعریف؛

ب- اجزاء:

۱. اهلیت؛

۲. اسناد پذیری.

۳- عوامل رافع مسئولیت:

۱. صغر؛

۲. جنون؛

۳. مستی؛

۴. اجبار و اکراه؛

۵. اشتباه.

منابع فارسی:

- ۱- اردبیلی، محمدعلی (آخرین سال انتشار). حقوق جزای عمومی، جلد ۲. تهران: نشر میزان.
- ۲- ساکی، محمدرضا (آخرین سال انتشار). حقوق جزای عمومی، جلد دوم (مسئولیت کیفری). تهران: انتشارات جنگل.
- ۳- سلیمی، صادق (آخرین سال انتشار). چکیده حقوق جزای عمومی. تهران: انتشارات جنگل.
- ۴- شمس ناتری، محمد ابراهیم؛ کلاتری، حمیدرضا؛ زارع، ابراهیم و ریاضت، زینب (آخرین سال انتشار). قانون مجازات اسلامی در نظم حقوقی کنونی، جلد اول (حقوق جزای عمومی). تهران: نشر میزان.
- ۵- گلدوزیان، ایرج (آخرین سال انتشار). بایسته‌های حقوق جزای عمومی. تهران: نشر میزان.
- ۶- مصدق، محمد (آخرین سال انتشار). شرح قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲. تهران: انتشارات جنگل.
- ۷- میرسعیدی، منصور (آخرین سال انتشار). مسئولیت کیفری (قلمرو و ارکان). تهران: نشر میزان.
- ۸- میرمحمدصادقی، حسین (آخرین سال انتشار). تحلیل مبانی حقوق جزای عمومی. تهران: انتشارات جنگل.
- ۹- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- 1- Smith, J.C. and Hogan, B. (2005). *Criminal Law*, 11th edn. Oxford University Press.
- 2- Gardner, T.J. and Anderson, T.M. (2014). *Criminal Law*, 12th edn. Wadsworth Publishing.
- 3- Clarkson, C.M.V (2005). *Understanding Criminal Law*, 4th edn. Sweet & Maxwell.
- 4- Simester, A.P. and Sullivan, G.R. (2003). *Criminal Law: Theory and Doctrine*. Oxford: Portland Oregon.
- 5- Read, A. and Seago, P. (2002). *Criminal Law*. Sweet & Maxwell.
- 6- Jefferson, M. (2001). *Criminal Law*, 5th edn. Pearson/Longman.

منابع فرانسوی:

- 1- Stefani, G., Levasseur, G., & Bouloc, B. (2005). *Droit pénal général*, 19. éd. Paris, Dalloz.
- 2- Desportes, F., & Le Gunehec, F. (2005). *Droit pénal général*. Economica.
- 3- Pradel, J. (2008). *Les grands arrêts du droit pénal général*. Cujas.
- 4- Mayaud, Y. (2007). *Droit penal general*. Puf.
- 5- Bouloc, B. (2015). *Droit pénal général*. Dalloz.
- 6- Sourzat, C. (2013). *Droit pénal général et procédure pénale*. Larcier.
- 7- Pin, X. (2015). *Droit pénal général*. Dalloz.
- 8- Mayaud, Y. (2015). *Droit pénal général*. PUF.
- 9- Benillouche, M. (2015). *Droit pénal général*. Ellipses.

□ حقوق جزای عمومی (۳)

درس های پیش نیاز: حقوق جزای عمومی (۲)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق جزای عمومی (۳)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد	
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی	کارورزی ☐ سفر علمی ☐			
☐ عملی					

توجیه درس: پس از آشنایی دانشجویان با مفهوم جرم و مسئولیت کیفری ضروری است با اقسام واکنش های اجتماعی به ویژه مجازات ها و قواعد ناظر به اعمال مجازات آشنا شوند، تا مقدمه ورود آن ها به مباحث حقوق جزای اختصاصی باشد.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با اشکال واکنش اجتماعی، مفهوم مجازات و طبقه بندی های آن و قواعد ناظر به تخفیف، تشدید، و جهات سقوط مجازات و نیز اقدامات تأمینی و تربیتی.

□ سرفصل ها:

- ۱- اشکال واکنش اجتماعی:
 - الف- مجازات (مفهوم اهداف، ویژگی ها)؛
 - ب- اقدامات تأمینی و تربیتی (مفهوم، اهداف، ویژگی ها)؛
 - ج- مقایسه مجازات و اقدامات تأمینی و تربیتی؛
 ۱. وجوه اشتراک؛
 ۲. وجوه افتراق.
- ۲- مجازات ها:
 - الف- طبقه بندی:
 - * حدود؛
 - * قصاص؛
 - * دیات؛
 - * تعزیرات:
 ۱. طبقه بندی بر اساس ماهیت؛
 ۲. طبقه بندی بر حسب اصلی و غیر اصلی بودن (مجازات های اصلی و اضافی- اصلی و جایگزین)؛
 ۳. طبقه بندی بر حسب موضوع.
 - ب- تعیین میزان مجازات:
 - * تخفیف: کیفیات مخففه:
 ۱. کیفیات مخففه قانونی؛
 ۲. کیفیات مخففه قضایی (آثار و میزان تخفیف).
 - * تشدید مجازات:
 ۱. تعدد جرم؛
 ۲. تکرار جرم.

ج- تأخیر و سقوط اجرای مجازات:

* جهات تأخیر مجازات:

۱. تعویق صدور حکم محکومیت؛

۲. تعلیق اجرای مجازات؛

۳. آزادی مشروط؛

۴. نیمه آزادی.

* جهات سقوط:

۱. فوت محکوم علیه؛

۲. گذشت متضرر از جرم؛

۳. توبه بزهکار؛

۴. عفو:

۴-۱. بخشودگی یا عفو (خصوصی)؛

۴-۲. عفو عمومی.

۵- مرور زمان؛

۶. نسخ قانون؛

۷. اعاده حیثیت.

۳- اقدامات تأمینی و تربیتی:

* شرایط اعمال؛

* طبقه‌بندی:

۱. بر اساس شیوه‌ها:

۱-۱. اقدامات حمایتی؛

۲-۱. اقدامات تربیتی؛

۳-۱. اقدامات درمانی؛

۴-۱. اقدامات مراقبتی؛

۵-۱. اقدامات بازدارنده.

۲. بر اساس موضوع:

۲-۱. اقدامات تأمینی بدنی؛

۲-۲. اقدامات تأمینی سالب و محدودکننده آزادی؛

۲-۳. اقدامات تأمینی مالی؛

۲-۴. اقدامات تأمینی منع از اشتغال به کسب یا شغل یا حرفه؛

۲-۵. اقدامات تأمینی سالب حق؛

۲-۶. انتشار حکم.

۳. بر اساس ماهیت:

۳-۱. قضایی؛

۳-۲. اداری.

منابع فارسی:

- ۱- اردبیلی، محمدعلی (آخرین سال انتشار). حقوق جزای عمومی، جلد ۳. تهران: نشر میزان.
- ۲- الهام، غلامحسین؛ برهانی، محسن (آخرین سال انتشار). درآمدی بر حقوق جزای عمومی (واکنش در برابر جرم). تهران: نشر میزان.
- ۳- رهامی، محسن (آخرین سال انتشار). اقدامات تأمینی و تربیتی. تهران: نشر میزان.

- ۴- سلیمی، صادق (آخرین سال انتشار). چکیده حقوق جزای عمومی. تهران: انتشارات جنگل.
- ۵- ساکی، محمدرضا (آخرین سال انتشار). حقوق جزای عمومی، جلد سوم (مجازات‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی). تهران: انتشارات جنگل.
- ۶- شمس ناتری، محمد ابراهیم؛ کلانتری، حمیدرضا؛ زارع، ابراهیم و ریاضت، زینب (آخرین سال انتشار). قانون مجازات اسلامی در نظم حقوقی کنونی، جلد اول (حقوق جزای عمومی). تهران: نشر میزان.
- ۷- گلدوزیان، ایرج (آخرین سال انتشار). بایسته‌های حقوق جزای عمومی. تهران: نشر میزان.
- ۸- مصدق، محمد (آخرین سال انتشار). شرح قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲. تهران: انتشارات جنگل.
- ۹- کلارکسون، کریستوفر (آخرین سال انتشار). تحلیل مبانی حقوق جزای عمومی. ترجمه: حسین میرمحمدصادقی. تهران: انتشارات جنگل.
- ۱۰- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- 1- Smith, J.C. and Hogan, B. (2005). *Criminal Law*, 11th edn. Oxford University Press.
- 2- Gardner, T.J. and Anderson, T.M. (2014). *Criminal Law*, 12th edn. Wadsworth Publishing.
- 3- Clarkson, C.M.V (2005). *Understanding Criminal Law*, 4th edn. Sweet & Maxwell.
- 4- Simester, A.P. and Sullivan, G.R. (2003). *Criminal Law: Theory and Doctrine*. Oxford: Portland Oregon.
- 5- Read, A. and Seago, P. (2002). *Criminal Law*. Sweet & Maxwell.
- 6- Jefferson, M. (2001). *Criminal Law*, 5th edn. Pearson/Longman.

منابع فرانسوی:

- 1- Bouloc, B. (2005). *Droit pénal général, Paris, Dalloz*.
- 2- Pradel, J. (2008). *Droit penal general. Cujas*.
- 3- Mayaud, Y. (2007). *Droit penal general. Puf*.
- 4- Desportes, F., & Le Gunehec, F. (2008). *Droit pénal général. Economica*.

□ حقوق جزای اختصاصی (۱) (جرایم علیه اموال و مالکیت)

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق جزای عمومی (۲)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق جزای اختصاصی (۱) (جرایم علیه اموال و مالکیت)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد	
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی	☐ کارورزی ☐ سفر علمی			
☐ عملی					

توجیه درس: نظر به اینکه جرایم علیه اموال و مالکیت بخش بزرگی از جرایم ارتكابی در بسیاری از کشورهای جهان از جمله ایران را تشکیل می‌دهند، آشنایی دانشجویان با این جرایم ضروری است.

هدف درس: آشنا کردن دانشجویان با ماهیت، اهمیت و ارکان تشکیل‌دهنده جرایم علیه اموال و مالکیت در قوانین ایران و مقایسه مختصر با یکی از نظام‌های حقوقی معتبر.

❖ سرفصل‌ها:

کلّیات: تعریف، ویژگی‌ها، اهمیت و انواع جرایم علیه اموال و مالکیت

۱- کلاهبرداری:

مقدمه: تعریف، تاریخچه، ویژگی‌ها؛

الف - ارکان:

۱. رکن مادی (رفتار فیزیکی، شرایط و اوضاع و احوال لازم برای تحقق جرم و نتیجه حاصله) شروع به جرم کلاهبرداری؛

۲. رکن روانی.

ب- واکنش در برابر جرم کلاهبرداری (کیفرهای اصلی، تبعی و تکمیلی)؛

ج- مباحث حقوق جزای عمومی ناظر به کلاهبرداری (موارد تخفیف یا تشدید مجازات، معاونت یا شرکت در جرم کلاهبرداری و تعدد یا تکرار آن)؛

د- صور خاص کلاهبرداری (انتقال مال غیر، تبانی و مواضعه برای بردن مال غیر و معرفی مال دیگری به عوض مال خود، کلاهبرداری رایانه‌ای و ...).

۲- خیانت در امانت:

مقدمه: تعریف، تاریخچه، ویژگی‌ها؛

الف - ارکان:

۱. رکن مادی (رفتار فیزیکی، شرایط و اوضاع و احوال لازم برای تحقق جرم و نتیجه حاصله) شروع به جرم خیانت در

امانت؛

۲. رکن روانی.

ب- واکنش در برابر جرم خیانت در امانت (کیفرهای اصلی، تبعی و تکمیلی)؛

ج- مباحث حقوق جزای عمومی ناظر به جرم خیانت در امانت (موارد تخفیف یا تشدید مجازات، معاونت یا شرکت در جرم خیانت در امانت و تعدد و تکرار آن)؛

د- صور خاص خیانت در امانت (اختلاس، سوء استفاده از ضعف نفس اشخاص، سوء استفاده از سفید مهر یا سفید امضاء، خیانت مستخدمان دولت در اسناد دولتی و ...).

۳- سرقت:

مقدمه: تعریف، تاریخچه، ویژگی‌ها و جایگاه آن در فقه اسلامی و سایر نظام‌های حقوقی؛

الف - ارکان:

۱. رکن مادی (رفتار فیزیکی، شرایط و اوضاع و احوال لازم برای تحقق جرم و نتیجه حاصله) شروع به جرم سرقت؛

۲. رکن روانی.

ب- اقسام سرقت و شرایط و احکام آن:

یک: سرقت حدی (شرایط، راه‌های ثبوت و شرایط اجرای حد و ...):

۱. مباحث حقوق جزای عمومی ناظر به سرقت حدی (موارد تخفیف، تشریح، ... شرکت، تعدد و تکرار).

دو. سرقت تعزیری:

۱. شرایط و راه‌های ثبوت؛

۲. مباحث حقوق جزای عمومی ناظر به سرقت تعزیری (موارد تخفیف یا تشدید مجازات، معاونت یا شرکت در جرم

سرقت حدی و تعدد و تکرار)؛

۳. انواع سرقت‌های تعزیری (مقرون به آزار، سرقت مسلحانه، راهزنی، سرقت از موزه‌ها یا اماکن تاریخی، کیف زنی یا

جیب‌بری، سرقت از محل تصادفات رانندگی یا مناطق حادثه زده، سرقت یا استفاده غیر مجاز از آب، برق، گاز و تلفن،

سرقت رایانه‌ای (سایبری)، سرقت ساده تعزیری).

ج- مداخله در اموال مسروق:

۴- صدور چک پرداخت نشدنی:

مقدمه: مفهوم، تعریف، تاریخچه، ویژگی‌ها و مبانی جرم‌انگاری؛

الف - ارکان:

۱. رکن مادی (رفتار فیزیکی، شرایط و اوضاع و احوال لازم برای تحقق جرم؛ موارد سلب جنبه کیفری چک و نتیجه حاصله)؛

۲. رکن روانی.

ب- مسائل مربوط به شکایت و دادرسی در جرم صدور چک پرداخت نشدنی؛

ج- واکنش نسبت به جرم صدور چک پرداخت نشدنی؛

د- مباحث حقوق جزای عمومی ناظر به جرم صدور چک پرداخت نشدنی (موارد تخفیف، تشدید، معاونت، شرکت، تعدد

و تکرار).

۵- تخریب کیفری:

مقدمه: تعریف، تاریخچه، ویژگی‌ها؛

الف- ارکان:

۱. رکن مادی (رفتار فیزیکی، شرایط و اوضاع و احوال لازم برای تحقق جرم نتیجه حاصله به اضافه شروع به جرم)؛

۲. رکن روانی.

ب- واکنش در برابر جرم تخریب (کیفرهای اصلی، تبعی و تکمیلی)؛

ج- مباحث حقوق جزای عمومی ناظر به تخریب (موارد تشدید، تخفیف، معاونت، شرکت، تعدد و تکرار)؛

د- صور خاص تخریب (تخریب آثار فرهنگی، رایانه‌ای (سایبری) و سایر موارد).

منابع فارسی:

- ۱- زراعت، عباس (آخرین سال انتشار). حقوق جزای اختصاصی ۲ (جرایم علیه اموال و مالکیت). تهران: انتشارات جنگل.
- ۲- شامبیاتی، هوشنگ (آخرین سال انتشار). حقوق جزای اختصاصی، جلد دوم (جرایم علیه اموال و مالکیت). تهران: انتشارات مجد.
- ۳- گلدوزیان، ایرج (آخرین سال انتشار). بایسته‌های حقوق جزای اختصاصی. تهران: نشر میزان.
- ۴- میرمحمدصادقی، حسین (آخرین سال انتشار). حقوق کیفری اختصاصی (۲)، جرایم علیه اموال و مالکیت. تهران: نشر میزان.
- ۵- میرمحمدصادقی، حسین (آخرین سال انتشار). حقوق جزای اختصاصی انگلستان و نقش حقوق جزا در جامعه. تهران: انتشارات جنگل.

منابع انگلیسی:

- 1- Smith, J.C. and Hogan, B. (2005). *Criminal Law*, 11th edn. Oxford University Press.
- 2- Gardner, T.J. and Anderson, T.M. (2014). *Criminal Law*, 12th edn. Wadsworth Publishing.
- 3- Clarkson, C.M.V (2005). *Understanding Criminal Law*, 4th edn. Sweet & Maxwell.
- 4- Simester, A.P. and Sullivan, G.R. (2003). *Criminal Law: Theory and Doctrine*. Oxford: Portland Oregon.
- 5- Read, A. and Seago, P. (2002). *Criminal Law*. Sweet & Maxwell.
- 6- Jefferson, M. (2001). *Criminal Law*, 5th edn. Pearson/Longman.

منابع فرانسه:

- 1- Fossier, Th. (2015). *Droit pénal spécial. Affaires, entreprises et institutions publiques*, 3e edn. Larcier.
- 2- Garé, Th. (2015). *Droit pénal spécial. Personnes et biens*, 4e edn. Larcier.
- 3- Ambroise-Castérot, C. (2014). *Droit pénal spécial et des affaires-18 exercices corrigés*. Gualino éditeur.
- 4- Ambroise-Casterot, C. (2014). *Droit pénal spécial et des affaires*, 4e édition. Gualino Editeur.

□ حقوق جزای اختصاصی (۲) (جرایم علیه مصالح عمومی کشور)

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق جزای عمومی (۳)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق جزای اختصاصی (۲) (جرایم علیه مصالح عمومی کشور)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد	
	☐ عملی				
	☐ نظری	جبرانی		کارورزی ☐ دارد ☐ ندارد	
☐ عملی					
سفر علمی ☐					

توجیه درس: نظر به اهمیت امنیت کشور، جرایم علیه امنیت توجه ویژه‌ای را می‌طلبد که ضرورت آشنایی دانشجویان با تعریف و مطالعه جرایم علیه امنیت و آسایش را ایجاد می‌کند.

هدف درس: آشناکردن دانشجویان با ماهیت، اهمیت و ارکان تشکیل‌دهنده جرایم علیه امنیت و آسایش عمومی در قوانین ایران و مقایسه مختصر با یکی از نظام‌های حقوقی معتبر.

❖ **سرفصل‌ها:**

- ۱- جرایم علیه امنیت کشور:
 - کلیات- تعریف، تاریخچه و انواع جرایم علیه امنیت:
 ۱. محاربه (ارکان، واکنش مقنن، صور خاص)؛
 ۲. افساد فی الارض (ارکان، واکنش مقنن، مصادیق)؛
 ۳. بغی (ارکان، واکنش، مقایسه با محاربه و افساد فی الارض):
 - ۱-۳. جاسوسی (ارکان، اقسام و جرایم مرتبط)؛
 - ۲-۳. تحریک مردم یا اشخاص در خدمت نیروهای مسلح (ارکان، صور واکنش)؛
 - ۳-۳. همکاری با دولت‌های خارجی متخاصم (ارکان و واکنش)؛
 - ۴-۳. سوء قصد به جان مقامات سیاسی داخلی و خارجی و تروریسم (ارکان سوء قصد، مفهوم تروریسم و مقایسه تروریسم با سایر عناوین مجرمانه)؛
 - ۵-۳. تبانی برای ارتکاب جرایم علیه امنیت (سابقه جرم‌انگاری، ارکان و مقایسه آن با شروع به جرم)؛
 - ۶-۳. تظاهر، قدرت‌نمایی، هیاهو و جنجال (انواع، ارکان و واکنش)؛
 - ۷-۳. توهین به مقدسات (مفهوم، مصادیق مقدسات، ماهیت جرم، مقایسه سب و توهین)؛
 - ۸-۳. سایر جرایم علیه امنیت (از قبیل نشر اکاذیب به قصد تشویش اذهان عمومی، تخریب اموال دارای بُعد امنیتی و توهین به مقامات سیاسی).
- ۲- جرایم علیه آسایش عمومی:
 - کلیات- تعریف، ویژگی‌ها و اهم مصادیق آن‌ها در قوانین ایران:
 ۱. جعل:
 - مقدمه (تعریف انواع و ویژگی‌ها)؛
 - یک: ارکان جعل (مادی، معنوی)؛
 - دو: صور خاص جعل مذکور در قانون؛
 - سه: جعل رایانه‌ای (ارکان و واکنش).

۲. استفاده از سند مجعول (ارکان و واکنش)؛
۳. قلب یا مخدوش کردن مسکوکات (ارکان، واکنش و جرایم مرتبط)؛
۴. رشا و ارشا (مفهوم، ماهیت و بررسی اجمالی ارکان).

منابع فارسی:

- ۱- پوربافرانی، حسن (آخرین سال انتشار). *جرایم علیه امنیت و آسایش عمومی*. تهران: انتشارات جنگل.
- ۲- پیمانی، ضیاءالدین (آخرین سال انتشار). *حقوق کیفری اختصاصی (۳)*، جرایم علیه امنیت و آسایش عمومی. تهران: نشر میزان.
- ۳- شامبیاتی، هوشنگ (آخرین سال انتشار). *حقوق جزای اختصاصی*، جلد سوم (جرایم علیه آسایش عمومی). تهران: انتشارات مجد.
- ۴- گلدوزیان، ایرج (آخرین سال انتشار). *بایسته‌های حقوق جزای اختصاصی*. تهران: نشر میزان.
- ۵- گلدوست جویباری، رجب (آخرین سال انتشار). *جرایم علیه امنیت کشور*. تهران: انتشارات جنگل.
- ۶- میرمحمدصادقی، حسین (آخرین سال انتشار). *حقوق کیفری اختصاصی (۳)*، جرایم علیه امنیت و آسایش عمومی. تهران: نشر میزان.
- ۷- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- 1- Smith, J.C. and Hogan, B. (2005). *Criminal Law*, 11th edn. Oxford University Press.
- 2- Gardner, T.J. and Anderson, T.M. (2014). *Criminal Law*, 12th edn. Wadsworth Publishing.
- 3- Clarkson, C.M.V (2005). *Understanding Criminal Law*, 4th edn. Sweet & Maxwell.
- 4- Simester, A.P. and Sullivan, G.R. (2003). *Criminal Law: Theory and Doctrine*. Oxford: Portland Oregon.
- 5- Read, A. and Seago, P. (2002). *Criminal Law*. Sweet & Maxwell.
- 6- Jefferson, M. (2001). *Criminal Law*, 5th edn. Pearson/Longman.

منابع فرانسه:

- 1- Larguier, J. (2013). Philippe Conte, Stéphanie Fournier, *Droit pénal spécial*, 15e édition. Dalloz-Sirey.
- 2- Malabat, V. (2013). *Droit pénal spécial*, 6e édition. Dalloz-Sirey.
- 3- Pradel, J., & Danti-Juan, M. (2014). *Droit pénal spécial*, 6e édition. Cujas.
- 4- Dreyer, E. (2012). *Droit pénal spécial*, 2e édition. Ellipses Marketing.
- 5- Conte, Ph. (2013). *Droit pénal spécial*, 4e édition. Lexis Nexis/Litec.

□ حقوق جزای اختصاصی (۳) (جرایم علیه تمامیت جسمانی اشخاص)

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق جزای عمومی (۳)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق جزای اختصاصی (۳) (جرایم علیه تمامیت جسمانی اشخاص)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		جبرانی	
	☐ عملی				
☐ نظری	ندارد ☒	سفر علمی ☐	آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒	کارورزی ☐	
☐ عملی					

توجیه درس: نظر به توجه ویژه در قانون و احکام شرعی به حفظ تمامیت جسمانی افراد، آشنایی دانشجویان با جرایم ناقض تمامیت جسمانی ضروری است.

هدف درس: آشناکردن دانشجویان با ماهیت، اهمیت و ارکان تشکیل دهنده جرایم علیه تمامیت جسمانی اشخاص در قوانین ایران و مقایسه مختصر با یکی از نظام‌های حقوقی شناخته شده دیگر.

❖ سرفصل‌ها:

کلّیات: تعریف و ویژگی‌ها، اهمیت و تقسیم‌بندی جرایم علیه تمامیت جسمانی اشخاص.

۱- ارکان:

الف- رکن مادی (فعل و ترک فعل، مباشرت و تسبیب؛ رفتار مادی و غیر مادی، شروع به جرم)؛

ب- رکن روانی (در جنایات عمدی، شبه‌عمدی و خطای محض).

۲- واکنش‌ها:

الف- قصاص (اقسام، شرایط و موانع)؛

ب- دیه (مفهوم، ماهیت، میزان و مهلت پرداخت، پرداخت‌کننده و دریافت‌کننده و موارد سقوط).

پ- تعزیر (شرایط و موارد: از قبیل عدم اجرای قصاص، سقط جنین، جنایات ناشی از تخلفات رانندگی، جنایات ناشی از سایر حوادث).

۳- مباحث حقوق جزای عمومی ناظر به جرایم علیه تمامیت جسمانی:

الف- راه‌های اثبات (اقرار، شهادت، قسامه، علم قاضی و سوگند)؛

ب- موانع مسئولیت کیفری (صغر سن، جنون، مستی، اکراه، اجبار و اضطرار، دفاع مشروع و شرایط استناد به آن، اشتباه در

هدف یا هویت و سایر موارد اشتباه، امر آمر قانونی و حکم قانون، رضایت بزه دیده، تأدیب و حفاظت)؛

ج- همکاری (شرکت - از جمله در منازعه - معاونت).

منابع فارسی:

- ۱- آقایی نیا، حسین (آخرین سال انتشار). *جرایم علیه اشخاص (جنایات)*. تهران: نشر میزان.
- ۲- پوربافرانی، حسن (آخرین سال انتشار). *جرایم علیه اشخاص (صدمات جسمانی)*. تهران: انتشارات جنگل.
- ۳- زراعت، عباس (آخرین سال انتشار). *حقوق جزای اختصاصی (۱) (جرایم علیه اشخاص)*. تهران: انتشارات جنگل.
- ۴- شامبیاتی، هوشنگ (آخرین سال انتشار). *حقوق جزای اختصاصی، جلد اول (جرایم علیه اشخاص)*. تهران: انتشارات مجد.
- ۵- صادقی، محمدهادی (آخرین سال انتشار). *جرایم علیه اشخاص (صدمات جسمانی)*. تهران: نشر میزان.
- ۶- گلدوزیان، ایرج (آخرین سال انتشار). *بایسته‌های حقوق جزای اختصاصی*. تهران: نشر میزان.

- ۷- میرمحمدصادقی، حسین (آخرین سال انتشار). *حقوق جزای اختصاصی (۱)*، جرایم علیه اشخاص. تهران: نشر میزان.
- ۸- میرمحمدصادقی، حسین (آخرین سال انتشار). *حقوق جزای اختصاصی انگلستان و نقش حقوق جزا در جامعه*. تهران: انتشارات جنگل.
- ۹- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- 1- Smith, J.C. and Hogan, B. (2005). *Criminal Law*, 11th edn. Oxford University Press.
- 2- Gardner, T.J. and Anderson, T.M. (2014). *Criminal Law*, 12th edn. Wadsworth Publishing.
- 3- Clarkson, C.M.V (2005). *Understanding Criminal Law*, 4th edn. Sweet & Maxwell.
- 4- Simester, A.P. and Sullivan, G.R. (2003). *Criminal Law: Theory and Doctrine*. Oxford: Portland Oregon.
- 5- Read, A. and Seago, P. (2002). *Criminal Law*. Sweet & Maxwell.
- 6- Jefferson, M. (2001). *Criminal Law*, 5th edn. Pearson/Longman.

منابع فرانسه:

- 1- Jacopin, S. (2013). *Droit pénal spécial. Les atteintes aux personnes*, 2e edition. Hachette Supérieur.
- 2- Garé, T. (2015). *Droit pénal spécial. Personnes et biens*, 4e edition. Larcier.
- 3- Véron, M. (2015). *Droit pénal spécial*, 15e edition. Dalloz-Sirey.
- 4- Pradel, J., & Danti-Juan, M. (2014). *Droit pénal special*, 6e édition *Cujas*.
- 5- Rassat, M.L. (2014). *Droit pénal spécial 2014. Infractions du Code pénal*, 7e edition. Dalloz-Sirey.

□ حقوق جزای اختصاصی (۴) (جرایم علیه شخصیت معنوی اشخاص)

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق جزای عمومی (۳)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق جزای اختصاصی (۴) (جرایم علیه شخصیت معنوی اشخاص)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۱۶	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد	
	☐ عملی				
	☐ نظری	جبرانی		کارورزی ☐ دارد ☐ ندارد	
☐ عملی					
☒ ندارد		☐ دارد		☐ سفر علمی	

توجیه درس: نظر به اینکه انسان از دو بُعد مادی و معنوی برخوردار است، آشنایی دانشجویان با جرایم علیه حیثیت و کرامت انسانی علاوه بر جرایم علیه تمامیت جسمانی، ضروری است.

هدف درس: آشنا کردن دانشجویان با ماهیت، اهمیت و ارکان تشکیل دهنده جرایم علیه آزادی و حیثیت معنوی افراد در قوانین ایران و مقایسه مختصر با یکی از نظام‌های حقوقی معتبر.

❖ **سرفصل‌ها:**

کلیات: تعریف و ویژگی‌ها، اهمیت و تقسیم‌بندی؛

۱- جرایم علیه آزادی تن شامل توقیف، اخفاء و حبس غیر قانونی:

الف- ارکان؛

ب- واکنش‌ها.

۲- جرایم علیه آزادی روان شامل سلب حقوق و آزادی مردم، تهدید، ایجاد مزاحمت تلفنی، هتک حرمت منازل، مراسلات، مخابرات، مکالمات تلفنی و افشای اسرار:

الف- ارکان؛

ب- واکنش.

۳- جرایم علیه حیثیت شامل توهین، افتراء، قذف، نشر اکاذیب:

الف. ارکان؛

ب. واکنش‌ها.

منابع فارسی:

- ۱- آقایی‌نیا، حسین (آخرین سال انتشار). *جرایم علیه اشخاص (شخصیت معنوی)*. تهران: نشر میزان.
- ۲- شامبیاتی، هوشنگ (آخرین سال انتشار). *حقوق جزای اختصاصی، جلد اول (جرایم علیه اشخاص)*. تهران: انتشارات مجد.
- ۳- زراعت، عباس (آخرین سال انتشار). *حقوق جزای اختصاصی (۱) جرایم علیه اشخاص*. تهران: انتشارات جنگل جاودانه.
- ۴- گلدوزیان، ایرج (آخرین سال انتشار). *بایسته‌های حقوق جزای اختصاصی*. تهران: نشر میزان.
- ۵- میرمحمدصادقی، حسین (آخرین سال انتشار). *حقوق جزای اختصاصی (۱)*، جرایم علیه اشخاص. تهران: نشر میزان.
- ۶- میرمحمدصادقی، حسین (آخرین سال انتشار). *حقوق جزای اختصاصی انگلستان و نقش حقوق جزا در جامعه*. تهران: انتشارات جنگل جاودانه.
- ۷- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- 1- Smith, J.C. and Hogan, B. (2005). *Criminal Law*, 11th edn. Oxford University Press.
- 2- Gardner, T.J. and Anderson, T.M. (2014). *Criminal Law*, 12th edn. Wadsworth Publishing.
- 3- Clarkson, C.M.V (2005). *Understanding Criminal Law*, 4th edn. Sweet & Maxwell.
- 4- Simester, A.P. and Sullivan, G.R. (2003). *Criminal Law: Theory and Doctrine*. Oxford: Portland Oregon.
- 5- Read, A. and Seago, P. (2002). *Criminal Law*. Sweet & Maxwell.
- 6- Jefferson, M. (2001). *Criminal Law*, 5th edn. Pearson/Longman.

منابع فرانسه:

- 1- Véron Michel, D. (2015). pénal spécial, 15e edition. Dalloz-Sirey.
- 2- Jacopin, S. (2013). Droit pénal spécial. Les atteintes aux personnes, 2e edition. Hachette Supérieur.
- 3- Garé, T. (2015). Droit pénal spécial. Personnes et biens, 4e edition. Larcier.
- 4- Véron, M. (2015). Droit pénal spécial, 15e edition. Dalloz-Sirey.

□ آیین دادرسی کیفری (۱)

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق جزای عمومی (۳)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: آیین دادرسی کیفری (۱)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد	
	☐ عملی				
	☐ نظری	جبرانی			
☐ عملی					

توجیه درس: نظر به اینکه مراجع تعقیب نقش مهمی در اجرای حقوق جزا دارند، آشنایی دانشجویان با تشکیلات و اختیارات و فرایند رسیدگی در این مراجع ضروری است.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با سازوکارهای اجرای عدالت کیفری، مبانی و لوازم آن شامل بررسی کلیات؛ مرحله کشف، تعقیب و تحقیقات مقدماتی.

❖ سرفصل‌ها:

- کلیات: تاریخچه، موضوع آیین دادرسی کیفری و معرفی مهم‌ترین نظام‌های دادرسی کیفری؛
۱- تعقیب کیفری:

- الف- نهاد دادرسی؛ تشکیلات و اختیارات:
یک: ویژگی‌های دادرسی به عنوان مرجع تعقیب؛
دو: تشکیلات دادرسی در نظام قضایی کنونی؛
سه: اختیارات دادرسی در امر تعقیب کیفری.
ب- به جریان انداختن تعقیب:
یک: جهات شروع به تعقیب؛
دو: شرایط و موانع تعقیب؛
سه: موارد سقوط تعقیب؛
چهار: حقوق متهم و شاکی در مرحله تعقیب.

۲- تحقیقات مقدماتی:

- الف- مقام تحقیق؛ صلاحیت و جهات شروع به تحقیق:
یک: ویژگی‌های تحقیقات مقدماتی و جهات شروع به آن؛
دو: صلاحیت مقام تحقیق؛
سه: جهات شروع به تحقیق؛
چهار: حقوق متهم و شاکی در مرحله تحقیقات مقدماتی.
ب- اقدام به تحقیق و قرارهای این مرحله:
یک: اقدام به تحقیق در جرایم عادی، رایانه‌ای و اشخاص حقوقی؛
دو: قرارها (اعدادی و نهایی)؛
سه: کیفرخواست و مندرجات آن.

منابع فارسی:

- ۱- استفانی، گاستون؛ لواسور، ژرژ بولوک (آخرین سال انتشار). *آیین دادرسی کیفری فرانسه*، جلد اول. ترجمه: حسن دادبان. تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی.
- ۲- استفانی، گاستون (آخرین سال انتشار). *آیین دادرسی کیفری فرانسه*، جلد دوم. ترجمه: حسن دادبان. تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی.
- ۳- آخوندی، محمود (آخرین سال انتشار). *آیین دادرسی کیفری*، جلد اول. تهران: انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
- ۴- آخوندی، محمود (آخرین سال انتشار). *آیین دادرسی کیفری*، جلد دوم. تهران: انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
- ۵- آشوری، محمد (آخرین سال انتشار). *آیین دادرسی کیفری*، جلد اول. تهران: انتشارات سمت.
- ۶- آشوری، محمد (آخرین سال انتشار). *آیین دادرسی کیفری*، جلد دوم. تهران: انتشارات سمت.
- ۷- آشوری، محمد (آخرین سال انتشار). *جایگزین‌های زندان یا مجازات‌های بینابین*. تهران: نشر گرایش.
- ۸- تدین، عباس (آخرین سال انتشار). *ترجمه قانون آیین دادرسی کیفری فرانسه*. تهران: انتشارات روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران.
- ۹- جلالی فراهانی، امیرحسین (آخرین سال انتشار). *درآمدی بر آیین دادرسی کیفری جرایم سایبری*. تهران: انتشارات خرسندی.
- ۱۰- خالقی، علی (آخرین سال انتشار). *آیین دادرسی کیفری*. تهران: انتشارات شهر دانش.
- ۱۱- خالقی، علی (آخرین سال انتشار). *نکته‌ها در قانون آیین دادرسی کیفری*. تهران: انتشارات شهردانش.
- ۱۲- خزانی، منوچهر (آخرین سال انتشار). *فرایند کیفری (مجموعه مقالات)*. تهران: انتشارات گنج دانش.
- ۱۳- زراعت، عباس (آخرین سال انتشار). *آیین دادرسی کیفری (جلد اول)*. تهران: نشر میزان.
- ۱۴- سلیمی، صادق؛ بخشی‌زاده اهری، امین (آخرین سال انتشار). *تحلیل ماده به ماده قانون آیین دادرسی کیفری ۱۳۹۲ در مقایسه با قوانین سابق*. تهران: انتشارات جنگل.
- ۱۵- گلدوست جویباری، رجب (آخرین سال انتشار). *آیین دادرسی کیفری*. تهران: انتشارات جنگل.
- ۱۶- گلدوست جویباری، رجب (آخرین سال انتشار). *کلیات آیین دادرسی کیفری*. تهران: انتشارات جنگل.
- ۱۷- لارگیه، ژان (آخرین سال انتشار). *آیین دادرسی کیفری فرانسه*. ترجمه: حسن کاشفی اسماعیل‌زاده. تهران: نشر کتابخانه گنج دانش.
- ۱۸- معاونت آموزش قوه قضاییه، دفتر آموزش روحانیون و تدوین متون فقهی (آخرین سال انتشار). *مجموعه نظریات فقهی در امور کیفری*، جلد ششم. تهران: نشر قضا.
- ۱۹- معاونت آموزش قوه قضاییه (آخرین سال انتشار). *مسائل آیین دادرسی کیفری ۱*، مجموعه نشست‌های قضایی. تهران: انتشارات جاودانه.
- ۲۰- معاونت آموزش قوه قضاییه (آخرین سال انتشار). *مسائل آیین دادرسی کیفری ۲*، مجموعه نشست‌های قضایی. تهران: انتشارات جاودانه.
- ۲۱- نیازپور، امیرحسین (آخرین سال انتشار). *توافقی‌شدن آیین دادرسی کیفری*. تهران: نشر میزان.
- ۲۲- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- 1- Kamisar, Y. and Others (2015). *Basic Criminal Procedure: Cases, Comments and Questions*, 14th edn. West Academic Publishing.
- 2- Dressler, J. and Thomas, G. (2012). *Criminal Procedure: Investigating Crime*, 5th edn. West Academic Publishing.
- 3- Del Carmen, R. V. (2013). *Criminal procedure: Law and practice*. Cengage Learning.
- 4- Lippman, M. (2010). *Criminal Procedure*. SAGE Publications.
- 5- Coughlan, S.G. (2008). *Criminal Procedure*. Irwin Law.
- 6- Ingram, J. (2005). *Criminal procedure: theory and practice*. Prentice Hall.

منابع فرانسه:

- 1- Bonis-Garçon, E. (2015). *Virginie Peltier, Droit de la peine*. LexisNexis.
- 2- Derieux, E. (2014). *Droit pénal general*. LexisNexis.
- 3- Vergès, E. (2014). *Procédure pénale*. LexisNexis.

- 4- Beccaria, C. (2014). Des délits et des peines. Payot et Rivages.
- 5- Larguier, J. (2014). Philippe Conte, Procédure pénale. Dalloz.
- 6- Garé, T. (2014). Catherine Ginestet, Droit pénal - Procédure pénale. Dalloz.

□ آیین دادرسی کیفری (۲)

درس‌های پیش‌نیاز: آیین دادرسی کیفری (۱)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: آیین دادرسی کیفری (۲)	
	☐ عملی					
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۱۶	عنوان درس به انگلیسی:	
	☐ عملی					
	☐ نظری	اختیاری				آموزش تکمیلی: دارد ☐ ندارد ☒
	☐ عملی					
☐ نظری	جبرانی	کارورزی ☐ سفر علمی ☐				
☐ عملی						

توجیه درس: نظر به نقش مهم دادگاه‌های کیفری در اجرای حقوق جزا از طریق رسیدگی به پرونده‌های کیفری آشنایی دانشجویان با سازمان، صلاحیت و فرایند رسیدگی در دادگاه‌های کیفری ضروری است.

هدف درس: ارائه درس آیین دادرسی کیفری به منظور آشنایی دانشجویان برای تأمین جنبه کاربردی حقوق کیفری است. مطالب این درس در ادامه مطالب درس آیین دادرسی کیفری ۱ مطرح می‌شود.

❖ سرفصل‌ها:

- ۱- صلاحیت در امور کیفری؛ (تعریف و انواع صلاحیت کیفری، صلاحیت اضافی، احاله دعوای کیفری، حل اختلاف در صلاحیت دادگاه‌های کیفری دادگاه‌های اختصاصی و تخصصی در امور کیفری از قبیل دادگاه‌های تخصصی اطفال و نوجوانان، جرایم رایانه‌ای، دادگاه‌های اختصاصی نظامی و انقلاب؛
- ۲- اصول دادرسی، سازمان و صلاحیت دادگاه‌های کیفری شامل: اصول اساسی دادرسی و وکالت در دادگاه‌ها، سازمان دادگاه‌ها و ترتیب و تشریفات رسیدگی در دادگاه‌ها، نحوه صدور رأی و صلاحیت تفصیلی دادگاه‌ها؛
- ۳- شکایت از آراء کیفری شامل مباحث:
 - الف- تجدید نظرخواهی (تعریف، متقاضیان، آثار، مهلت در خواست تجدیدنظر، مراجع تجدید نظر، نحوه رسیدگی در مرحله تجدیدنظر و صدور حکم)؛
 - ب- واخواهی (تعریف، ویژگی‌ها، آثار، دادگاه صالح، نحوه رسیدگی و صدور رأی)؛
 - ج- اعاده دادرسی (تعریف، موارد اعاده دادرسی، مرجع و شیوه رسیدگی در اعاده دادرسی، جبران اشتباهات قضایی و اعاده دادرسی خاص (اختیارات رئیس قوه قضایی در نقض آراء خلاف بین شرع).
 - ۴- دلایل کیفری (تعریف، اهمیت و نقش دلایل، نظام‌های دلایل کیفری، انواع دلایل کیفری و دلایل کیفری در حقوق ایران).

منابع فارسی:

- ۱- استفانی، گاستون؛ لواسور، ژرژ بولوک (آخرین سال انتشار). *آیین دادرسی کیفری فرانسه*، جلد اول. ترجمه: حسن دادبان. تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی.
- ۲- استفانی، گاستون (آخرین سال انتشار). *آیین دادرسی کیفری فرانسه*، جلد دوم. ترجمه: حسن دادبان. تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی.
- ۳- آخوندی، محمود (آخرین سال انتشار). *آیین دادرسی کیفری*، جلد اول. تهران: انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
- ۴- آخوندی، محمود (آخرین سال انتشار). *آیین دادرسی کیفری*، جلد دوم. تهران: انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
- ۵- آشوری، محمد (آخرین سال انتشار). *آیین دادرسی کیفری*، جلد اول. تهران: انتشارات سمت.

- ۶- آشوری، محمد (آخرین سال انتشار). آیین دادرسی کیفری، جلد دوم. تهران: انتشارات سمت.
- ۷- آشوری، محمد، (آخرین سال انتشار). جایگزین‌های زندان یا مجازات‌های بینابین. تهران: نشر گرایش.
- ۸- تدین، عباس (آخرین سال انتشار). ترجمه قانون آیین دادرسی کیفری فرانسه. تهران: انتشارات روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران.
- ۹- جلالی فراهانی، امیرحسین (آخرین سال انتشار). درآمدی بر آیین دادرسی کیفری جرایم سایبری. تهران: انتشارات خرسندی.
- ۱۰- خالقی، علی (آخرین سال انتشار). آیین دادرسی کیفری. تهران: انتشارات شهر دانش.
- ۱۱- خالقی، علی (آخرین سال انتشار). نکته‌ها در قانون آیین دادرسی کیفری. تهران: انتشارات شهردانش.
- ۱۲- خزانی، منوچهر (آخرین سال انتشار). فرایند کیفری (مجموعه مقالات). تهران: انتشارات گنج دانش.
- ۱۳- زراعت، عباس (آخرین سال انتشار). آیین دادرسی کیفری (جلد اول). تهران: نشر میزان.
- ۱۴- سلیمی، صادق؛ بخشی‌زاده اهری، امین (آخرین سال انتشار). تحلیل ماده به ماده قانون آیین دادرسی کیفری ۱۳۹۲ در مقایسه با قوانین سابق. تهران: انتشارات جنگل.
- ۱۵- گلدوست جویباری، رجب (آخرین سال انتشار). آیین دادرسی کیفری. تهران: انتشارات جنگل.
- ۱۶- گلدوست جویباری، رجب (آخرین سال انتشار). کلیات آیین دادرسی کیفری. تهران: انتشارات جنگل.
- ۱۷- لاریجی، ژان (آخرین سال انتشار). آیین دادرسی کیفری فرانسه. ترجمه: حسن کاشفی اسماعیل‌زاده. تهران: نشر کتابخانه گنج دانش.
- ۱۸- معاونت آموزش قوه قضاییه، دفتر آموزش روحانیون و تدوین متون فقهی (آخرین سال انتشار). مجموعه نظریات فقهی در امور کیفری، جلد ششم. تهران: نشر قضا.
- ۱۹- معاونت آموزش قوه قضاییه (آخرین سال انتشار). مسائل آیین دادرسی کیفری ۱، مجموعه نشست‌های قضایی. تهران: انتشارات جاودانه.
- ۲۰- معاونت آموزش قوه قضاییه (آخرین سال انتشار). مسائل آیین دادرسی کیفری ۲، مجموعه نشست‌های قضایی. تهران: انتشارات جاودانه.
- ۲۱- نیازپور، امیرحسین (آخرین سال انتشار). توافقی شدن آیین دادرسی کیفری. تهران: نشر میزان.
- ۲۲- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- 1- Kamisar, Y., LaFave, W. R., Israel, J. H., King, N. J., Kerr, O. S., & Primus, E. B. (2015). *Basic criminal procedure: cases, comments, and questions*, 14th ed West Publishing Company.
- 2- Dressler, J., & Thomas, G. C. (2012). *Criminal Procedure: Investigating Crime*, 5th ed. West Academic Publishing.
- 3- Del Carmen, R. V. (2013). *Criminal procedure: Law and practice*. Cengage Learning, 9th edn.
- 4- Lippman, M. (2010). *Criminal Procedure*. Sage Publications.
- 5- Coughlan, S.G. (2008). *Criminal Procedure*. Irwin Law.
- 6- Ingram, J. (2005). *Criminal procedure: theory and practice*. Prentice Hall.

منابع فرانسه:

- 1- Bonis-Garçon, E. (2015). *Virginie Peltier, Droit de la peine*. LexisNexis.
- 2- Dreyer, E. (2014). *Droit pénal general*. LexisNexis.
- 3- Vergès, E. (2014). *Procédure pénale*. LexisNexis.
- 4- Beccaria, C. (2014). *Des délits et des peines*. Payot et Rivages.
- 5- Larguier, J. (2014). *Philippe Conte, Procédure pénale*. Dalloz.
- 6- Garé, T. (2014). *Catherine Ginestet, Droit pénal - Procédure pénale*. Dalloz.

□ آیین دادرسی مدنی (۱)

درس‌های پیش‌نیاز: مقدمه علم حقوق	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: آیین دادرسی مدنی (۱)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری			
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					
آموزش تکمیلی:			☐ دارد		
☒ ندارد			☐ کارورزی		
☐ سفر علمی					

توجیه درس: برای حفظ حقوق اشخاص در رسیدگی به دعاوی مدنی و غیر کیفری اشخاص و برای نظم‌بخشی به عملکرد دادگاه‌های حقوقی، مقررات خاصی تحت عنوان آیین دادرسی مدنی وضع شده است که اطلاع از آن‌ها برای دانشجویان کارشناسی حقوق بسیار ضروری است.

هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با مراجع قضایی، حدود صلاحیت آن‌ها در رسیدگی به دادخواست‌های مردم.

❖ سرفصل‌ها:

بخش ۱- کلیات:

۱- تعریف آیین دادرسی مدنی؛

۲- فایده آیین دادرسی مدنی.

بخش ۲- سازمان قضایی:

۱- طبقه‌بندی دادگاه‌ها (حقوقی، مدنی خاص، صلح، دیوان کشور)؛

۲- مأمورین قضایی و حقوق و تکالیف آنان.

بخش ۳- صلاحیت محاکم (ذاتی، نسبی، محلی).

منابع فارسی:

- ۱- احمدی، نعمت (آخرین سال انتشار). آیین دادرسی مدنی. تهران: انتشارات اطلس.
- ۲- افتخار جهرمی، گودرز؛ السان، مصطفی (آخرین سال انتشار). آیین دادرسی مدنی، جلد اول. تهران: دور اندیشان.
- ۳- شمس، عبدالله (آخرین سال انتشار). آیین دادرسی مدنی. تهران: دراک.
- ۴- متین دفتری، احمد (آخرین سال انتشار). آیین دادرسی مدنی و بازرگانی. تهران: انتشارات مجد.
- ۵- نوبخت، یوسف (آخرین سال انتشار). آیین دادرسی مدنی. تهران: نشر راد نواندیش.
- ۶- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ آیین دادرسی مدنی (۲)

درس‌های پیش‌نیاز: آیین دادرسی مدنی (۱)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: آیین دادرسی مدنی (۲)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی			
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری			
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					
آموزش تکمیلی:			☐ دارد	☐ ندارد	
سفر علمی			☐ کارورزی		

توجیه درس: برای حفظ حقوق اشخاص در رسیدگی به دعاوی مدنی و غیر کیفری اشخاص و برای نظم‌بخشی به عملکرد دادگاه‌های حقوقی، مقررات خاصی تحت عنوان آیین دادرسی مدنی وضع شده است که اطلاع از آنها برای دانشجویان کارشناسی حقوق بسیار ضروری است.

هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با ترتیب رسیدگی به دادخواست‌های مردم و چگونگی صدور آراء و آثار مترتب در دادگاه‌های حقوقی دادگستری است.

❖ سرفصل‌ها:

بخش اول: دادخواست:

۱- شرایط؛

۲- ابلاغ؛

۳- آثار.

بخش دوم: جریان دعوی و رسیدگی به آن:

۱- دادرسی‌های عادی؛

۲- دادرسی‌های فوری.

بخش سوم: احکام:

۱- صدور حکم (تنظیم حکم و پاک‌نویس آن...);

۲- آثار حکم؛

۳- شکایت از احکام (تجدیدنظر، اعاده دادرسی، اعتراض شخص ثالث)؛

۴- اجرای احکام.

منابع فارسی:

۱- احمدی، نعمت (آخرین سال انتشار). *آیین دادرسی مدنی*. تهران: انتشارات اطلس.

۲- افتخار جهرمی، گودرز؛ السان، مصطفی (آخرین سال انتشار). *آیین دادرسی مدنی*، جلد اول. تهران: دور اندیشان.

۳- شمس، عبدالله (آخرین سال انتشار). *آیین دادرسی مدنی*. تهران: دراک.

۴- متین دفتری، احمد (آخرین سال انتشار). *آیین دادرسی مدنی و بازرگانی*. تهران: انتشارات مجد.

۵- نوبخت، یوسف (آخرین سال انتشار). *آیین دادرسی مدنی*. تهران: نشر راد نواندیش.

۶- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ آیین دادرسی مدنی (۳)

درس‌های پیش‌نیاز: آیین دادرسی مدنی (۲)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: آیین دادرسی مدنی (۳)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری			
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					
☒ ندارد ☐ سفر علمی			☐ دارد ☐ کارورزی		

توجیه درس: برای حفظ حقوق اشخاص در رسیدگی به دعاوی مدنی و غیر کیفری اشخاص و برای نظم‌بخشی به عملکرد دادگاه‌های حقوقی، مقررات خاصی تحت عنوان آیین دادرسی مدنی وضع شده است که اطلاع از آن‌ها برای دانشجویان کارشناسی حقوق بسیار ضروری است.

هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با انواع و اسباب مختلف طواری دادرسی در جریان رسیدگی به دادخواست‌ها و صدور احکام قضایی به علاوه آشنایی با نحوه دادرسی امور مزبور است.

❖ سرفصل‌ها:

بخش ۱- طواری دادرسی ناشی از ایرادات:

- ۱- مرور زمان؛
- ۲- تصرف و شرایط آن؛
- ۳- ابتدای مرور زمان؛
- ۴- آثار مرور زمان و انقطاع آن.

بخش ۲- طواری دادرسی ناشی از درخواست تأمین:

- ۱- تأمین خواسته و شرایط درخواست آن؛
- ۲- توقیف اموال و طلب تبدیل تأمین؛
- ۳- آثار تأمین؛
- ۴- تأمین اتباع بیگانه؛
- ۵- تأمین واهی.

بخش ۳- طواری دادرسی ناشی از دعوی و اصحاب دعوی:

- ۱- دعوی اضافی؛
- ۲- دخالت اشخاص ثالث.

بخش ۴- طواری دادرسی ناشی از توقیف و زوال دادرسی؛

بخش ۵- داوری؛

بخش ۶- هزینه دادرسی.

منابع فارسی:

- ۱- احمدی، نعمت (آخرین سال انتشار). آیین دادرسی مدنی. تهران: انتشارات اطلس.

- ۲- افتخار جهرمی، گودرز؛ السان، مصطفی (آخرین سال انتشار). *آیین دادرسی مدنی*، جلد اول. تهران: دور اندیشان.
- ۳- شمس، عبدالله (آخرین سال انتشار). *آیین دادرسی مدنی*. تهران: دراک.
- ۴- متین دفتری، احمد (آخرین سال انتشار). *آیین دادرسی مدنی و بازرگانی*. تهران: انتشارات مجد.
- ۵- نویخت، یوسف (آخرین سال انتشار). *آیین دادرسی مدنی*. تهران: نشر راد نواندیش.
- ۶- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

جرم‌شناسی

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق جزای عمومی (۳)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: جرم‌شناسی
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد	
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی	☐ کارورزی ☐ سفر علمی			
☐ عملی					

توجیه درس: نظر به نقش عوامل جرم‌زا در پیدایش جرم، آشنایی دانشجویان با جرم‌شناسی که به بررسی این عوامل می‌پردازد، ضروری است.

هدف درس: آشنایی با دانش جرم‌شناسی و رویکرد آن به جرم، مجرم و مسائل ناشی از بزهکاری، بررسی دیدگاه‌های مختلف و متفاوت ناظر به تبیین علمی بزهکاری و تاریخچه تحولات این دانش، تشریح شاخه‌ها و حوزه‌های مختلف جرم‌شناسی و نیز نظریه‌های مؤثر در این حوزه، بررسی جرم‌شناختی برخی گونه‌های بزهکاران، بزهکاری و شناسایی شیوه‌های مناسب مهار بزهکاری.

سرفصل‌ها:

۱- مفهوم، پیدایش و تحولات تاریخی جرم‌شناسی:

الف- مفهوم جرم‌شناسی و تحولات آن؛

ب- پیدایش و تحولات:

۱. پیدایش؛

۲. جرم‌شناسی زیستی، روانی-اجتماعی؛

۳. جرم‌شناسی در ایران: از ظهور تاکنون.

۲- روش تحقیق (کمی و کیفی)؛

۳- شاخه‌ها یا قلمروهای جرم‌شناسی:

الف- جرم‌شناسی نظری (خرد و کلان) و معرفی برخی نظریه‌ها؛

ب- جرم‌شناسی کاربردی (پیشگیری، حقوقی و بالینی).

۴- بررسی جرم‌شناختی بزهکاری و بزهکاران (با تأکید بر نظام کیفری ایران):

الف- سن و بزهکاری (بزهکاری اطفال و نوجوانان/ بزهکاری بزرگسالان)؛

ب- جنسیت و بزهکاری (بزهکاری زنان و مردان)؛

ج- بررسی جرم‌شناختی برخی گونه‌های بزهکاری (جرایم مرتبط با مواد مخدر و مواد روان‌گردان، جرایم اقتصادی، تکرار

جرم و جرایم رایانه‌ای).

منابع فارسی:

۱- برایان استوت، جو بیتس؛ ویلیامز، برایان (آخرین سال انتشار). جرم‌شناسی کاربردی. ترجمه: دکتر حمیدرضا ملک محمدی. تهران: نشر میزان.

- ۲- راب وایت، فیونا هینز (آخرین سال انتشار). *جرم و جرم‌شناسی*. ترجمه: علی سلیمی. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، چاپ ششم.
- ۳- گسن، ریموند (آخرین سال انتشار). *جرم‌شناسی نظری*. ترجمه: دکتر مهدی کی‌نیا. تهران: انتشارات مجد.
- ۴- پیکا، ژرژ (آخرین سال انتشار). *جرم‌شناسی*. ترجمه: دکتر علی حسین نجفی ابرندآبادی. تهران: نشر میزان.
- ۵- صلاحی، جاوید (آخرین سال انتشار). *کلیات جرم‌شناسی و تئوری‌های جدید*. تهران: انتشارات مجد.
- ۶- پی ویلیامز، فرانک؛ لین‌دی مک‌شین، ماری (آخرین سال انتشار). *نظریه‌های جرم‌شناسی*. ترجمه: دکتر حمیدرضا ملک محمدی. تهران: نشر میزان.
- ۷- کی‌نیا، مهدی (آخرین سال انتشار). *مبانی جرم‌شناسی*، جلد اول. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- ۸- نجفی ابرندآبادی، علی حسین؛ هاشم بیکی، حمید (مترجمان) (آخرین سال انتشار). *دانشنامه جرم‌شناسی*. تهران: انتشارات گنج دانش.
- ۹- نجفی توانا، علی (آخرین سال انتشار). *جرم‌شناسی*. تهران: انتشارات آموزش و سنجش.
- ۱۰- مارش، یان (آخرین سال انتشار). *نظریه‌های جرم*. ترجمه: دکتر حمیدرضا ملک محمدی. تهران: نشر میزان.
- ۱۱- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.
- منابع انگلیسی:**

- 1- Jones, S.P. (2006). *Criminology*, 3rd ed. Oxford University Press.
- 2- Hagan, F. E. (2010). *Introduction to criminology: Theories, methods, and criminal behavior*, 7th ed. Sage Publications.
- 3- Burke, R. H. (2005). *An introduction to criminological theory*, 2nd ed. Willan.
- 4- Siegel, L. (2011). *Criminology*, 11th ed. Cengage Learning.
- 5- Newburn, T. (2007). *Criminology*. Willan.
- 6- Walklate, S. (2005). *Criminology: The Basics*. Taylor & Francis.

منابع فرانسه:

- 1- Gaillard, B. (2014). *Psychologie criminologique*. In Press.
- 2- Cusson, M. (1998). *Criminologie actuelle*. Presses universitaires de France.
- 3- Gassin, R. (2011). Sylvie Cimamonti, Philippe Bonfils, *Criminologie*, 7e edition. Dalloz-Sirey.

□ متون فقه (۱) (فقه معاملات)

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق مدنی (۳)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: متون فقه (۱) (فقه معاملات)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی			
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	جبرانی			
☐ عملی					
☒ ندارد ☐ سفر علمی			☐ دارد ☐ کارورزی		

توجیه درس: از آنجاکه نظام حقوقی جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر آموزه‌های عمیق فقه اسلامی است، آشنایی و توانمندسازی دانشجویان در بهره‌برداری و استنباط نکات فقهی و حقوقی از متون فقهی اصیل ضروری است. از این‌رو درس متون فقه (۱) فقه معاملات به ارزش ۲ واحد پیش‌بینی شده است.

هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با متون فقه اسلامی، فتاوی فقهها، اصطلاحات فقهی و شناخت فقه اسلامی.

❖ سرفصل‌ها:

بخش ۱- معاملات (بیع یا اجاره).

منابع فارسی:

- ۱- خمینی، سید روح‌الله (آخرین سال انتشار). *تحریر الوسیله*. قم: مؤسسه مطبوعات دارالعلم.
- ۲- شهید ثانی، زین‌الدین بن علی (آخرین سال انتشار). *روضه البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة*. قم: انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم.
- ۳- محقق حلی، جعفر بن حسن (آخرین سال انتشار). *شرائع الإسلام فی مسائل الحلال و الحرام*. قم: مؤسسه اسماعیلیان.
- ۴- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ متون فقه (۲) (فقه خانواده)

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق مدنی (۵)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: متون فقه (۲) (فقه خانواده)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد	
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی	☐ کارورزی ☐ سفر علمی			
☐ عملی					

توجیه درس: از آنجاکه نظام حقوقی جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر آموزه‌های عمیق فقه اسلامی است، آشنایی و توانمندسازی دانشجویان در بهره‌برداری و استنباط نکات فقهی و حقوقی از متون فقهی اصیل ضروری است. از این‌رو درس متون فقه حقوق (۲) - فقه خانواده به ارزش ۲ واحد پیش‌بینی شده است.

هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با متون فقه اسلامی، فتاوی فقهها و اصطلاحات فقهی و شناخت فقه اسلامی.

❖ سرفصل‌ها:

- بخش ۱- متون فقه مربوط به نکاح؛
- بخش ۲- متون فقه مربوط به طلاق.

منابع فارسی:

- ۱- شهید ثانی، زین‌الدین بن علی (آخرین سال انتشار). *روضه البهیه فی شرح اللمعه الدمشقیه*. قم: انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم.
- ۲- محقق حلی، جعفر بن حسن (آخرین سال انتشار). *شرائع الإسلام فی مسائل الحلال و الحرام*. قم: مؤسسه اسماعیلیان.
- ۳- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ متون فقه (۳) (حقوق عمومی و بین‌الملل)

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق اساسی (۳)، حقوق بین‌الملل (۲)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: متون فقه (۳) (حقوق عمومی و بین‌الملل)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد	☐ کارورزی ☐ سفر علمی
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					

توجیه درس: از آنجاکه نظام حقوقی جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر آموزه‌های عمیق فقه اسلامی است، آشنایی و توانمندسازی دانشجویان در بهره‌برداری و استنباط نکات فقهی و حقوقی از متون فقهی اصیل ضروری است. از این‌رو درس متون فقه حقوق (۳) - حقوق عمومی و بین‌الملل به ارزش ۲ واحد پیش‌بینی شده است.

هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با متون اصلی فقه مربوط.

❖ سرفصل‌ها:

- ۱- ولایت فقیه؛
- ۲- جهاد؛
- ۳- امر به معروف و نهی از منکر.

منابع فارسی:

- ۱- خمینی، سید روح‌الله (آخرین سال انتشار). کتاب البیع: مبحث ولایت فقیه، جلد ۲. تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره).
- ۲- حسینی مراغی، عبدالفتاح (آخرین سال انتشار). العناوین الفقهیه (مبحث ولایت فقیه). قم: مؤسسه نشر اسلامی.
- ۳- خمینی، سید روح‌الله (آخرین سال انتشار). تحریر الوسیله، جلد ۲. تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره).
- ۴- عاملی، زین‌الدین بن علی (آخرین سال انتشار). شرح لمعه (باب الجهاد). قم: انتشارات دارالعلم.
- ۵- نراقی، ملا احمد (آخرین سال انتشار). عوائد الایام. قم: مکتبه بصیرتی.
- ۶- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ متون فقه (۴) (جزایی)

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق جزای عمومی (۳)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: متون فقه (۴) (جزایی)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد	کارورزی ☐ دارد ☐ ندارد
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی	سفر علمی ☐ دارد ☐ ندارد			
☐ عملی					

توجیه درس: از آنجاکه نظام حقوقی جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر آموزه‌های عمیق فقه اسلامی است، آشنایی و توانمندسازی دانشجویان در بهره‌برداری و استنباط نکات فقهی و حقوقی از متون فقهی اصیل ضروری است. از این رو درس متون فقه حقوق جزا به ارزش ۲ واحد پیش‌بینی شده است.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با مبانی تاریخی، شرعی و استدلالی حقوق جزای اسلامی.

❖ سرفصل‌ها:

الف- مباحث کلی ناظر به فقه کیفری:

۱- ادوار تاریخی فقه کیفری؛

۲- جایگاه فقه کیفری در فقه اسلامی؛

۳- فقه کیفری و جامعه مدرن؛

۴- فلسفه فقه کیفری.

ب- موضوعات فقه جزای اسلام:

۱- حدود (زنا و لواط، قذف، سرقت، محاربه و افساد فی الارض)؛

۲- قصاص (قصاص نفس، اعضاء و منافع)؛

۳- دیات:

- آشنایی با قواعد کلی دیات و مقادیر آن.

۴- تعزیرات:

- تعزیرات منصوص شرعی؛

- تعزیرات غیر منصوص شرعی.

منابع فارسی:

- ۱- امینی، علیرضا؛ آیتی، محمدرضا (آخرین سال انتشار). *تحریر الروضه فی الشرح المعه اللدمشقیه*. تهران: انتشارات سمت.
- ۲- خمینی، روح‌الله (آخرین سال انتشار). *نقش زمان و مکان در موضوعات احکام*. تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی.
- ۳- خمینی، روح‌الله (آخرین سال انتشار). *تحریر الوسیله*. قم: انتشارات دارالعلم.
- ۴- خویی، سید ابوالقاسم (آخرین سال انتشار). *مبانی تکمله المنهاج*، جلد ۱ و ۲. تهران: انتشارات خرسندی.
- ۵- رجحان، سعید (آخرین سال انتشار). *فتوی و مکانیسم آن*. تهران: پژوهشگاه فرهنگ و هنر اسلامی، آخرین سال انتشار.
- ۶- رجحان، سعید (آخرین سال انتشار). *مبانی استنباط در حقوق اسلامی و حقوق موضوعه*، جلد ۱ و ۲. تهران: انتشارات دانشگاه امام صادق (ع).

- ۷- عاملی، زین‌الدین بن علی (آخرین سال انتشار). *الروضه البهیه فی شرح المعه الدمشقیه*، جلد ۹ و ۱۰. قم: انتشارات تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم.
- ۸- عاملی، زین‌الدین بن علی (آخرین سال انتشار). *مسالك الافهام (مباحث حدود و قصاص و دیات)*. قم: مؤسسه المعارف الإسلامیه.
- ۹- علی‌دوست، ابوالقاسم (آخرین سال انتشار). *فقه و عقل*. تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
- ۱۰- گرجی، ابوالقاسم (آخرین سال انتشار). *تاریخ فقه و فقها*. تهران: انتشارات سمت.
- ۱۱- نجفی، محمد حسن (آخرین سال انتشار). *جواهرالکلام: حدود و تعزیرات* (جلد اول). ترجمه: دکتر اکبر نایب‌زاده. تهران: انتشارات خرسندی.
- ۱۲- نجفی، محمد حسن (آخرین سال انتشار). *جواهرالکلام: حدود و تعزیرات* (جلد دوم). ترجمه: دکتر اکبر نایب‌زاده. تهران: انتشارات خرسندی.
- ۱۳- نجفی، محمد حسن (آخرین سال انتشار). *جواهرالکلام: حدود و تعزیرات* (جلد سوم). ترجمه: دکتر اکبر نایب‌زاده. تهران: انتشارات خرسندی.
- ۱۴- نجفی، محمد حسن (آخرین سال انتشار). *جواهرالکلام: دیات* (جلد اول). ترجمه: دکتر اکبر نایب‌زاده. تهران: انتشارات خرسندی.
- ۱۵- نجفی، محمد حسن (آخرین سال انتشار). *جواهرالکلام: دیات* (جلد چهارم). ترجمه: دکتر اکبر نایب‌زاده. تهران: انتشارات خرسندی.
- ۱۶- نجفی، محمد حسن (آخرین سال انتشار). *جواهرالکلام: دیات* (جلد دوم). ترجمه: دکتر اکبر نایب‌زاده. تهران: انتشارات خرسندی، آخرین سال انتشار.
- ۱۷- نجفی، محمد حسن (آخرین سال انتشار). *جواهرالکلام: دیات* (جلد سوم). ترجمه: دکتر اکبر نایب‌زاده. تهران: انتشارات خرسندی.
- ۱۸- نجفی، محمد حسن (آخرین سال انتشار). *جواهرالکلام: قصاص* (جلد اول). ترجمه: دکتر اکبر نایب‌زاده. تهران: انتشارات خرسندی.
- ۱۹- نجفی، محمد حسن (آخرین سال انتشار). *جواهرالکلام: قصاص* (جلد چهارم). ترجمه: دکتر اکبر نایب‌زاده. تهران: انتشارات خرسندی.
- ۲۰- نجفی، محمد حسن (آخرین سال انتشار). *جواهرالکلام: قصاص* (جلد دوم). ترجمه: دکتر اکبر نایب‌زاده. تهران: انتشارات خرسندی.
- ۲۱- نجفی، محمد حسن (آخرین سال انتشار). *جواهرالکلام: قصاص* (جلد سوم). ترجمه: دکتر اکبر نایب‌زاده. تهران: انتشارات خرسندی.
- ۲۲- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ متون حقوقی به زبان خارجی (۱) (حقوق خصوصی)

درس‌های پیش‌نیاز: ندارد	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: متون حقوقی به زبان خارجی (۱) (حقوق خصوصی)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۱۶	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: دارد ☐	
	☐ عملی				
	☐ نظری	جبرانی		کارورزی ☐	
☐ عملی					
ندارد ☒			سفر علمی ☐		

توجه درس: با توجه به اینکه برخی از منابع علمی به زبان خارجی است و گاهی برای عقد قرارداد با کشورهای دیگر نیازمند زبان خارجی هستیم؛ دانشجوی کارشناسی حقوق لازم است با اصطلاحات حقوقی به زبان خارجی آشنا شود.
هدف درس: آشناساختن دانشجویان با اصطلاحات حقوقی به زبان خارجی و کمک به درک و فهم متون حقوقی خارجی‌ای که می‌توانند برای رشته حقوق مفید باشند.

❖ سرفصل‌ها:

متنی متناسب، به زبان اصیل انگلیسی یا فرانسه پیرامون یک یا چند موضوع از موضوعات زیر انتخاب و به روش مناسب آموزشی و متناسب با نیاز و سطح دانشجویان اراده می‌شود.
۱- کلیات: (آشنایی با مفاهیم و اصطلاحات و واژه‌های تخصصی حقوقی)؛
۲- متون حقوقی در زمینه قواعد عمومی قراردادها؛
۳- متون حقوقی در زمینه مسئولیت مدنی؛
۴- متون حقوقی در زمینه بیع بین‌المللی.

منابع فارسی:

۱- متون منتخب با موضوع مربوط به حقوق قراردادها و سایر موضوعات مذکور.

□ متون حقوقی به زبان خارجی (۲) (حقوق عمومی)

درس‌های پیش‌نیاز: ندارد	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: متون حقوقی به زبان خارجی (۲) (حقوق عمومی)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۱۶	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد	
	☐ عملی				
	☐ نظری	جبرانی		کارورزی ☐	
☐ عملی					
☒ ندارد		☐ دارد		☐ سفر علمی	

توجیه درس: با توجه به اینکه برخی از منابع علمی به زبان خارجی است و گاهی برای تعامل با کشورهای دیگر نیازمند زبان خارجی هستیم؛ دانشجوی کارشناسی حقوق لازم است با اصطلاحات حقوقی به زبان خارجی آشنا شود.
هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با اصطلاحات حقوقی به زبان خارجی و کمک به درک و فهم متون حقوقی خارجی‌ای که می‌توانند برای رشته حقوق مفید باشند.

❖ سرفصل‌ها:

متنی متناسب، به زبان اصیل انگلیسی یا فرانسه پیرامون یک یا چند موضوع از موضوعات ذیل انتخاب و به روش مناسب آموزشی و متناسب با نیاز و سطح دانشجویان اراده می‌شود.

- ۱- کلیات: (آشنایی با مفاهیم و اصطلاحات و واژه‌های حقوق عمومی)؛
- ۲- متون حقوقی در زمینه حقوق اساسی؛
- ۳- متون حقوقی در زمینه حقوق اداری.

منابع فارسی:

- ۱- متون خارجی مربوط به حقوق اساسی و اداری.

□ متون حقوقی به زبان خارجی (۳) (حقوق جزا)

درس‌های پیش‌نیاز: ندارد	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: متون حقوقی به زبان خارجی (۳) (حقوق جزا)
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۱۶	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: دارد ☐	
	☐ عملی				
	☐ نظری	جبرانی		کارورزی ☐	
☐ عملی					
ندارد ☒			سفر علمی ☐		

توجیه درس: با توجه به اینکه برخی از منابع علمی به زبان خارجی است و گاهی برای تعامل با کشورهای دیگر نیازمند زبان خارجی هستیم؛ دانشجوی کارشناسی حقوق لازم است با اصطلاحات حقوقی به زبان خارجی آشنا شود.
هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با اصطلاحات حقوقی به زبان خارجی و کمک به درک و فهم متون حقوقی خارجی‌ای که می‌توانند برای رشته حقوق مفید باشند.

❖ سرفصل‌ها:

متنی متناسب، به زبان اصیل انگلیسی یا فرانسه پیرامون یک یا چند موضوع از موضوعات ذیل انتخاب و به روش مناسب آموزشی و متناسب با نیاز و سطح دانشجویان اراده می‌شود.
۱- کلیات (آشنایی با مفاهیم و اصطلاحات و واژه‌های تخصصی حقوق جزا)؛
۲- عناصر جرم؛
۳- انواع جرائم؛
۴- مسئولیت کیفری.

منابع فارسی:

۱- متون مربوط به ارکان جرم و مسئولیت کیفری.

□ متون حقوقی به زبان خارجی (۴) (حقوق بین الملل)

درس های پیش نیاز: ندارد	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: متون حقوقی به زبان خارجی (۴) حقوق بین الملل
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۱۶	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد	
	☐ عملی				
	☐ نظری	جبرانی		کارورزی ☐ دارد ☐ ندارد	
☐ عملی					
☒ ندارد		☐ دارد		☐ سفر علمی	

توجیه درس: با توجه به اینکه برخی از منابع علمی به زبان خارجی است و گاهی برای تعامل با کشورهای دیگر نیازمند زبان خارجی هستیم؛ دانشجوی کارشناسی حقوق لازم است با اصطلاحات حقوقی به زبان خارجی آشنا شود.
هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با اصطلاحات حقوقی به زبان خارجی و کمک به درک و فهم متون حقوقی خارجی ای که می توانند برای رشته حقوق مفید باشند.

❖ سرفصل ها:

متنی متناسب، به زبان اصیل انگلیسی یا فرانسه پیرامون یک یا چند موضوع از موضوعات ذیل انتخاب و به روش مناسب آموزشی و متناسب با نیاز و سطح دانشجویان اراده می شود.
۱- کلیات (آشنایی با مفاهیم و اصطلاحات و واژه های تخصصی حقوق بین الملل)؛
۲- منابع حقوق بین الملل؛
۳- حل و فصل مسالحت آمیز اختلافات؛
۴- تابعان حقوق بین الملل.

منابع فارسی:

۱- متون مرتبط با موضوع روش های مسالمت آمیز حل و فصل اختلافات، حقوق معاهدات و مسئولیت بین المللی.

□ حقوق تطبیقی

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق مدنی (۴)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق تطبیقی
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی			
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐			کارورزی ☐		

توجیه درس: با توجه به تعاملات حقوقی کشورها، تبادل دانش حقوق در سطوح بین‌المللی و جهانی از یک سو و وجوه تمایز نظام حقوقی کشورها با یکدیگر و نیز لزوم استفاده از تجربیات بین‌المللی در زمینه نقد و توسعه نظام حقوقی کشورها، آشنایی دانشجویان با نظام‌های حقوقی معاصر در دوره کارشناسی ضرورت دارد.

هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با نظام‌های عمده حقوقی معاصر.

❖ سرفصل‌ها:

- کلیات (تعریف، تاریخچه، تقسیم‌بندی، روش‌ها و فایده)؛
- نظام حقوقی رومی - ژرمنی (فرانسه و آلمان)؛
- نظام حقوقی کامن‌لا (انگلستان، آمریکا)؛
- نظام حقوقی اسلامی (تشیع و تسنن)؛
- دیگر موارد (هندو، یهود، چین و ...)
- مقایسه و تطبیق نظام‌های فوق با تأکید بر حقوق اسلام با توجه به مبانی، منابع، اهداف، خاستگاه، ساختار، اصول، استنباط و قواعد، روش‌شناسی.

منابع فارسی:

- ۱- افشار، حسن (آخرین سال انتشار). کلیات حقوق تطبیقی. تهران: دانشگاه تهران.
- ۲- پرادل، ژان (آخرین سال انتشار). حقوق کیفری تطبیقی. ترجمه: امین نیوی. تهران: انتشارات میزان.
- ۳- دیوید، واسپینوزی (آخرین سال انتشار). درآمدی بر حقوق تطبیقی و دو نظام بزرگ حقوقی معاصر. ترجمه: دکتر سید حسین صفایی. تهران: نشر دادگستر.
- ۴- داوید، رنه (آخرین سال انتشار). نظام‌های بزرگ حقوقی معاصر. ترجمه: دکتر حسین صفایی. دکتر محمد عاشوری، دکتر عزت‌الله عراقی. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- ۵- شیروی، عبدالحسین (آخرین سال انتشار). حقوق تطبیقی. تهران: سمت.
- ۶- داوید، رنه و اسپینوزی، کامی ژوفره (آخرین سال انتشار). درآمدی بر حقوق تطبیقی و دو نظام بزرگ حقوقی معاصر. ترجمه: سید حسین صفایی. تهران: دادگستر.
- ۷- عمیدزنجانی، باسعلی (آخرین سال انتشار). مقدمه‌ای بر حقوق اسلامی تطبیقی. تهران: مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی.
- ۸- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ ادله اثبات دعوی

درس‌های پیش‌نیاز: آیین دادرسی مدنی (۲)، آیین دادرسی کیفری (۲)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: ادله اثبات دعوی
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ کارورزی ☐ سفر علمی	
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					

توجیه درس: مدعی برای اثبات ادعای خود باید دلایلی را به مراجع صلاحیت دار ارائه کند. لازم است دانشجویان از ادله قابل پذیرش و ارزش اثباتی هر کدام از آن‌ها در نظام حقوقی ایران اطلاع یابند.
هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با ادله قابل قبول قضایی و ارزش هر کدام در اثبات ادعا.

❖ سرفصل‌ها:

فصل اول: کلیات؛

- ۱- تعاریف (دلیل، اثبات، دعوی)؛
- ۲- تاریخچه، فایده و اهمیت؛
- ۳- منابع:
 - بند اول: منابع قانونی؛
 - الف- معرفی قوانین:
 - قانونی اساسی (اصول ۳۸ و ۱۶۶ و ۱۶۷ و نظایر آن)؛
 - قانون مدنی (جلد سوم مواد ۱۳۵۷ تا ۱۳۳۵)؛
 - قانون آیین دادرسی مدنی (مواد ۱۹۴ تا ۲۹۴)؛
 - قانون آیین دادرسی کیفری؛
 - قانون تجارت؛
 - قانون تجارت الکترونیک؛
 - قانون مجازات اسلامی؛
 - قانون ثبت؛
 - سایر قوانین.
 - ب- قلمرو زمانی و مکانی قوانین حاکم بر ادله
- بند دوم: منابع فقهی
- ۴- نقش دادرسی و اصحاب دعوی در اداره ادله اثبات دعوی:
 - بند اول: نقش اصحاب دعوی:
 - اقسام دلیل و ویژگی‌های ادله؛
 - ویژگی موضوع مورد اثبات؛
 - شیوه اثبات (اثبات مستقیم و غیرمستقیم، ۲- اثبات امر وجودی و امر عمومی)؛
 - وظیفه اثبات دعوی و حدود آن؛

- انقلاب دعوی؛
- معافیت از اقامه دعوی و دلیل؛
- تامین دلیل، شرایط و اعتبار آن؛
- قاعده تحمل بار اثبات دلیل.
- بند دوم: نقش دادرس:
- اصل بی طرفی دادرس؛
- قاعده منع تحصیل دلیل و اصول حاکم بر آن؛
- تحصیل دلیل در امور مدنی؛
- تحصیل دلیل در امور کیفری؛
- تحصیل دلیل و ارتباط آن با علم قاضی؛
- تحصیل دلیل و وظیفه قاضی در کشف حقیقت؛
- تمیز ادله دعوی و ادله حکم؛
- ارزیابی و پذیرش ادله از سوی قاضی.
- ۵- مقایسه اثبات و ادله اثبات مدنی و کیفری:
- تشابهات؛
- تفاوت‌ها.
- ۶- نظام‌ها و اصول حاکم بر ادله:
- بند اول: انحصاری بودن یا نبودن
- آمره یا تکمیلی بودن قواعد آن؛
- نظام‌های ادله اثبات.

فصل دوم: وسایل اثبات دعوی:

- مبحث اول- اقرار:
- بند اول: (تعریف، شرایط، احکام و آثار آن)؛
- بند دوم: عدول از اقرار و آثار آن.
- مبحث دوم: اسناد، اقسام، شرایط، اعتبار و احکام و آثار آن)؛
- مبحث سوم: شهادت:
- بند اول: (شرایط، اعتبار، احکام و آثار آن)؛
- بند دوم: رجوع از شهادت و آثار آن.
- مبحث چهارم: امارات (تعریف، اقسام و شرایط و اعتبار و احکام آن)؛
- مبحث پنجم: سوگند و قسامه:
- بند اول: سوگند (شرایط، اعتبار و احکام)؛
- بند دوم: رجوع از سوگند و آثار آن؛
- بند سوم: قسامه و موارد استناد به آن شرایط و اعتبار و احکام آن.
- مبحث ششم: کارشناسی، شرایط، اعتبار و احکام آن؛
- مبحث هفتم: تحقیقات عملی و معاینه محل (اعتبار و احکام)؛
- مبحث هشتم: علم قاضی (شرایط و احکام و مفهوم محبت آن)؛
- مبحث نهم: ادله الکترونیکی (شرایط، اعتبار و احکام آن)؛
- مبحث دهم: وسایل مدرن (نوار ضبط صوت، فیلم، عکس، ضبط مکالمات تلفنی)؛
- مبحث یازدهم: اصول عملیه (استصحاب، برائت، تاخر حادث، احتیاط)؛
- مبحث دوازدهم: تعارض ادله و قواعد حل تعارض.

منابع فارسی:

- ۱- امامی، سید حسن (آخرین سال انتشار). حقوق مدنی. تهران: انتشارات اسلامیه.
- ۲- حسینی نژاد، حسینقلی (آخرین سال انتشار). ادله اثبات دعوی. تهران: میزان.
- ۳- شمس، عبدالله (آخرین سال انتشار). ادله اثبات دعوی. تهران: انتشارات دراک.
- ۴- شیخ‌نیا، امیرحسین (آخرین سال انتشار). ادله اثبات دعوی. تهران: شرکت سهامی انتشار.
- ۵- صدرزاده افشار، سید محسن (آخرین سال انتشار). ادله اثبات دعوی در حقوق ایران. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- ۶- کاتوزیان، ناصر (آخرین سال انتشار). اثبات و دلیل اثبات. تهران: نشر میزان.
- ۷- کریمی، عباس (آخرین سال انتشار). ادله اثبات دعوی. تهران: انتشارات پیام نور.
- ۸- مدنی، سید جلال‌الدین (آخرین سال انتشار). ادله اثبات دعوی. تهران: گنج دانش.
- ۹- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

❑ پزشکی قانونی

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق جزای اختصاصی (۳)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: پزشکی قانونی
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی			
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۱۶	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					
☒ ندارد ☐ سفر علمی			☐ دارد ☐ کارورزی		

توجیه درس: با توجه به اهمیت جرائم علیه تمامیت جسمانی اشخاص و به‌ویژه نقش تعیین‌کننده نظرات کارشناس پزشکی قانونی در تعریف، تشخیص و تعیین انواع و آثار صدمات و جراحات ناشی از جرم و لزوم آشنایی متصدیان مشاغل قضایی از جمله قضات، وکلا و کارشناسان حقوق با مباحث و موضوعات پزشکی قانونی، گذراندن این درس برای دانشجویان مقطع کارشناسی حقوق ضرورت دارد.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با مفاهیم، مباحث و موضوعات پزشکی قانونی

❖ سرفصل‌ها:

بخش ۱- کلیات:

- ۱- رابطه پزشکی با روان‌شناسی و جرم‌شناسی؛
- ۲- تکامل پاتولوژی روانی و ارتباط با جرم‌شناسی؛
- ۳- اقسام آزمون‌های مربوط به شناخت شخصیت.

بخش ۲- مرگ و علائم آن:

- ۱- مرگ‌های مشکوک؛
- ۲- تعیین هویت اجساد؛
- ۳- تعیین سن.

بخش ۳- آزمایش‌ها:

- ۱- آزمایش لکه‌های خون و طرق مختلف آن؛
- ۲- اندازه‌گیری گلبول‌ها و تشخیص طول درمان؛
- ۳- تشخیص آلت جرم؛
- ۴- آزمایش لکه‌های منی و سایر ترشحات و طرق مختلف آن؛
- ۵- آزمایش مو و تشخیص هویت؛
- ۶- تشخیص جنسیت؛
- ۷- تشخیص حاملگی؛
- ۸- تشخیص تجاوز.

بخش ۴- مسمومیت‌ها

- ۱- مسمومیت با الکل؛
- ۲- مسمومیت با سیانور؛

- ۳- مسمومیت با آرسنیک؛
- ۴- مسمومیت با استرکنین؛
- ۵- مسمومیت با جیوه و غیره.

منابع فارسی:

- ۱- گودرزی، فرامرز و کیانی، مهرزاد (آخرین سال انتشار). پزشکی قانونی برای دانشجویان حقوق. تهران: انتشارات سمت.
- ۲- قضایی، صمد (آخرین سال انتشار). پزشکی قانونی. کرمانشاه: کتابخانه و مرکز اسناد شهید مطهری دانشگاه رازی.
- ۳- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

روش تحقیق

درس‌های پیش‌نیاز: ندارد	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: روش تحقیق
	☐ عملی				
	☒ نظری	تخصصی			
	☐ عملی				
	☐ نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی	آموزش تکمیلی: ☐ دارد			
☐ عملی					
☒ ندارد			☐ دارد		
☐ سفر علمی			☐ کارورزی		

توجیه درس: برای حل مسئله و ارائه راه‌حل مشکلات، شیوه خاص علمی وجود دارد که به آن روش تحقیق گفته می‌شود. با توجه به این که حقوقدان متکفل حل مسائل حقوقی است در این درس شیوه و روش علمی تحقیق آموزش داده می‌شود.

هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با کار تحقیقی و به کار انداختن قوه استنباط و نیروی نگارش و استفاده کردن از منابع تحقیق.

گروه آموزشی دانشکده در ارتباط با رشته تحصیلی و مسائل مورد نیاز دانشجویان موضوعات مختلف تحقیقی را فراهم می‌کند و همراه با دستورالعمل اجرایی در اختیار دانشجویان قرار می‌دهد تا هر کدام مطابق علاقه و معلومات خود یکی از آن‌ها را انتخاب کند و به مرحله اجرا بگذارد. بدیهی است که استادان در طول ترم دانشجویان را در مراحل مختلف تحقیق همراهی و هدایت خواهند کرد و تا اخذ نتیجه نهایی بر فعالیت دانشجو نظارت خواهند داشت.

توجه: تحقیق به صورت گروهی نیز می‌تواند انجام شود.

• در مواردی که امکان هماهنگی و برنامه‌ریزی وجود داشته باشد؛ کارورزی عملی در دادگاه‌ها، دادرها، دفاتر اسناد رسمی، مؤسسه‌های حقوقی معتبر، دفاتر حقوقی سازمان‌ها و ادارات دولتی و یا شرکت‌های بزرگ، ادارات ثبت اسناد و املاک و غیره با نظر گروه آموزشی ذیربط و زیر نظر استاد راهنما که منجر به تنظیم یک گزارش علمی- کاربردی شود، می‌تواند جایگزین تحقیق شود.

مواردی که دانشجویان باید در این درس با آن آشنا شوند:

- ۱- روش تحقیق، تحلیل مطالب علمی و نقد نظریات و عقاید؛
- ۲- چگونگی به کار انداختن نیروی فکر و استنباط و به دست آوردن فکر جدید و بیان مطالب نو و ابتکاری؛
- ۳- تقسیم‌بندی مطالب و آیین نگارش؛
- ۴- مراحل تحقیق؛
- ۵- استفاده از منابع، شیوه و نحوه جمع‌آوری مطالب؛
- ۶- چگونگی تنظیم پلان (طرح کلی)؛
- ۷- چگونگی نتیجه‌گیری؛
- ۸- چگونگی فیش‌برداری و مطالعه منابع؛
- ۹- نحوه تألیف یک اثر تحقیقی؛
- ۱۰- تعریف مسئله و فرضیه به منظور پاسخگویی به یک مشکل و یا مسئله موجود؛
- ۱۱- چگونگی دسترسی به منابع حقوق؛
- ۱۲- نحوه مطالعه و نتیجه‌گیری و خلاصه‌نویسی کتب حقوقی و مقالات؛
- ۱۳- آشنایی با چگونگی سخنرانی و بیان عقاید علمی.

❖ سرفصل‌ها:

- ۱- آموزش روش تحقیق شامل: (به موارد بند الف مراجعه شود) یا تفکیک روش‌های نظری از روش‌های میدانی؛
- ۲- مفهوم و اقسام تحقیق؛
- ۳- شیوه طراحی تحقیق (پروپوزال‌نویسان)؛
- ۴- روش‌های گردآوری منابع و فیش‌برداری؛
- ۵- روش‌های اندیشه‌ورزی بر روی داده‌ها؛
- ۶- روش تدوین و ارائه نتایج؛
- ۷- روش علم تحقیقات میدانی و استخراج نتایج؛
- ۸- ساختار شکلی و محتوای ماهوی تحقیق؛
- ۹- آیین نگارش حقوقی.

منابع فارسی:

- ۱- آلباف، حسین (آخرین سال انتشار). روش تحقیق در علم حقوق. تهران: جاودانه.
- ۲- چمپیون، دین‌جان (آخرین سال انتشار). روش تحقیق در عدالت کیفری و جرم‌شناسی. ترجمه: علی شایان. تهران: دادگستر.
- ۳- حافظ‌نیا، محمدعلی (آخرین سال انتشار). مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی. تهران: سمت.
- ۴- د. واس، دی. ای (آخرین سال انتشار). پیمایش در تحقیقات اجتماعی. ترجمه: هوشنگ نایبی. تهران: نشر نی.
- ۵- دلاور، علی (آخرین سال انتشار). مبانی نظری و علمی و پژوهشی در علوم انسانی و اجتماعی. تهران: انتشارات رشد.
- ۶- ساروخانی، باقر (آخرین سال انتشار). روش‌های تحقیق در علوم اجتماعی. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
- ۷- شریفی، حسن پاشا و شریفی، نسترن (آخرین سال انتشار). روش‌های تحقیق در علوم رفتاری. تهران: نشر سخن.
- ۸- صبری، نورمحمد، (آخرین سال انتشار). درآمدی بر روش تحقیق در حقوق. تهران: آدینه.
- ۹- طوس، بهرام (آخرین سال انتشار). راهنمای پژوهش و اصول علمی مقاله‌نویسی. مشهد: ترانه.
- ۱۰- قره‌باغی، ونوس (آخرین سال انتشار). روش تحقیق در حقوق. تهران: مجد.
- ۱۱- کاتوزیان، ناصر (آخرین سال انتشار). روش تجربی تحقیق در حقوق. تهران: شرکت سهامی انتشار.
- ۱۲- مک کانویل، مایک (آخرین سال انتشار). روش تحقیق در حقوق. ترجمه: نادر هوشمندیار. تهران: انتشارات هزاره سوم.
- ۱۳- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

ج) درس‌های اختیاری

❑ جرم‌شناسی کودکان و نوجوانان

درس‌های پیش‌نیاز: جرم‌شناسی	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: جرم‌شناسی کودکان و نوجوانان
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی			
	☐ عملی				
	☒ نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	جبرانی			
	☐ عملی				
☒ ندارد		☐ دارد		آموزش تکمیلی:	
☐ سفر علمی		☐ کارورزی			

توجیه درس: نظر به اهمیت حمایت و حفاظت از کودکان و نوجوانان در برابر جرایم و بزه‌دیدگی و پیشگیری از بزهکاری آنان، شناسایی علل و عوامل بزهکاری و بزه‌دیدگی از منظر جرم‌شناختی برای دانشجویان ضروری است. هدف درس: علت‌شناسی بزهکاری اطفال و شناسایی راه‌های پیش‌گیری از وقوع آن؛ با تکیه بر سیاست جنایی ایران.

❖ سرفصل‌ها:

۱- تعریف طفل و تحولات حقوقی مربوط به آن در ایران:

- الف- از منظر روان‌شناسی و شناسایی مؤلفه‌های روانی مربوط به آن؛
- ب- از منظر فقه؛ با تأکید بر فقه امامیه؛
- ج- از منظر حقوقی (حقوق بین‌الملل و حقوق ایران).

۲- بزهکاری اطفال: تعریف، ویژگی‌ها و گونه‌ها؛

۳- نظریه‌های ناظر به بزهکاری اطفال:

- الف- بزهکاری اطفال در پرتو نظریه‌های جرم‌شناسی سنتی (نظریه‌های زیستی- سرشتی، روان‌شناسانه، جامعه‌شناسانه، نظریه‌های انتقادی).

۴- عوامل بزهکاری اطفال:

- الف- عوامل فردی (بررسی نقش جنس، نژاد، اعتیاد، عامل روانی در بزهکاری اطفال)؛
- ب- عوامل محیطی (بررسی نقش خانواده، مدرسه، محیط، دوستان/ همسالان، عدالت کیفری، عامل مالی- اقتصادی، رسانه‌ها در بزهکاری اطفال)؛
- ج- عوامل وضعی/ موقعیتی.

۵- پیشگیری از بزهکاری اطفال:

- الف- پیشگیری فردمدار (رشدمدار، جامعه‌مدار)؛
- ب- پیشگیری موقعیت‌مدار؛
- ج- بررسی رویکرد مقررات ایران و اسناد بین‌المللی در زمینه پیش‌گیری از بزهکاری اطفال؛
- د- نهادهای متولی پیشگیری از بزهکاری اطفال در ایران.

۶- بزه دیدگی اطفال.

منابع فارسی:

- ۱- پیوندی، غلامرضا (آخرین سال انتشار). حقوق کودک. تهران: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
- ۲- دانش، تاج‌زمان (آخرین سال انتشار). *دادرسی اطفال بزهکار در حقوق تطبیقی*. تهران: نشر میزان.
- ۳- شامبیاتی، هوشنگ (آخرین سال انتشار). *بزهکاری اطفال و نوجوانان*. تهران: انتشارات مجد.
- ۴- شامبیاتی، هوشنگ (آخرین سال انتشار). *بزهکاری اطفال و نوجوانان*. تهران: انتشارات ویستار.
- ۵- شاملو، باقر (آخرین سال انتشار). *عدالت کیفری و اطفال*. تهران: انتشارات جنگل.
- ۶- صلاحی، جاوید (آخرین سال انتشار). *بزهکاری اطفال و نوجوانان*. تهران: نشر میزان.
- ۷- عباچی، مریم (آخرین سال انتشار). *حقوق کیفری اطفال در اسناد سازمان ملل متحد*. تهران: مجمع علمی و فرهنگی مجد.
- ۸- کاظمی، سیدعلی و بارانی، محمد (آخرین سال انتشار). *مجموعه مقاله‌های برگزیده همایش علمی-کاربردی پلیس و نظام عدالت برای کودکان و نوجوانان*. تهران: دفتر تحقیقات کاربردی پلیس پیش‌گیری ناجا.
- ۹- مدنی قهفرخی، سعید و زینالی، امیر حمزه (آخرین سال انتشار). *آسیب‌شناسی حقوق کودکان در ایران (با تأکید بر کودک آزاری)*. تهران: نشر میزان.
- ۱۰- معظمی، شهلا (آخرین سال انتشار). *بزهکاری کودکان و نوجوانان*. تهران: نشر دادگستر.
- ۱۱- مهرا، نسرين (آخرین سال انتشار). *عدالت کیفری کودکان و نوجوانان*. تهران: نشر میزان.
- ۱۲- معاونت حقوقی و توسعه قضایی قوه قضاییه (آخرین سال انتشار). *کودک آزاری (از علت‌شناسی تا پاسخ‌دهی)*. تهران: انتشارات خرسندی.
- ۱۳- فصلنامه خانواده‌پژوهی، ویژه مقالات نقد و بررسی لایحه رسیدگی به جرایم اطفال و نوجوانان، شماره ۱/۱۸.
- ۱۴- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع فرانسه:

- 1- Renucci, J. F. (2002). *Droit penal des mineurs*. Puf.
- 2- Bonfils, P., & Gouttenoire, A. (2014). *Droit des mineurs, Précis, 2e edition*.
- 3- Cusson, M., Dupont, B., & Lemieux, F. (2009). *Traité de sécurité intérieure. Prévenir la délinquance*- Paris: PUF.
- 4- Hayez, J. Y., & Lemay, M. (2007). *La Destructivité chez l'enfant et l'adolescent: clinique et accompagnement*. Paris: Dunod.
- 5- Mucchielli, L. (2007). *Violences et insécurité: fantasmes et réalités dans le débat français*, Paris, La découverte.
- 6- Tyrode, Y., Bourcet, S. (2006). *La Violence des adolescents. La violence des adolescents: clinique et prévention, 2ème édition*. Paris: Dunod.
- 7- Wacjman, C. (2007). *Adolescence et troubles du comportement en institution, 2e édition*. Paris: Dunod.

□ حقوق کیفری کودکان و نوجوانان

درس‌های پیش‌نیاز: آیین دادرسی کیفری (۲)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق کیفری کودکان و نوجوانان
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☒ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد	
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی	☐ کارورزی ☐ سفر علمی			
☐ عملی					

توجیه درس: نظر به اینکه مقررات راجع به بزهکاری کودکان و نوجوانان و شیوه رسیدگی به آن تفاوت‌هایی در مقایسه با بزرگسالان دارد؛ آشنایی دانشجویان با این مقررات و شیوه‌ها ضروری است.

هدف درس: مطالعه قواعد ماهوی و شکلی مربوط به بزهکاری کودکان و نوجوانان و همچنین معرفی تشکیلات عدالت کیفری کودکان و نوجوانان و حقوق کودکان و نوجوانان متهم و بزهکار در فرایند کیفری.

❖ سرفصل‌ها:

- ۱- مفهوم و ماهیت حقوق کیفری کودکان و نوجوانان (تعریف، چرایی شکل‌گیری، جایگاه و جهت‌گیری کلی)؛
- ۲- نسبی بودن مسئولیت کیفری کودکان و نوجوانان (چیستی، چرایی، رویکرد و آموزه‌های فقهی نظام حقوقی ایران و بین‌الملل)؛
- ۳- اصول حاکم بر حقوق کیفری کودکان و نوجوانان:
 - الف- اصول عام (قانونمندی، برابری، براءت و ...)
 - ب- اصول خاص (رسیدگی غیرعلنی، غیابی بودن، غبطه کودک و ...)
 - ۴- عدالت کیفری کودکان و نوجوانان متهم و بزهکار:
 - الف- تشکیلات (پلیس، دادسرا، دادگاه و نهادهای قضایی و ترمیمی)؛
 - ب- صلاحیت (نهادهای و مقام‌های رسیدگی‌کننده و ...)
 - ج- آیین ناظر بر رسیدگی (۱- مرحله پیش دادرسی، ۲- مرحله دادرسی، ۳- مرحله پسا دادرسی)؛
 - د- واکنش‌های عدالت کیفری به کودکان و نوجوانان متهم و بزهکار: اصول و گونه‌ها:
 ۱. پاسخ‌های عدالت کیفری به اطفال و نوجوانان متهم و بزهکار؛
 ۲. انواع پاسخ‌ها (سالب آزادی، غیر سالب آزادی و ترمیمی).

منابع فارسی:

- ۱- دانش، تاج‌زمان (آخرین سال انتشار). *دادرسی اطفال بزهکار در حقوق تطبیقی*. تهران: نشر میزان.
- ۲- رونوچی، ژان فرانسوا و کورتین، کریستین (آخرین سال انتشار). *حقوق کیفری کودکان و نوجوانان*. ترجمه و تحقیق: خدیجه بهشتی و بهزاد رضوی‌فرد. تهران: نشر میزان.
- ۳- روشن، محمد (آخرین سال انتشار). *پلیس کودک و نوجوان (نگرشی بر حقوق کودکان و نوجوانان)*. تهران: انتشارات چکه.
- ۴- شامیاتی، هوشنگ (آخرین سال انتشار). *بزهکاری اطفال و نوجوانان*. تهران: انتشارات مجد.
- ۵- صلاحی، جاوید (آخرین سال انتشار). *بزهکاری اطفال و نوجوانان*. تهران: نشر میزان.

- ۶- کوراکیوس، ویلیام (آخرین سال انتشار). *بزهکاری نوجوانان؛ مسئله‌ای برای دنیای مدرن*. ترجمه: دکتر جعفر نجفی زند. تهران: انتشارات یونسکو.
- ۷- مرکز و کرسی حقوق بشر، صلح و دموکراسی دانشگاه شهید بهشتی (آخرین سال انتشار). *حقوق کودک (مجموعه مقالات)*. تهران: انتشارات سنا.
- ۸- معظمی، شهلا (آخرین سال انتشار). *دادرسی ویژه کودکان و نوجوانان*. تهران: نشر دادگستر.
- ۹- مهرا، نسرين (آخرین سال انتشار). *عدالت کیفری کودکان و نوجوانان*. تهران: نشر میزان.
- ۱۰- نجفی توانا، علی (آخرین سال انتشار). *بزهکاری اطفال و نوجوانان*. تهران: انتشارات راه تربیت.
- ۱۱- نیازپور، امیرحسین (آخرین سال انتشار). *حقوق کیفری کودکان و نوجوانان*. تهران: نشر میزان.
- ۱۲- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- 1- Dwyer, J. G. (2006). *The relationship rights of children*. Cambridge University Press.
- 2- Bridgeman, J. (2007). *Parental responsibility, young children and healthcare law*. Cambridge University Press.

منابع فرانسه:

- 1- Renucci, J. F (2001). *Droit penal des mineurs*. puf
- 2- Bonfils, P., & Gouttenoire, A. (2014). *Droit des mineurs, Précis, 2e edition*.
- 3- Cusson, M (2009). *Prévenir la délinquance (Criminalité internationale)*. Paris: PUF.
- 4- Hayez, J. Y., & Lemay, M. (2007). *La destructivité chez l'enfant et l'adolescent: clinique et accompagnement*. Dunod.
- 5- Khaïat, L., & Marchal, C. (2007). *Enfance dangereuse, enfance en danger?: L'apprehension des écarts de conduite de l'enfant et de l'adolescent*, Toulouse : Eres.

❑ کیفرشناسی

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق جزای عمومی (۳)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: کیفرشناسی
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی			
	☐ عملی				
	☒ نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد					
کارورزی ☐ سفر علمی ☐					

توجیه درس: نظر به لزوم هدفمندبودن کیفر، آشنایی دانشجویان با اصول حاکم بر کیفرگذاری و اجرای کیفرها ضروری است.

هدف درس: آشنایی با دانش کیفرشناسی و رویکرد علمی نسبت به خاستگاه‌های تقنینی، قضایی و اجرایی کیفرها، بررسی آثار و نتایج کیفرگذاری، قضاوت و اجرای مجازات‌ها، ارزیابی و ارزشیابی علمی کیفرها و گونه‌شناسی و تبیین مبانی نظری توجیه کیفر در آموزه‌های کیفرشناختی، مطالعه کیفرشناختی مجازات‌ها در حقوق ایران.

❖ سرفصل‌ها:

- ۱- مفهوم، جایگاه و اهداف کیفرشناسی:
 - الف- مفهوم (تعریف، تبیین و توجیه کیفر)؛
 - ب- جایگاه (در علوم حقوقی- در علوم جنایی)؛
 - ج- اهداف (مطالعه زمینه‌های حقوقی- اجتماعی مجازات‌ها، ارزیابی علمی و کارآمدی و ناکارآمدی آن‌ها).

- ۲- گونه‌شناسی مجازات‌ها و تحولات کیفرشناختی:
 - الف- انواع (مجازات‌های سالب حیات، سالب آزادی، مالی و اجتماعی)؛
 - ب- تحولات مجازات‌ها، زمینه‌های نظری تحولات، نسل جدید پاسخ‌های کیفری و پاسخ‌های ترمیمی.

- ۳- مطالعه کیفرشناختی مجازات‌ها در حقوق ایران:

- الف- قصاص و اعدام؛
- ب- حبس (تحولات و جایگزین‌های حبس)؛
- ج- مجازات‌های حدی؛
- د- مجازات‌های تعزیری.

منابع فارسی:

- ۱- شیکر، دیوید (آخرین سال انتشار). ماهیت مجازات. ترجمه: حسین آقای جنت مکان. اهواز: انتشارات دانشگاه اهواز.
- ۲- بولک، برنار (آخرین سال انتشار). کیفرشناسی. ترجمه: علی حسین نجفی ابرندآبادی. تهران: انتشارات مجد.
- ۳- رحیمی‌نژاد، اسمعیل (آخرین سال انتشار). کرامت انسانی در حقوق کیفری. تهران: نشر میزان.
- ۴- صفاری، علی (آخرین سال انتشار). کیفرشناسی. تهران: انتشارات جنگل.
- ۵- غلامی، حسین (آخرین سال انتشار). عدالت ترمیمی. تهران: انتشارات سمت.
- ۶- غلامی، حسین (آخرین سال انتشار). کیفرشناسی. تهران: نشر میزان.

۷-مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع فرانسه:

1- Bouloc, B. (2011). Pénologie,. Dalloz.

□ حقوق فناوری‌های نوین

درس‌های پیش‌نیاز: مقدمه علم حقوق	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق فناوری‌های نوین
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی			
	☐ عملی				
	☒ نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					
☒ ندارد		☐ دارد		آموزش تکمیلی:	
☐ سفر علمی		☐ کارورزی			

توجیه درس: حقوق فناوری‌های نو یکی از جوان‌ترین رشته‌های حقوقی است که همسو با روند توسعه روزافزون فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات، زیست فناوری و نانو فناوری و رواج کاربرد آن‌ها در جهان در دو دهه گذشته و در پاسخ به نیاز شدید به نهادینه‌سازی توسعه و تدوین و اعمال آن‌ها شکل گرفته است. این حوزه حقوقی مانند دیگر شاخه‌های جوان حقوق، در مرحله توسعه و تدوین است و به سرعت به سمت تبیین و تثبیت مبانی، تدوین و تثبیت اصول و قواعد اختصاصی خود حرکت می‌کند.

این فناوری‌ها، مسائل، موضوعات و چالش‌های حقوقی متعددی را در سطح ملی و بین‌المللی ایجاد کرده و به شکل‌گیری قواعد و مقررات ملی و بین‌المللی منجر شده‌اند. در کشور ما، با توجه به توسعه گسترده این فناوری‌ها، ضرورت دارد تا دانشجویان حقوق با قواعد حقوقی حاکم بر حمایت از آن‌ها و مسئولیت‌های مدنی و کیفری ناشی از کاربرد آن‌ها آشنا شوند. هدف درس: آشنایی دانشجویان با قواعد و مقررات ملی و بین‌المللی حاکم بر فناوری‌های نو.

❖ سرفصل‌ها:

۱- فناوری اطلاعات و ارتباطات:

الف- تعاریف و مفاهیم، جایگاه و ویژگی‌ها؛

ب- قوانین و مقررات مربوط (داخلی و بین‌المللی).

۲- زیست فناوری:

الف- تعاریف، مفاهیم، جایگاه و ویژگی‌ها؛

ب- قوانین و مقررات مربوط (داخلی و بین‌المللی).

۳- نانو فناوری:

الف- تعاریف، مفاهیم، جایگاه و ویژگی‌ها؛

ب- قوانین و مقررات مربوط (داخلی و بین‌المللی).

منابع انگلیسی:

- 1- Roco, M. C (Ed.) (2004). *Converging technologies for improving human performance: Nanotechnology, Biotechnology, Information Technology and Cognitive Science*. Springer; 1ed.
- 2- Goldberg, R. (Eds.) (2006). *Pharmaceutical medicine, biotechnology and European law*. Cambridge university press.
- 3- Miller, J. C., Serrato, R. (2007). *The handbook of nanotechnology: Business, policy, and intellectual property law*. John Wiley & Sons.
- 4- Belinda G. (Esq) (2004). *Intenational Pharmaceutical and Biotechnology Law*. Borders Personal Publishing.

- 5- Evenson, R. E., & Santaniello, V. (Eds.) (2004). *The regulation of agricultural biotechnology*. CABI Publishing.
- 6- Matsuura, J. H. (2006). Nanotechnology regulation and policy worldwide.
- 7- Miller, J. C., Serrato, R. (2007). *The handbook of nanotechnology: Business, policy, and intellectual property law*. John Wiley & Sons Ltd.
- 8- Hunt, G. (Ed.) (2006). Nanotechnology: risk, ethics and law. *Londres: Earthscan*.
- 9- Lloyd, I. J. (2004). *Information technology law*, 4th Ed. Oxford University Press.
- 10- Lloyd, I. J. (2005). *Information Technology Law Professional Practice Guide*. Routledge Cavendish, UK.
- 11- Bainbridge, D. I. (2007). *Introduction to information technology law*, 6th edn. Pearson Education Ltd, UK.
- 12- Lodder, A. R. and Oskamp, A (2006). *Information Technology and Lawyers: Advanced Technology in the Legal Domain, from Challenges to Daily Routine*. Springer.
- 13- Cotter, A. M. M. (2004). *Information Technology Law Professional Practice Guide*. Law Society of Ireland. Routledge Cavendish.
- 14- Dommering, E., & Asscher, L. (Eds.). (2006). *Coding regulation: Essays on the normative role of information technology*. Egbert Dommering and Lodewijk Asscher, Asser Press.
- 15- Reich, P. C. (1988). *Cybercrime & Security*. Waseda University School of Law.
- 16- Spang-Hanssen, H. (2004). *Cyberspace & international law on jurisdiction*. DJØF Publishing, Denmark.
- 17- Svantesson, D. J. B. (2006). *Private international law and the internet*. Kluwer law international, Netherlands.
- 18- Bainbridge, D. (2006). *Data Protection Law*, 2nd edn. XPL Law, UK.
- 19- Hoorebeck, M. V. (2007). *Law, Libraries and Technology*. Chandos Publishing Oxford Ltd.
- 20- Allison, G. B. (1999). *The Lawyer's Quick Guide to Microsoft Internet Explorer*. American Bar Association.
- 21- Marsden, C. T. (Ed.) (2000). *Regulating the global information society*. Psychology Press.

□ اجرای احکام جزایی

درس‌های پیش‌نیاز: آیین دادرسی کیفری (۲)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: اجرای احکام جزایی
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☒ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد	
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی	☐ کارورزی ☐ سفر علمی			
☐ عملی					

توجیه درس: نظر به تنوع احکام کیفری و حساسیت و پیچیدگی اجرای آن، مستلزم وقت بیشتری است. ضروری است که دانشجویان در مقطع کارشناسی با شیوه اجرای کیفرها و مقررات مربوط به مراحل قبل، حین و بعد از اجرا آشنا شوند. هدف درس: آشنایی دانشجویان با مقررات حاکم بر اجرای احکام جزایی.

❖ سرفصل‌ها:

الف- کلیات:

- ۱- مفاهیم و ویژگی‌ها؛
- ۲- قواعد حاکم؛
- ۳- مجریان (قاضی، دادستان، ضابط، اولیای دم)؛
- ۴- هزینه‌ها و مسئولیت ناشی از تعدی و تفریط از اجرای احکام.

ب- اقسام مجازات و نحوه اجرای آن:

- ۱- کیفرهای بدنی:
 - ۱-۱- سالب حیات:
 - یک: قصاص؛
 - دو: اعدام؛
 - سه: رجم.
 - ۱-۲- شلاق (حدی و تعزیری)؛
 - ۱-۳- قطع عضو (حدی و قصاصی).
 - ۲- سالب آزادی (پذیرش، طبقه‌بندی، تسهیلات و حقوق، تخلف و تنبیهات، کار و ...)
 - ۳- محدود کننده آزادی (تبعید، اقامت اجباری و منع از اقامت، نفی بلد)؛
 - ۴- سالب حق و حیثیت؛
 - ۵- مالی (دیات، جزای نقدی، ضبط و مصادره و معدوم کردن)؛
- اجرای احکام کیفری در خصوص اشخاص حقوقی (انحلال، جزای نقدی، انتشار، ممنوعیت از فعالیت‌های شغلی، اجتماعی و تجاری و ...).

منابع فارسی:

- ۱- آخوندی، محمود (آخرین سال انتشار). آیین دادرسی کیفری، جلد سوم. تهران: انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
- ۲- آشوری، محمد (آخرین سال انتشار). جایگزین‌های زندان یا مجازات‌های بینابین. تهران: نشر گرایش.

- ۳- احمدی موحد، اصغر (آخرین سال انتشار). *اجرای احکام کیفری*. تهران: نشر میزان.
- ۴- بهرامی، بهرام (آخرین سال انتشار). *اجرای احکام کیفری*. تهران: دیداور.
- ۵- خمینی، سید روح‌الله (آخرین سال انتشار). *تحریر الوسیله*، جلد دوم. نجف: نشر آداب.
- ۶- خوئی، سید ابوالقاسم (آخرین سال انتشار). *مبانی تکمله المنهاج*. نجف: نشر آداب.
- ۷- مدنی کرمانی، عارفه (آخرین سال انتشار). *اجرای احکام کیفری*. تهران: انتشارات مجد.
- ۸- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

❑ اخلاق حقوق و قضا

درس های پیش نیاز: ندارد	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: اخلاق حقوق و قضا
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☒ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد	کارورزی ☐ دارد ☐ ندارد
	☐ عملی				
	☐ نظری	جبرانی		سفر علمی ☐ دارد ☐ ندارد	
☐ عملی					

توجیه درس: بالا رفتن نرخ مفاسد در میان اصحاب مشاغل حقوقی؛ توجه به مباحث اخلاقی و برخورداری از تزکیه و تقوا را در این حوزه ضروری می‌کند.
هدف درس: ارائه مباحث اخلاق کاربردی و در ضمن اخلاق حرفه‌ای به دانشجویان.

❖ سرفصل‌ها:

کلیات:

- ۱- مفهوم و جایگاه؛
- ۲- تقسیمات در اخلاق (اخلاق نظری- عملی/حرفه‌ای- شخصی):
الف- اخلاق در حوزه قضا؛
ب- اخلاق در حوزه وکالت، مشاوره و کارشناسی؛
ج- اخلاق در سایر مشاغل حقوقی مرتبط.

منابع فارسی:

- ۱- آشتیانی، محمد حسن بن جعفر (آخرین سال انتشار). کتاب القضاء. تهران: چاپخانه رنگین.
- ۲- جوادی آملی، عبدالله (آخرین سال انتشار). ادب قضا در اسلام. قم: انتشارات اسراء.
- ۳- فرامرز قراملکی، احد (آخرین سال انتشار). اخلاق حرفه‌ای. قم: نشر مجنون.
- ۴- فرامرز قراملکی، احد و همکاران (آخرین سال انتشار). اخلاق حرفه‌ای در تمدن ایران و اسلام. تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم.
- ۵- کاشانی، فیض (آخرین سال انتشار). محجه البیضاء فی تهذیب الأحياء. مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی.
- ۶- نراقی، احمد (آخرین سال انتشار). معراج السعاده. قم: انتشارات پیام مقدس.
- ۷- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق مالکیت فکری

درس های پیش نیاز: حقوق مدنی (۲)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق مالکیت فکری
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی			
	☐ عملی				
	☒ نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد					
☐ کارورزی ☐ سفر علمی					

توجیه درس: حقوق مالکیت فکری، رشته به نسبت جدید در مطالعات حقوقی است که به مطالعه اصول و قواعد حقوقی حاکم بر حمایت از آثار ادبی- هنری و آفرینش های صنعتی نظیر اختراعات، علائم تجاری، طرح های صنعتی و اسرار تجاری می پردازد. بحث حمایت از مالکیت فکری در کشور، در سال های اخیر به دلیل پیشرفت های علمی و فنی از اهمیت زیادی برخوردار شده و قوانین متعددی در این زمینه تصویب شده است. از این رو، آشنا کردن دانشجویان حقوق با این قوانین و قواعد بسیار ضروری است.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با کلیات حمایت از مالکیت فکری.

❖ سرفصل ها:

- ۱- مفهوم، ویژگی ها و ابعاد مادی و معنوی، حقوق مالکیت فکری، اهمیت و جایگاه آن در اقتصاد و تجارت امروز (مقایسه مالکیت فکری و دیگر حاکمیت ها)؛
- ۲- تاریخچه و منابع حقوق مالکیت معنوی در حقوق ایران و حقوق بین المللی (کنوانسیون ها و معاهدات وابسته)؛
- ۳- مبانی مالکیت معنوی در فقه و حقوق داخلی؛
- ۴- انواع حقوق مالکیت فکری (صنعتی و تجاری، ادبی و هنری، نام تجاری، اسرار تجاری، علائم جغرافیایی، نام دامنه و ...)
- ۵- شیوه های حمایت از حقوق مالکیت معنوی در نظام حقوق وطنی و بین المللی؛
- ۶- قراردادهای حقوق مالکیت معنوی (شرایط انعقاد، آثار).

منابع فارسی:

- ۱-امانی، اسدالله (آخرین سال انتشار). حقوق مالکیت معنوی، جلد ۱. تهران: بنیاد حقوقی میزان، .
- ۲-زرکلام، ستار (آخرین سال انتشار). حقوق مالکیت ادبی و هنری. تهران: انتشارات سمت.
- ۳-شمس، عبدالحمید (آخرین سال انتشار). حقوق مالکیت بر علائم تجاری و صنعتی. تهران: انتشارات سمت.
- ۴-فتحی، درینی (آخرین سال انتشار). حقوق مؤلفان، مترجمان، هنرمندان و ناشران در فقه معاصر اسلامی. ترجمه: محمودرضا افتخارزاده. تهران: نشر هزاران.
- ۵-کلمبه، کلود (آخرین سال انتشار). اصول بنیادین حقوق مؤلف و حقوق مجاور. ترجمه: علیرضا محمدزاده وادقانی. تهران: نشر میزان.
- ۶-محمدی، پژمان (آخرین سال انتشار). قراردادهای حقوق مؤلف. تهران: انتشارات دادگستر.
- ۷-میرحسینی، سیدحسین (آخرین سال انتشار). فرهنگ حقوق مالکیت معنوی، دوجلدی. تهران: نشر میزان.
- ۸-میرحسینی، سیدحسین (آخرین سال انتشار). مقدمه ای بر حقوق مالکیت معنوی. تهران: نشر میزان.
- ۹- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ کارآموزی قضایی

درس‌های پیش‌نیاز: آیین دادرسی مدنی (۳)، آیین دادرسی کیفری (۲)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: کارآموزی قضایی
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☒ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد	
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی	☐ کارورزی ☐ سفر علمی			
☐ عملی					

توجیه درس: با توجه به اینکه تعداد قابل توجهی از دانشجویان حقوق پس از پایان تحصیل، در شغل مهم قضاوت مشغول به کار می‌شوند یا به حرفه وکالت می‌پردازند و همچنین مشاهده اجرای حقوق در عمل تأثیر زیادی بر نحوه آموزش‌های حقوق دارد، لازم است دانشجویان با حضور در محاکم قضایی از چگونگی اجرای قوانین و قضاوت و وکالت آگاه شوند.

هدف درس: آشنا کردن دانشجویان با شیوه قضاوت و وکالت و اجرای قانون در محاکم.

❖ سرفصل‌ها:

- ۱- آموزش عملی آیین دادرسی کیفری در محاکم؛
- ۲- آموزش عملی آیین دادرسی مدنی در محاکم؛
- ۳- وظایف دفاتر مراجع قضایی؛
- ۴- تنظیم دادخواست، شکایت و لوایح و نحوه طرح دعای مدنی، کیفری و امور حسبی.

منابع فارسی:

- ۱- آخوندی، محمود (آخرین سال انتشار). آیین دادرسی کیفری، جلد ۴. تهران: دوران‌پیشان.
- ۲- خسروی، محمدرضا (آخرین سال انتشار). نقد نگارش آراء قضایی. تهران: معاونت آموزشی قوه قضاییه.
- ۳- شمس، عبدالله (آخرین سال انتشار). آیین دادرسی مدنی. تهران: دراک.
- ۴- کریم‌زاده، احمد (آخرین سال انتشار). آرای دادگاه‌های انتظامی قضاوت امور حقوقی. تهران: جنگل.
- ۵- گلدوزیان، ایرج (آخرین سال انتشار). ادله اثبات دعوی. تهران: نشر میزان.
- ۶- مدنی، سیدجلال‌الدین (آخرین سال انتشار). رویه قضایی. تهران: پایدار.
- ۷- معاونت آموزش و تحقیقات قوه قضاییه (آخرین سال انتشار). دادرسی و دادستان، وظایف قانون و آیین دادرسی. تهران: جنگل.
- ۸- مهاجری، علی (آخرین سال انتشار). آیین قضاوت مدنی در محاکم ایران. تهران: نشر راه نوین.
- ۹- واحد تهیه و تدوین متون آموزشی قوه قضاییه (آخرین سال انتشار). آیین نگارش آراء قضایی. تهران: معاونت آموزش و تحقیقات قوه قضاییه.
- ۱۰- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق ثبت

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق مدنی (۲)، حقوق تجارت (۲)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق ثبت	
	☐ عملی					
	☐ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:	
	☐ عملی					
	☒ نظری	اختیاری				آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد
	☐ عملی					
☐ نظری	جبرانی	☐ کارورزی ☐ سفر علمی				
☐ عملی						

هدف درس: آشنایی مقدماتی دانشجویان با مبانی علمی حقوق ثبت اسناد و املاک شامل چيستی و چرایی رشته و نظام‌های ثبتی موجود کشورها و با قوانین اصلی کشور در حوزه ثبت اسناد و املاک.

توجیه درس: قواعد حقوقی ثبت اسناد و املاک در مشاغل گوناگون مورد استفاده قرار می‌گیرند. از جمله در مشاغل دادرسی، وکالت دادگستری، سردفتری اسناد رسمی، کارشناسی حقوقی و مشاغل فنی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور. روشن است که بعضی از این مشاغل مثل مشاغل فنی سازمان اسناد و املاک کشور و سردفتری اسناد رسمی به صورت مستقیم و عمده متضمن بینش، دانش و مهارت در حوزه حقوق ثبت اسناد و املاک است.

❖ سرفصل‌ها:

بخش ۱- کلیات:

- ۱- تاریخچه ثبت املاک در ایران و جهان؛
- ۲- تشکیلات سازمان ثبت اسناد و املاک.

بخش ۲- ثبت اسناد:

- ۱- تشکیلات دفترخانه؛
- ۲- شرایط و نحوه تعیین دفترخانه؛
- ۳- شرایط و نحوه انتخاب سردفتر و دفتریار؛
- ۴- وظایف و مسئولیت‌های سردفتر اسناد رسمی و دفتریار؛
- ۵- وظایف و مسئولیت‌های سردفتر ازدواج و طلاق؛
- ۶- الزامی بودن ثبت معاملات (ثبت اسناد اختیاری و اجباری)؛
- ۷- لازم‌الاجرا بودن اسناد رسمی؛
- ۸- صدور اجرائیه و تعقیب عملیات اجرایی؛
- ۹- شکایت از عملیات اجرایی و توقیف عملیات اجرایی.

بخش ۳- ثبت املاک:

- ۱- ثبت عادی و ثبت عمومی؛
- ۲- عملیات مقدماتی ثبت (پذیرش اظهارنامه، آگهی نوبتی، تحدید حدود و «نقش برداری ۳- کاداستر»)؛
- ۳- تفکیک و تقسیم و افراز؛
- ۴- ثبت ملک در دفتر املاک و صدور سند مالکیت؛
- ۵- صدور اسناد مالکیت اراضی موات عاملی و غیره؛
- ۶- صدور اسناد مالکیت مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ قانون و حوادث غیرمترقبه؛

- ۷- اعتراضات ثبت و نحوه رسیدگی به آن؛
 ۸- ترکیب هیأت نظارت و شورای عالی ثبت و اختیارات آن‌ها؛
 ۹- اسناد مالکیت معارض؛
 ۱۰- قانون ابطال اسناد رقبات آب و اراضی موقوفه.

بخش ۴- ثبت شرکت‌ها و مؤسسه‌های و علائم و اختراعات:

- ۱- مرجع و نحوه ثبت شرکت‌های داخلی و خارجی؛
 ۲- مرجع و نحوه ثبت مؤسسه‌های انتقاعی و غیرانتقاعی؛
 ۳- نحوه ثبت علائم و اختراعات.

منابع فارسی:

- ۱- بازگیر، یدالله (آخرین سال انتشار). حقوق ثبت، منتخب آرای دیوان عالی کشور. تهران: انتشارات فردوسی.
 ۲- تفکریان، محمود (آخرین سال انتشار). حقوق ثبت، شناخت دفاتر رسمی. تهران: مؤسسه فرهنگی نگاه پیشه.
 ۳- تفکریان، محمود (آخرین سال انتشار). حقوق ثبت املاک ۱، قانون و مقررات عملیات مقدماتی ثبت ملک. تهران: مؤسسه فرهنگی نگاه پیشه.
 ۴- تفکریان، محمود (آخرین سال انتشار). حقوق ثبت املاک ۲، تفکیک تقسیم و افراز. تهران: مؤسسه فرهنگی نگاه پیشه.
 ۵- جعفری لنگرودی، محمدجعفر (آخرین سال انتشار). حقوق ثبت. تهران: نشر حیدری.
 ۶- حقیقت، علی (آخرین سال انتشار). ثبت املاک در ایران. تهران: گنج دانش.
 ۷- شهری، غلامرضا (آخرین سال انتشار). حقوق ثبت. تهران: جهاد دانشگاهی واحد علامه طباطبایی.
 ۸- صالحی، حمید (آخرین سال انتشار). حقوق ثبت اسناد و املاک در ایران. تهران: نشر فرهنگی مشرق.
 ۹- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق بیمه

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق تجارت (۲)، حقوق مدنی (۳)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق بیمه
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☒ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: دارد ☐ ندارد ☒	
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی	کارورزی ☐ سفر علمی ☐			
☐ عملی					

توجیه درس: از آنجاکه بیمه به‌طور کلی و بیمه‌های بازرگانی به‌طور خاص از موضوعات مهم و مبتلابه بوده، لازم است جنبه‌های حقوقی آن بررسی شده و قراردادهای بیمه و تعهدات بیمه‌گر و بیمه‌گذار در این قراردادها در پرتوی قوانین و مقررات بررسی شود.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با ابعاد حقوقی موضوع بیمه و به‌طور خاص قراردادهای بیمه.

❖ سرفصل‌ها:

- ۱- بیمه مسئولیت (تعریف و رابطه آن با بحث دیه)؛
- ۲- بیمه اشخاص (انواع بیمه اشخاص، منافع آن و اصول حاکم بر بیمه اشخاص و قواعد پرداخت غرامت)؛
- ۳- بیمه اشیاء (تعریف و مقایسه با سایر انواع بیمه و قواعد جبران خسارت)؛
- ۴- سازمان و تشکیلات بیمه در ایران (بیمه مرکزی، شرکت‌ها، نمایندگی‌ها و دلالتی‌ها)؛
- ۵- کلیات (شامل تعریف و تاریخچه بیمه‌های تجارتي و حمایتی)؛
- ۶- قرارداد بیمه (ارکان و ماهیت حقوقی و ویژگی‌ها، بررسی ایرادها)؛
- ۷- حقوق و تکالیف بیمه‌گذار و بیمه‌گر؛
- ۸- اقسام بیمه (بیمه اشیاء، اشخاص و مسئولیت)؛
- ۹- جانشینی بیمه‌گر.

منابع فارسی:

- ۱- بابایی، ایرج (آخرین سال انتشار). حقوق بیمه. تهران: انتشارات سمت.
- ۲- صادقی نشاط، امیر (آخرین سال انتشار). حقوق بیمه دریایی. تهران: مؤسسه علوم و فنون دریایی.
- ۳- صالحی، جانعلی (آخرین سال انتشار). حقوق بیمه. تهران: انتشارات بیمه مرکزی.
- ۴- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق قراردادهای نوین

درس های پیش نیاز: حقوق مدنی (۳)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق قراردادهای نوین
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی			
	☐ عملی				
	☒ نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد					
کارورزی ☐ سفر علمی ☐					

توجیه درس: قرارداد موجودی اجتماعی - حقوقی است. جامعه برای برآورده شدن نیازهای خود به عقود معین بسنده نمی کند و انواع قراردادهای جدید را در طول زمان به کار می گیرد. با وجود شباهت این قراردادها در اصول، تفاوت های محتوایی آنها و ضرورت آشنایی با انواع این قراردادها و ویژگی های آنها، ارائه این درس را توجیه می کند.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با قراردادهای جدیدی که در زمره عقود معین قرار می گیرند.

❖ سرفصل ها:

- ۱- شناسایی قراردادهای رایج در بین مردم که در قالب عقود معین قانون مدنی و قراردادهای تجاری قانون تجارت قرار نمی گیرند؛
- ۲- قرارداد اجاره به شرط تملیک؛
- ۳- قراردادهای مالکیت زمانی؛
- ۴- قراردادهای مشارکت مدنی و همکاری مشترک؛
- ۵- قراردادهای فرانسیز؛
- ۶- قرارداد لیسانس؛
- ۷- انواع قراردادهای قابل استفاده در توسعه زیر ساخت؛
- ۸- ساخت، بهره برداری و انتقال؛
- ۹- انواع قراردادهای پیمانکاری (کلید در دست؛ طراحی، تدارکات و ساخت؛ ...).

منابع فارسی:

- ۱- بشری، عباس (آخرین سال انتشار). مجموعه قراردادهای مدرن (۶-۱). تهران: انتشارات جنگل.
- ۲- بیگدلی، سعید (آخرین سال انتشار). تعدیل قرارداد. تهران: نشر میزان.
- ۳- ذاکر، غلامرضا (آخرین سال انتشار). مبانی قراردادهای نامعین. تهران: نشر میزان.
- ۴- صابری، روح الله (آخرین سال انتشار). قراردادهای لیسانس. تهران: شهر دانش.
- ۵- کاشانی، سید محمود (آخرین سال انتشار). حقوق قراردادهای ویژه. تهران: نشر میزان.
- ۶- لاجوردی، عرفان (آخرین سال انتشار). قراردادهای صنعتی. تهران: نشر میزان.
- ۷- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق تجارت الکترونیکی

درس های پیش نیاز: حقوق تجارت (۳) حقوق مدنی (۳)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق تجارت الکترونیکی		
	☐ عملی						
	☐ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:		
	☐ عملی						
	☒ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد			
	☐ عملی						
☐ نظری	جبرانی	کارورزی ☐ دارد ☐ ندارد					
☐ عملی							
☒ ندارد			☐ دارد		☐ کارورزی		
☐ سفر علمی							

توجیه درس: با توجه به رواج استفاده از ابزارهای الکترونیکی در تجارت و پیدایش مقوله‌ای به نام تجارت الکترونیک و مسائل خاص آن در فضای سایبر، لازم است جنبه‌های حقوقی تجارت الکترونیک با توجه به قوانین موضوعه کشور و رویه‌ها و مقررات بین‌المللی بررسی و تحلیل شوند.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با جنبه‌های حقوقی تجارت الکترونیک.

❖ سرفصل‌ها:

- ۱- داده پیام و اعتبار و شرایط قابلیت استناد آن؛
- ۲- فضای ایمن الکترونیکی؛
- ۳- امضای الکترونیکی؛
- ۴- قراردادهای الکترونیکی؛
- ۵- اسناد تجاری الکترونیکی؛
- ۶- کاربردهای فضای سایبر در امور تجاری؛
- ۷- دادرسی الکترونیکی.

منابع فارسی:

- ۱- حبیب‌زاده، طاهر (آخرین سال انتشار). حقوق فناوری اطلاعات - مقدمه‌ای بر حقوق تجارت الکترونیک (مطالعه تطبیقی)، جلد ۱. تهران: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی.
- ۲- کمیسیون حقوق تجارت بین‌الملل سازمان ملل متحد (آخرین سال انتشار). اعتمادسازی در تجارت الکترونیکی. ترجمه: شهرام زرکلام. تهران: شهر دانش.
- ۳- قاجار، سیامک (آخرین سال انتشار). مقدمه حقوق سایبر. تهران: نشر میزان.
- ۴- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق رسانه

درس های پیش نیاز: ندارد	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق رسانه
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☒ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: دارد ☐ ندارد ☒	کارورزی ☐ سفر علمی ☐
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					

توجیه درس: امروزه، وسایل ارتباطی مختلفی نظیر مطبوعات، رادیو، تلویزیون، ماهواره و اینترنت ابعاد مختلف زندگی فردی و اجتماعی انسان را تحت تأثیر و نفوذ قرار داده‌اند. وسعت حوزه فعالیت رسانه‌ها و تأثیر این فعالیت‌ها در زندگی فردی و اجتماعی، مسائل حقوقی متعددی را در سطح ملی و بین‌المللی مطرح کرده است. از این روی، تعریف درس حقوق رسانه در مقطع کارشناسی حقوق که بتواند تصویری علمی از حقوق رسانه‌ها برای دانشجویان ترسیم کند، ضرورتی انکارناپذیر است.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با چارچوب حقوقی رسانه‌های گروهی از قبیل تأسیس، فعالیت و خاتمه فعالیت آن‌ها و نیز نظام حقوقی رسیدگی به تخلفات آن‌ها.

- در سرفصل پیشنهادی تلاش شده است که ابتدا با تبیین مبانی نظری در سیری منطقی از تأسیس، فعالیت، خاتمه و مسئولیت رسانه‌ای به صورت عام و بدون تمرکز بر رسانه‌ای خاص مورد بحث قرار گیرند. هرچند، در جزئیات مثال‌هایی از هر رسانه ذکر شده است تا دانشجویان به صورت عینی با آنچه در عمل وجود دارد، آشنا شوند.

❖ سرفصل‌ها:

۱- کلیات:

- الف- تعریف حقوق رسانه؛
- ب- ویژگی‌های حقوق رسانه؛
- ج- نقش دولت در حقوق رسانه.

۲- مبانی نظری حقوق رسانه

- الف- آزادی بیان؛
- ب- آزادی اطلاعات؛
- ج- آزادی دسترسی به اطلاعات؛
- د- استقلال رسانه؛
- ه- مالکیت رسانه؛
- و- تکنرگرایی رسانه‌ای.

۳- نظام حقوقی تأسیس و فعالیت رسانه:

- الف- نظام حقوقی تأسیس رسانه:
- یک: قواعد انتشار مطبوعات؛
- دو: قواعد انتشار کتاب؛

سه: قواعد ایجاد ایستگاه‌های رادیویی و تلویزیونی؛
چهار: قواعد ایجاد خبرگزاری‌های غیر دولتی.

ب- نظام حقوقی فعالیت رسانه:

یک: حقوق و وظایف صاحب امتیاز و مالک؛

دو: حقوق و وظایف مدیر مسئول یا سردبیر، روزنامه‌نگار و ناشر.

۴- حدود فعالیت‌های رسانه:

الف- تضمین امنیت ملی؛

ب- حمایت از حریم خصوصی؛

ج- رعایت مالکیت‌های فکری؛

د- عدم ارتکاب هتک حرمت؛

ه- عدم اختلال در رسیدگی‌های قضایی؛

و- فقدان تبلیغات گمراه‌کننده.

۵- مسئولیت رسانه‌های گروهی:

الف- مسئولیت مدنی و کیفری؛

ب- رسیدگی به جرائم مطبوعاتی.

منابع فارسی:

- ۱- انصاری، باقر (آخرین سال انتشار). *حقوق رسانه*. تهران: سمت.
- ۲- معتمدنژاد، کاظم و معتمدنژاد، رویا (آخرین سال انتشار). *حقوق ارتباطات*، جلد ۱. تهران: دفتر مطالعات و توسعه رسانه‌ها.
- ۳- معتمدنژاد، کاظم (آخرین سال انتشار). *حقوق مطبوعات*، جلد ۱. تهران: دفتر مطالعات و توسعه رسانه‌ها.
- ۴- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

درس‌های پیش‌نیاز: ندارد	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: تاریخ حقوق
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی			
	☐ عملی				
	☒ نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐			کارورزی ☐		

توجیه درس: تسلط بر هر دانشی بدون آشنایی با پیشینه آن امکان‌پذیر نیست. بنابراین، ضروری است که برای آشنایی با نهادها و گرایش‌های گوناگون دانش حقوق، سابقه آن در اسلام، ایران و کشورهای دیگر در حد مقطع کارشناسی، آموزش داده شوند.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با سابقه مباحث حقوقی در اسلام، ایران و نظام‌های حقوقی معتبر دیگر.

❖ سرفصل‌ها:

۱- کلیات:

- الف- مفهوم تاریخ و حقوق؛
- ب- فواید مطالعه تاریخی حقوق؛
- ج- جایگاه تاریخ حقوق.

۲- حقوق در دوره باستان:

- الف- ایران باستان؛
- ب- یونان؛
- ج- رم.

۳- حقوق اسلامی:

- الف- امپراتوری اسلامی؛
- ب- شکل‌گیری دانش فقه؛
- ج- جریان‌های فقهی و کلامی.

۴- حقوق در اروپا:

- الف- حقوق در دین مسیح؛
- ب- قرون وسطی (فئودالیسم و کلیسا)؛
- ج- دوره روشنگری (ماکیاولی، ژان بدن، مارتین لوتر)؛
- د- حقوق در اروپای قرون هجدهم و نوزدهم میلادی.

۵- حقوق در ایران پس از اسلام:

- الف- حقوق قبل از مشروطیت؛
- ب- حقوق در دوره مشروطیت؛
- ج- حقوق در دوره پس از مشروطیت تا پیروزی انقلاب اسلامی؛

د- حقوق پس از پیروزی انقلاب اسلامی.

منابع فارسی:

- ۱- صالح، علی پاشا (آخرین سال انتشار). سرگذشت قانون. تهران: دانشگاه تهران.
- ۲- زرنگ، محمد (آخرین سال انتشار). تحول نظام قضایی ایران، ۲ مجلد. تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی.
- ۳- ساکت، محمدحسین (آخرین سال انتشار). دادرسی در حقوق اسلامی. تهران: میزان.
- ۴- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق محیط‌زیست

درس‌های پیش‌نیاز: ندارد	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق محیط‌زیست
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی			
	☐ عملی				
	☒ نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					
☒ ندارد ☐ سفر علمی			☐ دارد ☐ کارورزی		

توجه درس: نظر به اهمیت موضوع محیط‌زیست در سطح داخلی و بین‌المللی و حفاظت از محیط‌زیست و جلوگیری از آلودگی آن که یک وظیفه عمومی برای دولت‌ها، سازمان‌ها و افراد است و لازم است تمامی دانشجویان به‌ویژه دانشجویان حقوق در گرایش‌های داخلی و بین‌المللی و نیز آن‌هایی که برای قضاوت در این امر مشغول به کار می‌شوند با مباحث مربوط به این رشته از جمله منابع، مفاهیم، اصول، موضوعات مربوط، عوامل مؤثر در نیل به اهداف زیست‌محیطی و سرانجام با موضوع مسئولیت ناشی از خسارات زیست‌محیطی آشنا شوند.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با مفاهیم، منابع و اهداف حقوق محیط‌زیست.

❖ سرفصل‌ها:

بخش ۱- کلیات:

- ۱- تعاریف، مفاهیم و اصول (تعریف محیط زیست، تعریف حقوق محیط زیست (داخلی و بین‌المللی) اصول و مفاهیم زیست محیطی، حق بر محیط زیست و ...)
- ۲- تاریخ تکوین و تحول حقوق محیط زیست و منابع مربوط (داخلی و بین‌المللی).

بخش ۲- قوانین و مقررات داخلی و بین‌المللی زیست‌محیطی از جمله:

حفاظت از آب، هوا، حیات وحش، پوشش گیاهی، حوادث، بیابان‌زایی، خاک، انواع آلودگی، شیمیایی، هسته‌ای، شهرها.

بخش ۳- مسئولیت و عوامل مؤثر در نیل به اهداف زیست‌محیطی:

- ۱- مسئولیت ناشی از خسارات زیست‌محیطی (داخلی و بین‌المللی)؛
 - ۲- عوامل مؤثر در نیل به اهداف زیست‌محیطی:
- الف- عامل فاعلی (دولت‌ها، سازمان‌ها و افراد)؛
- ب- عامل موضوعی (فرهنگ، اخلاق زیست‌محیطی، اقتصاد و تعلیم و تربیت، فناوری، تقنین و ...).

بخش ۴- آشنایی با سازمان‌های متولی محیط‌زیست.

منابع فارسی:

- ۱- تقی‌زاده انصاری، مصطفی (آخرین سال انتشار). حقوق محیط‌زیست در ایران. تهران: انتشارات سمت.

- ۲- روش، کاترین، (آخرین سال انتشار). *بایسته‌های حقوق محیط‌زیست*. ترجمه: علی مشهدی، حسن خسروشاهی و زینب یوسفی. تهران: انتشارات خرسندی.
- ۳- شلتون، دینا و الکساندر کیس (آخرین سال انتشار). *کتابچه قضایی حقوق محیط‌زیست*. ترجمه: دکتر محسن عبداللهی، معاونت حقوقی و توسعه قضایی قوه قضائیه. تهران: انتشارات خرسندی.
- ۴- قاسمی، ناصر (آخرین سال انتشار). *حقوق کیفری محیط‌زیست، مطالعه در حقوق ملی و بین‌المللی*. تهران: انتشارات سازمان حفاظت محیط‌زیست.
- ۵- کیس، الکساندر (آخرین سال انتشار). *حقوق محیط‌زیست*. ترجمه: محمد حسن حبیبی. در سه مجلد. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- ۶- مشهدی، علی (آخرین سال انتشار). *ترمینولوژی حقوق محیط‌زیست*. تهران: انتشارات خرسندی.
- ۷- موسوی، سیدفضل‌الله (آخرین سال انتشار). *حقوق بین‌الملل محیط‌زیست*. تهران: انتشارات میزان.
- ۸- موسوی، سیدفضل‌الله (آخرین سال انتشار). *سیر تحولات منابع حقوق بین‌الملل محیط‌زیست*. تهران: انتشارات میزان.
- ۹- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- 1- Birnie and Boyle (2002). *International Law and the Environment*, 2nd edn. Oxford.
- 2- Birnie and Boyle (2004). *Basic Documents on International Law and the Environment*. Oxford.
- 3- Kiss, A. (2004). *Droit international de l'environnement*. Editions pedone.
- 4- Roche, C. (2001). *L'essentiel du droit de l'environnement*. Gualino Editeur, Paris.
- 5- Prieur, M. (2001). *Droit de l' Environnement*, 4e edn. Dalloz, Paris.
- 6- Romi, R. (2001). *Droit et administration de l'environnement*, 4th edn. montehrestion, Paris.

❑ فلسفه حقوق

درس‌های پیش‌نیاز: مقدمه علم حقوق	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: فلسفه حقوق
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی			
	☐ عملی				
	☒ نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					
☒ ندارد		☐ دارد		آموزش تکمیلی:	
☐ سفر علمی		☐ کارورزی			

توجیه درس: فلسفه حقوق دانشی است که به شیوه تحلیل عقلی با تبیین و تحلیل انتقادی مبادی، مبانی و اصول، کلیات مربوط به مقررات حاکم بر روابط اجتماعی را مورد بحث قرار می‌دهد و شامل مسائلی از قبیل منشأ مشروعیت و مبنای اعتبار قواعد حقوقی می‌شود و مباحث بنیادین حقوق را تجزیه و تحلیل می‌کند. کمک به قانون‌گذار در وضع قانون به‌ویژه در موضوعات مستحدثه، پاسخگویی به پرسش‌های اصلی مطرح در دانش حقوق و اثبات عادلانه بودن قواعد حاکم بر آن، آشنایی بیشتر با قابلیت‌ها و کارآمدی نظام حقوقی اسلام برای اداره جامعه و لزوم نقد اندیشه‌های مطرح‌شده در زمینه فلسفه حقوق از مهم‌ترین ادله‌ای است که نیاز به بحث فلسفه حقوق و ارائه آن را دو چندان می‌کند.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با ماهیت، مبانی و منشأ اعتبار حقوقی و شناخت مکاتب مهم حقوقی.

❖ سرفصل‌ها:

۱- کلیات (آشنایی با تعاریف، مفاهیم و ضرورت، جایگاه و کاربرت فلسفه حقوق)؛

۲- آشنایی با مکاتب مهم حقوقی غیر وحیانی (خاستگاه‌ها، ویژگی‌ها و نقد و بررسی آن):

الف- مکتب حقوق طبیعی؛

ب- مکتب تحققی (پوزیتیویسم)؛

ج- سایر.

۳- آشنایی با مکتب حقوقی اسلام (خاستگاه، ویژگی‌ها):

الف- مبنای مشروعیت (اداره الهی)؛

ب- عقلانیت (خردگرایی)، مصلحت؛

ج- ماهیت مفاهیم (قانون، حق، حاکمیت).

۴- تاملات فلسفی درباره مسائل مهم حقوقی.

منابع فارسی:

- ۱- آندرو آلمن (آخرین سال انتشار). *درآمدی بر فلسفه حقوق*. ترجمه: بهروز جندقی با مقدمه و بررسی انتقادی سیدابراهیم حسینی. قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).
- ۲- جاوید، محمد-جواد (آخرین سال انتشار). *نقد مبانی فلسفی حقوق بشر* (جلد ۱ و ۲). تهران: نشر مخاطب.
- ۳- دانش‌پژوه، مصطفی (آخرین سال انتشار). *فلسفه حقوق*، جلد ۱ و ۲. قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).
- ۴- دفتر همکاری حوزه و دانشگاه (آخرین سال انتشار). *درآمدی بر حقوق اسلامی*. قم: دفتر انتشارات اسلامی.
- ۵- دل وکیو، ژرژ (آخرین سال انتشار). *فلسفه حقوق*. ترجمه: جواد واحدی. تهران: انتشارات میزان.

- ۶- صبحی محمصانی (آخرین سال انتشار). *فلسفه التشریح*. بیروت: دارالکشاف.
- ۷- کاتوزیان، امیرناصر (آخرین سال انتشار). *فلسفه حقوق*، جلد ۱ تا ۳. تهران: دانشگاه تهران.
- ۸- نبویان، سید محمود (آخرین سال انتشار). *تاریخچه و مفهوم حق*. قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).
- ۹- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- 1- *National Right and History*. Chicago: University of Chicago Press, 1953, 1968 printing., 1968.
- 2- Altman, A. (1996). *Arguing About Law an Introduction to Legal Philosophy*.

□ منطق حقوق

درس‌های پیش‌نیاز: ندارد	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: منطق حقوق
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی			
	☐ عملی				
	☒ نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	جبرانی			
☐ عملی					
☒ ندارد ☐ سفر علمی			☐ دارد ☐ کارورزی		

توجیه درس: «منطق» در مفهوم عام خود عبارت است از طریق استدلال کردن، و روش انتقال از معلومات (مبادی) به مجهولات و کشف آن‌ها به گونه‌ای که ذهن، دچار خطا نشود.

منطق حقوق در کنار منطق‌های دیگری نظیر منطق ریاضی، منطق علوم تجربی، منطق صوری و منطق مادی، تحت عنوان کلی و فراگیر «منطق» به‌عنوان روش شناخت و علم ناظر به این روش‌ها، قرار می‌گیرد به‌گونه‌ای که می‌توان از منطق خاص حقوق صحبت کرد، اما این مقوله، چنان‌که باید و شاید، در جامعه حقوقی ایران مورد بررسی و مطالعه گسترده و منظم قرار نگرفته است و معدود آثاری که به رشته تحریر درآمده است در عین برخورداری از متانت و عمق و استحکام علمی، فاقد جامعیت و ترتیب لازم برای فراگیری و آموختن روش علم حقوق به خصوص نزد دانشجویان حقوق است و نمی‌تواند تصویری جامع، کلی و سهل‌الوصول از منطق حقوق ارائه دهد.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با روش‌های استدلال و استنباط حقوقی.

❖ سرفصل‌ها:

بخش ۱- منطق حقوق:

فصل ۱- کلیات:

۱- تعریف منطق و اقسام آن؛

۲- ویژگی‌های منطق حقوقی.

فصل ۲- مفاهیم و قضایای حقوقی:

گفتار اول: انواع مفاهیم در حقوق (اولیه، ثانویه و اعتباری)؛

گفتار دوم: قضایای مورد استفاده در حقوق:

بند اول: ساختار ماهوی قضایای حقوقی (حقیقی یا اعتباری، بدیهی یا نظری، تحلیلی یا ترکیبی)؛

بند دوم: ساختار شکلی قضایای حقوقی (کلی و جزئی، خبری و انشایی، حملی و شرطی و ...).

فصل ۳- استدلال عقلی:

گفتار اول: مفهوم استدلال (مفهوم عقل، عقلانیت و روش‌های استدلال عقلی)؛

گفتار دوم: کاربرد استدلال عقلی در حقوق:

بند اول: نظریه‌های مطرح (منطق‌گرایی حداکثری، منطق‌گریزی حداکثری، منطق اختصاصی حقوق).

منابع فارسی:

۱- آزه‌ای، محمدعلی (آخرین سال انتشار). مبانی منطق. تهران: سمت.

- ۲- الشریف، محمد مهدی (آخرین سال انتشار). *منطق حقوق، پژوهشی در منطق حاکم بر تفسیر و استدلال حقوقی با دیباچه دکتر کاتوزیان*. تهران: شرکت سهامی انتشارات.
- ۳- جعفری لنگرودی، محمدجعفر (آخرین سال انتشار). *مسائل منطق حقوقی و منطق موازنه*. تهران: گنج دانش.
- ۴- جعفری لنگرودی، محمدجعفر (آخرین سال انتشار). *فن استدلال: منطق حقوق اسلام*. تهران: گنج دانش.
- ۵- حبیبی، حسن (آخرین سال انتشار). *منطق حقوقی و انفورماتیک حقوقی*. تهران: اطلاعات.
- ۶- خوانساری، محمد (آخرین سال انتشار). *منطق صوری*، جلد ۲-۱. تهران: آگاه.
- ۷- خرمشاهی، بهاءالدین (آخرین سال انتشار). *پوزیتیویسم منطقی*. تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
- ۸- فلسفی، هدایت‌الله (آخرین سال انتشار). *شناخت منطقی حقوق بین‌الملل*. تهران: مجله تحقیقات حقوقی دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی، ش ۱۰.
- ۹- کاتوزیان، ناصر (آخرین سال انتشار). *فلسفه حقوق*. تهران: شرکت سهامی انتشار.
- ۱۰- ملکشاهی، حسن (آخرین سال انتشار). *ترجمه و تفسیر تهذیب المنطق تفتازانی*. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- ۱۱- وایت، جفرسون (آخرین سال انتشار). *استدلال قیاسی*. ترجمه: مصطفی فضائلی، مجله نقد و نظر، ش ۱۲.
- ۱۲- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

□ حقوق پزشکی

درس های پیش نیاز: حقوق مدنی (۴)، کلیات حقوق جزا	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق پزشکی
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☒ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد	
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی	کارورزی ☐ سفر علمی ☐			
☐ عملی					

توجیه درس: حقوق پزشکی شاخه‌ای از رشته حقوق است که به مطالعه حقوق و مسئولیت‌های حرفه پزشکی و بیماران می‌پردازد. با توجه به اهمیت ابعاد حقوقی مسائل پزشکی به‌ویژه فناوری‌های نو همچون مباحثی پیرامون ژن‌درمانی، ژنتیک، شیوه‌های جدید باروری و تلقیح مصنوعی، کشتن از روی ترحم (اتانازی)، مالکیت انسان بر اعضای بدن و خرید و فروش آن‌ها، و ... همچنین آگاهی روزافزون بیماران از ضوابط و مقررات پزشکی درباره حقوق خود و تکالیف پزشکان، رازداری، قصور و خطاهای پزشکی، پاسخگویی به نیاز جامعه در خصوص حقوق پزشکی را اجتناب‌ناپذیر ساخته است.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با علم حقوق پزشکی.

❖ سرفصل‌ها:

۱- کلیات:

- تعاریف و مفاهیم؛
- جایگاه و ویژگی‌ها؛
- پیشینه و سیر تحول (در تمدن اسلامی، ایران و سایر جوامع).

۲- حقوق بیماران:

- الف- آزادی و درمان؛
- ب- رضایت آگاهانه (از جمله آگاهی از عوارض و خطرهای احتمالی).

۳- حوزه‌های جدید پزشکی:

- ژن درمانی و ژنتیک؛
- شیوه‌های جدید باروری، تلقیح مصنوعی؛
- پیوند و اهداء عضو.

۴- مسئولیت‌های ناشی از حرفه پزشکی:

- الف- مسئولیت مدنی (ارکان و آثار)؛
- ب- مسئولیت کیفری:
- ارکان مسئولیت کیفری؛
- مصادیق مهم (سقط جنین، خطاهای پزشکی، افشاء اسرار پزشکی، اتانازی).

۵- مراجع دادرسی پزشکی (مراجع مدنی، کیفری و انتظامی).

منابع فارسی:

- ۱- شجاعپوریان، سیاوش (آخرین سال انتشار). *مسئولیت مدنی ناشی از خطای شغلی پزشکی*. تهران: انتشارات فردوسی.
- ۲- شجاعپوریان، سیاوش (آخرین سال انتشار). *مسئولیت قراردادی پزشک در برابر بیمار*. تهران: انتشارات فردوسی.
- ۳- عباسی، محمود (آخرین سال انتشار). *درآمدی بر حقوق پزشکی*. کرج: مؤسسه فرهنگی حقوقی سینا.
- ۴- عباسی، محمود (آخرین سال انتشار). *رضایت به درمان*. تهران: انتشارات حقوقی.
- ۵- عباسی، محمود (آخرین سال انتشار). *تحولات حقوقی در مسئولیت پزشکی*. تهران: انتشارات حقوقی.
- ۶- عباسی، محمود (آخرین سال انتشار). *حقوق جزای پزشکی*. چاپ دوم. تهران: انتشارات حقوقی.
- ۷- عباسی، محمود (آخرین سال انتشار). *مسئولیت انتظامی پزشکی*. تهران: انتشارات حقوقی.
- ۸- عباسی، محمود (آخرین سال انتشار). *آیین دادرسی پزشکی*. تهران: انتشارات حقوقی.
- ۹- قیس بن محمد، آل شیخ مبارک (آخرین سال انتشار). *حقوق و مسئولیت پزشکی در آیین اسلام*. ترجمه: محمود عباسی. تهران: انتشارات حقوقی.
- ۱۰- کاتوزیان، ناصر (آخرین سال انتشار). *حقوق مدنی - مسئولیت مدنی و ضمان قهری*. تهران: شرکت سهامی انتشار.
- ۱۱- لاریجانی، محمدباقر (آخرین سال انتشار). *نگرش جامع به پیوند اعضاء*. تهران: انتشارات بنیاد بیماری‌های خاص.
- ۱۲- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- 1- Keneddy, J. & Grubb, A. (2000). *Medical Law*, 3rd edn.

□ حقوق و استانداردها

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق اداری	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق و استانداردها
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی			
	☐ عملی				
	☒ نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☐ نظری	جبرانی			
☐ عملی					
☒ ندارد		☐ دارد		آموزش تکمیلی:	
☐ سفر علمی		☐ کارورزی			

توجیه درس: برای آن که روشن شود هر کالا از چه کیفیتی باید برخوردار باشد و به نوعی از مصرف‌کنندگان حمایت شود سازمان استاندارد تشکیل شده و با مقررات خاصی بر تولید و توزیع کالا نظارت می‌کند. این درس احکام مربوطه را آموزش خواهد داد.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با حقوق مرتبط با استاندارد و استانداردهای در کشور و قوانین تجارت بین‌الملل.

❖ سرفصل‌ها:

- ۱- آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران:
 - تاریخچه، وظایف و مسئولیت‌های سازمان؛
 - مرجعیت قانونی؛
 - فعالیت‌های ملی و بین‌المللی.
- ۲- مجموعه قوانین مرتبط با وظایف سازمان استاندارد:
 - قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران؛
 - قوانین ۵۴ گانه مرتبط با سازمان استاندارد؛
 - قوانین مرتبط با حقوق مصرف‌کننده؛
 - قوانین مرتبط با حقوق تولیدکننده؛
 - آیین‌نامه‌ها و ضوابط اجرایی مرتبط با مجموعه قوانین و مقررات سازمان ملی استاندارد در حوزه‌های اجرای استاندارد، ترویج استاندارد و تدوین استاندارد.
- ۳- قوانین تجارت (صادرات و واردات کالاها و توافق‌نامه‌های دوجانبه و چندجانبه):
 - WTO موافقت‌نامه تجارت جهانی، موافقت‌نامه‌های منطقه‌ای، NAFTA، AFTA، FTAS و چهارچوب مقررات فنی؛
 - اجرای اجباری و داوطلبانه استانداردهای ملی و توافق به رسمیت شناختن متقابل دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی استانداردها.
- ۴- ارزیابی انطباق و بازرسی:
 - ۴-۱- مرور کلی بر ارزیابی انطباق:
 - تعاریف و اهداف؛
 - فعالیت‌های ارزیابی انطباق؛
 - اهمیت فعالیت‌های آزمون؛
 - انواع سامانه‌های گواهی دهنده و ویژگی‌ها.
 - ۴-۲- سامانه‌های ارزیابی:

- سامانه‌های مدیریت کیفیت؛
- سامانه‌های مدیریت محیطی؛
- سایر سامانه‌های گواهی دهنده.
- ۴-۳- سامانه گواهی محصول:
- سامانه‌های گواهی بازارهای محصول؛
- سامانه‌های گواهی بین‌المللی.
- ۴-۴- ارزیابی انطباق و توافقنامه‌های دوجانبه و چندجانبه:
- آشنایی با ارزیابی انطباق و تجارت بین‌المللی؛
- اصول MRA ها و MIA ها، اهمیت MRA ها و MIA ها.

منابع فارسی:

- ۱- خلیج، فریبا و حسینی، امیر (آخرین سال انتشار). مجموعه قوانین و مقررات استاندارد همراه با یادداشت‌های توضیحی. تهران: مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران.
- ۲- یگانه، مهرداد (آخرین سال انتشار). استاندارد و استاندارد کردن. تهران: مرکز آموزش و تحقیقات صنعتی ایران.

منابع انگلیسی:

- 1- Hunter, R. D. (2009). *Standards, conformity assessment, and accreditation for engineers*. CRC Press.
- 2- Murphy, C. N., & Yates, J. (2009). *The International Organization for Standardization (ISO): global governance through voluntary consensus*. Routledge.
- 3- Spivak, S. M., & Brenner, F. C. (2001). *Standardization essentials: Principles and practice*. CRC Press.
- 4- Standardization: fundamental, Impact, and Business Strategy, APEC Sub Committee on Standards and Conformance, Education Guideline 3- textbook for higher Education.

□ ابعاد حقوقی دفاع مقدس (جنگ تحمیلی عراق علیه ایران)

درس های پیش نیاز: حقوق بین الملل عمومی (۳)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: ابعاد حقوقی دفاع مقدس (جنگ تحمیلی عراق علیه ایران)
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☒ نظری	اختیاری		کارورزی	آموزش تکمیلی:
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی	ندارد ☒	سفر علمی ☐		
☐ عملی					

توجیه درس: جنگ هشت ساله تحمیلی به جمهوری اسلامی ایران بخشی جدایی ناپذیر از تاریخ ایران را تشکیل می دهد و لازم است دانشجویان حقوق از روند جنگ و چالش های حقوقی ایران در آن دوران آگاهی یابند.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با چالش های حقوقی جمهوری اسلامی ایران و عراق به ویژه از زمان پیروزی انقلاب اسلامی و در دوره هشت ساله جنگ تحمیلی و پس از آن تا اعلام متجاوز بودن عراق از سوی دبیر کل سازمان ملل.

❖ سرفصل ها:

۱- پیش از وقوع جنگ:

- پیشینه تاریخی اختلافات حقوقی ایران و عراق (از تأسیس کشور عراق تا پیروزی انقلاب اسلامی در ایران)؛
- ادعاها، اقدامات و بسترسازی حقوقی عراق علیه ایران از پیروزی انقلاب اسلامی تا شروع جنگ تحمیلی.

۲- مقطع اول جنگ: توسل به زور عراق علیه ایران:

- مبانی و استدلال های حقوقی عراق در توسل به زور علیه ایران و دفاع پیشگیرانه یا بازدارنده- دفع تجاوز و ...؛
- استدلال های حقوقی و فقهی ایران در رد استدلال های حقوقی عراق؛
- مسئولیت بین المللی دولت عراق در توسل به زور؛
- مسئولیت سران کشوری و لشکری عراق: جنایات علیه صلح، جنایات جنگی و جنایات علیه بشریت؛
- مواضع و اقدامات نهادهای حقوقی بین المللی در قبال توسل عراق به زور علیه ایران؛
- مسئولیت کشورهای بی طرف.

۳- مقطع دوم جنگ: دفاع مشروع و تداوم جنگ در داخل خاک عراق:

- استدلال حقوقی و فقهی ایران در توسل به دفاع مشروع در ورود به خاک عراق؛
- موافقان و مخالفان استدلال حقوقی ایران در توسل به دفاع مشروع؛
- قطعنامه های شورای امنیت سازمان ملل در دو مقطع جنگ و تفاوت ماهوی آنها؛
- نقض کنوانسیون های بین المللی؛
- حقوق بین المللی جنگ و جنگ دریایی در دفاع مقدس؛
- نقض بی طرفی و مسئولیت دولت ها.

۴- مقطع سوم: پایان جنگ و شناسایی متجاوز:

- فرایند حقوقی پایان جنگ؛
- قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت و ماهیت حقوقی آن؛
- پذیرش قطعنامه ۵۹۸ از سوی ایران و برقراری آتش بس؛

- متارکه جنگ و مبادله اسراء؛
- شناسایی متجاوز و تعیین و پرداخت غرامت جنگی.

۵- مقطع چهارم جنگ: بازگشت به وضعیت حقوقی قبل از جنگ:

- مکاتبات صدام حسین با مقامات عالی‌رتبه ایران؛
- پذیرش قرارداد ۱۹۷۵ الجزایر؛
- پایان وضعیت نه جنگ نه صلح.

۶- نتایج و پیامدهای حقوقی:

- ۲- ناکارآمدی حقوق بین‌الملل در آغاز، تداوم و پایان جنگ ایران و عراق؛
- ۳- ضرورت بازنگری در حقوق بین‌الملل؛
- ۴- مطالعه تطبیقی رفتار حقوقی ایران و عراق در جنگ.

منابع فارسی:

- ۱- پرز دکویار، خاویز (آخرین سال انتشار). به سوی صلح. ترجمه: حمیدرضا زاهدی. تهران: انتشارات اطلاعات.
- ۲- نصیری، ایوب (آخرین سال انتشار). *دایرةالمعارف دفاع مقدس*، جلد اول. تهران: مرکز دایرةالمعارف دفاع مقدس و پژوهشگاه علوم و معارف و نشر آثار دفاع مقدس (مدخل حقوقی).
- ۳- دفتر حقوقی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران (آخرین سال انتشار). *تحلیلی بر جنگ تحمیلی رژیم عراق علیه جمهوری اسلامی ایران*، جلد اول. تهران: مؤسسه چاپ و انتشارات وزارت امور خارجه.
- ۴- دفتر حقوقی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران (آخرین سال انتشار). *تحلیلی بر جنگ تحمیلی رژیم عراق علیه جمهوری اسلامی ایران*، جلد دوم. تهران: مؤسسه چاپ و انتشارات وزارت امور خارجه.
- ۵- دبیرخانه کنفرانس بین‌المللی تجاوز و دفاع (آخرین سال انتشار). *بازشناسی جنبه‌های تجاوز و دفاع*، جلد ۱ و ۲. تهران: دبیرخانه کنفرانس بین‌المللی تجاوز و دفاع.
- ۶- سپاه پاسداران انقلاب اسلامی (آخرین سال انتشار). *اسناد سازمان ملل و جنگ ایران و عراق*، ۴ جلد. تهران: مرکز اسناد دفاع جنگ.
- ۷- طالع، هوشنگ (آخرین سال انتشار). *تجاوز عراق؛ خیانت خودی- حمایت بیگانه*. تهران: انتشارات سمرقند.
- ۸- مستقیمی، بهرام (آخرین سال انتشار). *مسئولیت بین‌المللی رژیم عراق در جنگ*. تهران: مرکز مطالعات عالی بین‌المللی.
- ۹- مصفا، نسرين و ممتاز، جمشید (آخرین سال انتشار). *تجاوز عراق به ایران و موضع‌گیری سازمان ملل متحد*. تهران: مرکز مطالعات عالی بین‌المللی.
- ۱۰- ولایتی، علی اکبر (آخرین سال انتشار). *تحلیل سیاسی جنگ ایران و عراق*. تهران: انتشارات علمی- فرهنگی.
- ۱۱- والداهیم، کورت (آخرین سال انتشار). *کاخ شیشه‌ای سیاست*. ترجمه: عبدالرحمن صوریه. تهران: انتشارات اطلاعات.
- ۱۲- هدایتی خمینی، عباسعلی (آخرین سال انتشار). *شورای امنیت و جنگ ایران و عراق*. تهران: مؤسسه چاپ و انتشارات وزارت امور خارجه.
- ۱۳- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- 1- Amin, S. H. (1981). *the Iran-Iraq War: Legal Omplications*.US: Marin policy.
- 2- Aziz, T. (1981). *Iraq-Iran Conflict. Question and Discussions*. London; Third Word center for Research and Publishing.
- 3- Ministry Of foreign Affairs of Republic Of Iraq (1980). *The Iraq-Iranian Dispute. Fact v. Allegation*. N.P; Ministry Of foreign Affairs.

□ اجرای احکام مدنی

درس‌های پیش‌نیاز: آیین دادرسی مدنی (۳)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: اجرای احکام مدنی		
	☐ عملی						
	☐ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:		
	☐ عملی						
	☒ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ ندارد			
	☐ عملی						
☐ نظری	جبرانی	کارورزی: ☐ دارد ☐ ندارد					
☐ عملی							
☒ ندارد			☐ دارد		☐ دارد		
☐ سفر علمی			☐ کارورزی		☐ سفر علمی		

توجیه درس: مقصود اصلی از اقامه دعوا و مراجعه به دادگستری احقاق حق است و صرف صدور رأی به نفع اشخاص هدف اشخاص را تأمین نمی‌کند. به همین دلیل باید بدانیم که پس از صدور رأی به چه نحوی می‌توان آن را اجرا کرد. هدف درس: آشنایی دانشجویان با شیوه اجرای رأی و موانع پیش‌رو و نحوه مقابله با آن‌هاست.

❖ سرفصل‌ها:

- ۱- شناسایی و اجرای احکام و آرای خارجی؛
- ۲- هزینه‌های اجرایی؛
- ۳- نحوه صدور و ابلاغ اجرائیه؛
- ۴- مفهوم اجرای احکام و اقسام آن؛
- ۵- اجرای احکام راجع به امور غیر مالی؛
- ۶- ارزیابی اموال منقول و غیرمنقول؛
- ۷- فروش و انتقال اموال منقول و غیرمنقول؛
- ۸- شرایط و ترتیب اجرای احکام مدنی؛
- ۹- توقیف اموال محکوم علیه (منقول، غیرمنقول، حقوق مستخدمان، اموال نزد ثالث، مطالبات، عواید ملک و غیره)؛
- ۱۰- اختیارات و وظایف دایره اجرا و مأمورین اجرا؛
- ۱۱- اجرای حکم رفع تصرف عدوانی، مزاحمت و ممانعت از حق؛
- ۱۲- اختیارات دادگاه در جریان اجرای حکم (توقیف عملیات اجرایی)، تصحیح و ابطال و الغای عملیات اجرایی؛
- ۱۳- تکلیف محکوم علیه پس از ابلاغ اجرائیه و عواقب عدم اجرا (اعمال ماده ۲، نحوه اجرای محکومیت‌های مالی)؛
- ۱۴- اجرای موقت احکام مدنی و مقایسه آن با تأمین خواسته و دستور موقت؛
- ۱۵- اجرای حکم علیه دولت و شهرداری‌ها.

منابع فارسی:

- ۱- بهرامی، بهرام (آخرین سال انتشار). *اجرای احکام مدنی*. تهران: تدریس.
- ۲- رضایی رجایی، ولی‌الله (آخرین سال انتشار). *اجرای احکام مدنی (شرایط و تشریفات فروش مال توقیف شده)*. تهران: انتشارات جاودان.
- ۳- مدنی، سیدجلال‌الدین (آخرین سال انتشار). *اجرای احکام مدنی*. تهران: گنج دانش.
- ۴- مدنی، سیدجلال‌الدین (آخرین سال انتشار). *آئین دادرسی مدنی*، جلد سوم. تهران: انتشارات پایدار.
- ۵- مهاجری، علی (آخرین سال انتشار). *شرح جامع قانون اجرای احکام مدنی* (در دو جلد). تهران: انتشارات فکر سازان.

۶-مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

□ حقوق دریایی

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق مدنی (۴)، حقوق تجارت (۴)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق دریایی	
	☐ عملی					
	☐ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:	
	☐ عملی					
	☒ نظری	اختیاری				آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد
	☐ عملی					
☐ نظری	جبرانی	☐ کارورزی ☐ سفر علمی				
☐ عملی						

هدف:

هدف از این درس آشنایی دانشجویان با قوانین و مقررات داخلی و بین‌المللی ناظر به کشتی و کارکنان آن، حمل و نقل دریایی و همچنین مسائل حقوقی مربوط به قراردادهای مرتبط است.

❖ سرفصل‌ها:

۱- کلیات

الف) تعاریف و مفاهیم

ب) ماهیت و اهمیت

ج) جایگاه حقوق دریایی در میان سایر رشته‌ها

د) سیر تحولات مقررات و منابع

۲- تابعیت و ثبت کشتی

الف) تابعیت و سلب تابعیت

ب) ثبت کشتی و آثار عدم ثبت

ج) نام کشتی و تغییرات آن

د) معاملات کشتی و انتقال آن

۳- مالکین کشتی و کارکنان آن

الف) حقوق و تکالیف مالکین

ب) مسئولیت‌های مالک و موارد محدودیت آن

ج) اختیارات و تکالیف فرمانده و کارکنان

د) مسئولیت فرمانده و کارکنان

۴- قراردادهای بهره‌برداری از کشتی

الف) حمل دریایی کالا

۱. بارنامه دریایی و انواع آن
۲. وظایف متصدیان حمل دریایی
۳. وظایف فرستنده و گیرنده کالا
۴. مسئولیت متصدیان حمل دریایی
۵. معافیت‌های متصدیان حمل دریایی

ب) اجاره کشتی

۱. اجاره سفری
۲. اجاره زمانی
۳. اجاره به صورت لخت
۴. قواعد مشترک قرارداد اجاره کشتی

ج) حمل مسافر

۱. حقوق و تکالیف متصدی حمل دریایی
۲. حقوق و تکالیف مسافر
۳. مسئولیت متصدی حمل مسافر
۴. توشه همراه مسافر

۵- حوادث و سوانح دریایی

الف) تصادم دریایی

ب) کمک و نجات دریایی

ج) خسارات دریایی (همگانی)

منابع فارسی:

۱. اعلائی فرد، محمدعلی (آخرین سال انتشار). حقوق دریایی (حمل و نقل بین‌المللی دریایی)، تهران: انتشارات نخل دانش.
۲. امید، هوشنگ (آخرین سال انتشار). حقوق دریایی، جلد اول و دوم، تهران: انتشارات مدرسه عالی بیمه تهران.
۳. ایوامی، هاردی (آخرین سال انتشار). حقوق دریایی، حقوق حمل و نقل دریایی کالا، ترجمه: منصور پورنوی، تهران: انتشارات مهد حقوق.
۴. بوآیه، آلبر (آخرین سال انتشار). حقوق دریایی، ترجمه: حسینقلی حسینی نژاد، بی‌جا، بی‌نا.
۵. نجفی اسفاد، مرتضی (آخرین سال انتشار). حقوق دریایی بر پایه‌ی قانون دریایی ایران و مقررات بین‌المللی دریایی، تهران: انتشارات سمت.
۶. تقی‌زاده، ابراهیم (آخرین سال انتشار). حقوق حمل و نقل دریایی، تهران: انتشارات مجمع علمی و فرهنگی مجد.
۷. صدیق، حسن (آخرین سال انتشار). اصول کلی حقوق دریایی، تهران: انتشارات جنگل.

۸. پورنوری، منصور (آخرین سال انتشار). حقوق دریایی در دادگاه دریایی، تهران: مهد حقوق.

منابع انگلیسی:

9. Maraist, F. L., Galligan Jr, T. C., Maraist, C. M., & Sutherland, D. A. (2016). *Cases and Materials on Maritime Law*. West Academic.
 10. Bundock, M. (2018). *Shipping law handbook*. Informa Law from Routledge.
 11. Baatz, Y. (Ed.). (2014). *Maritime law*. CRC Press.
 12. Brodie, P. (2013). *Commercial shipping handbook*. Informa Law from
 13. Davis, C. M. (1997). *Maritime Law Deskbook*. Compass Publishing Company.
 14. Prashant , CH. (2011). *Shipping Laws*. India: Global India Publicatoins.
 15. Baughen, S. (2015). *Shipping law*. Routledge.
- Hill, Christopher (2003). *Maritime Law*. United Kingdom: Informal Law from Routledge.

□ حقوق هوایی

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق مدنی (۳) و (۴)، حقوق تجارت (۱)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق هوایی
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☒ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: دارد ☐ ندارد ☒	کارورزی ☐ سفر علمی ☐
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					

توجیه درس: حمل و نقل بار و مسافر به وسیله هواپیما به سرعت انجام می‌شود. سرعت هواپیما و ایمن بودن آن موجب شده است سالیانه میلیون‌ها مسافر از این وسیله برای مسافرت خود و انتقال بار استفاده کنند. این امر موجب شده است نقش هواپیما در رونق بازار و اقتصاد کشورها بسیار قابل توجه باشد. برای حفظ حقوق مسافران، فرستندگان و گیرندگان کالا، ضروری است قضات و وکلا با حقوق هوایی و حقوق حمل و نقل هوایی آشنا باشند. نحوه تحقیق در حوادث هوایی نیز دانش خاص خود را می‌طلبد و عدم آشنایی به آن موجب اطاله دادرسی، از بین رفتن شواهد و دلایل، انحراف از حقایق و مهم‌تر از همه موجب خواهد شد ایمنی هوانوردی به مخاطره افتد.

هدف درس: این درس باید اطلاعات اولیه را در خصوص موارد بالا برای دانشجویان حقوق فراهم کند.

❖ سرفصل‌ها:

۱- حقوق عمومی:

الف- حقوق داخلی: آشنایی با قوانین و مقررات مرتبط ایران (از جمله: قانون هواپیمایی کشوری، آیین‌نامه حوادث و سوانح هواپیما و ...)

ب- حقوق بین‌الملل عمومی:

یک: کلیات حقوق هوایی (تعریف، سابقه تاریخی، ماهیت حقوقی هوا، معرفی کنوانسیون شیکاگو، موافقت‌نامه ترانزیت، موافقت‌نامه ترافیک)؛

دو: اصول و مقررات اساسی حاکم بر هوا (مفهوم قلمرو هوایی، حاکمیت بر هوا، انواع هواپیما، انواع پرواز، کابوتاژ، تابعیت هواپیما و ...).

ج- بررسی اهداف و ساختار سازمان هواپیمایی کشوری.

۲- حقوق حمل و نقل هوایی:

الف- بررسی اجمالی کنوانسیون‌ها و پروتکل‌های قابل اجرا در حمل و نقل هوایی؛

ب- تحول مسئولیت متصدیان حمل و نقل هوایی.

منابع فارسی:

- ۱- جباری، منصور (آخرین سال انتشار). حقوق بین‌الملل هوایی. تبریز: فروزش.
- ۲- جباری، منصور (آخرین سال انتشار). حقوق حمل و نقل بین‌الملل هوایی. تهران: میزان.
- ۳- نواده توپچی، حسین (آخرین سال انتشار). مقدمه‌ای بر حقوق بین‌الملل هوایی. تهران: انتشارات عقیدتی سیاسی نهاجا.
- ۴- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- 1- Dempsey, P. (2006). *Public International Air Law*. McGill .
- 2- Cheng, B. (1977). *The law of international air transport*. Stevens.
- 3- Diederiks-verschoor, I. H. P. (1988). *An introduction to air law*:(3rd rev. And enl.).

□ حقوق فضای مجازی

درس های پیش نیاز: مقدمه علم حقوق	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق فضای مجازی
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☒ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد	
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی	☐ کارورزی ☐ سفر علمی			
☐ عملی					

توجیه درس: فضای مجازی از پدیده‌های مهم عصر حاضر است که قلمرو نفوذ و رسوخ آن در ابعاد مختلف زندگی بشر و متقابلاً نیاز بشر به استفاده از آن هر روز بیشتر می‌شود. در فضای مجازی، فعالیت‌های اشخاص تابع قواعد و مقرراتی است که از آن به حقوق فضای مجازی یاد می‌شود. این حقوق، به دلیل ماهیت نوظهور فضای مجازی، هم در سطح بین‌المللی و هم در سطح ملی در حال تکامل و شکل‌گیری است. در سطح ملی و بین‌المللی، قوانین، اسناد و نهادهای خاصی راجع به آن ایجاد شده است که آشنایی دانشجویان حقوق با آن‌ها ضروری است.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با قواعد و مقررات ملی و بین‌المللی حاکم بر فضای مجازی.

❖ سرفصل‌ها:

- ۱- کلیات - تعاریف، مفاهیم، مبانی، منابع (سیاست‌های کلی، قوانین و سایر مصوبات مربوط) و اصول؛
- ۲- انواع فعالیت‌ها در فضای مجازی و مقررات مربوط:
 - ایجاد نقطه تماس بین‌المللی؛
 - ایجاد رسا؛
 - ایجاد کافی‌نت؛
 - انتشار نشریه الکترونیک؛
 - ایجاد خبرگزاری الکترونیک؛
 - ارسال پیام‌های تبلیغاتی انبوه؛
 - تجارت الکترونیک؛
 - ایجاد سایت و وبلاگ؛
 - ثبت آدرس‌های اینترنتی؛
 - ایجاد مراکز فرهنگی دیجیتال؛
 - ارائه خدمات سلامت الکترونیک؛
 - سایر.
- ۳- نهادهای مقررات‌گذار و نظارتی:
 - مجمع تشخیص مصلحت نظام؛
 - شورای عالی اطلاع‌رسانی؛
 - شورای عالی انقلاب فرهنگی؛
 - هیأت وزیران؛
 - مجلس شورای اسلامی؛

- کمیته تعیین مصادیق محتوای مجرمانه؛
- سازمان تنظیم مقررات رادیویی؛
- شورای عالی امنیت فضای تبادل اطلاعات؛
- شورای عالی فضای مجازی.

منابع انگلیسی:

- 1- Murray, A. (2006). *The regulation of cyberspace: control in the online environment*. Routledge – Cavendish.
- 2- Lessig, L. (1998). *Code: And other laws of cyberspace*. Basic Books, New York.
- 3- Lessig, L. (2001). *The Future of Ideas: The Fate of the Commons in a Connected World*. Random House, New York.
- 4- Biegel, S. (2001). *Beyond our control?: confronting the limits of our legal system in the age of cyberspace*. MIT press.
- 5- Sunstein, C. R. (2001). *Echo chambers: Bush v. Gore, impeachment, and beyond*. Princeton, NJ: Princeton University Press.
- 6- Mansell, R. & Steinmuller, E. (2002). *Mobilizing the Information Society*. OUP.
- 7- Castells, M. (2001). *The Internet Galaxy*. OUP.
- 8- *Legal Issues in the Global Information Society*, Center for International Legal Studies. (2005). Salzburg, Austria.
- 9- Scott, M. D. (2000). *Internet Technology Law Desk Reference*. Kluwer Law International.
- 10- Ferrera, G. R., Lichtenstein, S. D., Reder, M. E. & Learning, T. (2002). *Developing and implementing a cyberlaw course*. *Journal of Legal Studies Education*.
- 11- Girasa, R. J. (2003). *Cyber law*. Pearson Higher Education, USA.
- 12- Klang, M. & Murray, A. (Eds) (2004). *Human Rights in the Digital Age*. Cavendish.
- 13- Cavazos, E. A. (1995). *Cyberspace and the Law*. Morin, Gavino; The MIT Press Ltd.
- 14- Dumortier, J. (2003). *International Encyclopedia of Laws: Cyber Law in Australia*. Kluwer Law International, The Netherlands.
- 15- Ferrera, G. R., Lichtenstein, S., Reder, M. & Learning T. (2004). *Cyberlaw: Text and cases*. 2nd edn. South-Western.
- 16- Alan M.; Mann, J. F.; Kratz, M. P.J. (2000). *Sweet & Internet Law*, Gahtan. Maxwell Ltd
- 17- Smith, G. (2007). *Internet Law and Regulation*, 4th ed. Sweet & Maxwell Ltd, UK.
- 18- Scott, M. D. (2003). *Internet Technology Law Desk Reference*. Kluwer Law International.
- 19- Svantesson, D. J. B. (2006). *Private international law and the internet*. Kluwer law international, Netherlands.
- 20- Helberger, N. (2005). *Controlling access to content: regulating conditional access in digital broadcasting*. Aspen Publishers.

□ داوری بین‌المللی

درس‌های پیش‌نیاز: آیین دادرسی مدنی (۳)	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: داوری بین‌المللی
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☒ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☐ کارورزی ☐ سفر علمی ☒ ندارد	
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					

توجیه درس: با توجه به گسترش چشمگیر روابط تجاری در عرصه‌های ملی، فراملی و بین‌المللی، و به تبع آن افزایش انواع و شمار اختلافات و دعاوی تجاری و ضرورت بهره‌گیری از آئین‌های حقوقی روان برای حل و فصل این اختلافات از یک‌سو، سهل‌الوصول بودن، سریع بودن و کم هزینه بودن آئین داوری در مقایسه با دادگستری به‌عنوان یکی از روش‌های مهم حقوقی مورد اقبال در حل دعاوی از سوی دیگر، سبب گرایش روزافزون تجار و بازرگانان به استفاده از این آئین حل اختلاف، شده است. از این‌رو آشناسازی دانشجویان رشته حقوق با مفاهیم، مزایا و معایب داوری، انواع داوری، چگونگی تشکیل داوری، آئین رسیدگی داوری و مسائل مربوط به اعتبار و اجرای رأی داوری ضرورت می‌یابد.

هدف درس: آشنایی دانشجویان کارشناسی حقوق با داوری بین‌المللی به‌عنوان یکی از روش‌های حقوقی حل و فصل اختلافات تجاری بین‌المللی.

❖ سرفصل‌ها:

فصل ۱- کلیات:

- ۱- مفهوم و انواع داوری تجاری بین‌المللی و مقایسه آن با سایر روش‌های حل اختلاف؛
- ۲- سیر تحولات داوری تجاری؛
- ۳- موافقتنامه داوری و سازمان‌های داوری؛
- ۴- اصول و قواعد حاکم بر داوری.

فصل ۲- تشکیل و شروع داوری:

- ۱- زمان شروع داوری و اهمیت آن؛
- ۲- تشکیل دیوان داوری و انتخاب داور.

فصل ۳- نحوه رسیدگی داوری:

- ۱- بررسی صلاحیت داور (ایرادات صلاحیتی)؛
- ۲- تعیین قانون حاکم؛
- ۳- اقدامات تأمینی و دستور موقت؛
- ۴- رسیدگی به ادله و صدور رأی.

فصل ۴- اعتراض به رای داوری:

- ۱- تصحیح، تکمیل یا تفسیر رأی؛
- ۲- موارد بطلان رأی و موارد قابل ابطال.

فصل ۵- شناسایی و اجرای رأی داوری:

- ۱- چگونگی شناسایی و اجرای رأی؛
- ۲- کنوانسیون شناسایی و اجرای آرای داوری نیویورک.

منابع فارسی:

- ۱- شیروی، عبدالحسین (آخرین سال انتشار). *داوری تجاری بین‌المللی*. تهران: انتشارات سمت.
- ۲- جنیدی، لعیبا (آخرین سال انتشار). *قانون حاکم بر داوری‌های تجاری بین‌المللی*. تهران: نشر میزان.
- ۳- جنیدی، لعیبا (آخرین سال انتشار). *نقد و بررسی قانون داوری تجاری بین‌المللی ایران*. تهران: انتشارات مجد.
- ۴- دی‌ام‌لیو، جولیان، ای‌میس‌تلیس، لوکاس و ام‌کرول، استفان (آخرین سال انتشار). *داوری تجاری بین‌المللی تطبیقی*. ترجمه: محمد حبیبی مجنده. قم: انتشارات دانشگاه مفید.
- ۵- محبی، محسن (آخرین سال انتشار). *مجموعه مقررات جدید آنسیترال درباره داوری بین‌المللی*، (ترجمه و تحقیق). تهران: نشر خرسندی.
- ۶- نیک‌بخت، حمیدرضا (آخرین سال انتشار). *داوری تجاری بین‌المللی (آیین داوری)*. تهران: مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازگانی.
- ۷- نیک‌بخت، حمیدرضا (آخرین سال انتشار). *شناسایی و اجرای آرای داوری‌ها در ایران*. تهران: مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازگانی.
- ۸- نیک‌بخت، حمیدرضا (۱۳۷۶). *استقلال شرط داوری*. تهران: مجله تحقیقات حقوقی، شماره ۱۹-۲۰.
- ۹- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

درس های پیش نیاز: ندارد	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: فلسفه حق
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی			
	☐ عملی				
	☒ نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐		کارورزی ☐			

توجیه درس: یکی از مفاهیم بنیادین در نظام های حقوقی مفهوم حق است. این مفهوم جایگاه مهمی در رشته حقوق دارد. بنابراین آشنایی دانشجویان رشته حقوق با معنای حق، انواع حق، صاحبان حق و منشأ پیدایش حق یکی از ضرورت های بنیادین فهم مسائل و موضوعات حقوقی است. درس فلسفه حق به این ضرورت پاسخ می دهد.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با چیستی حق، رابطه حق و تکلیف، انواع حق، صاحبان حق و منشأ پیدایش حق.

❖ سرفصل ها:

بخش ۱- کلیات (مفاهیم و تاریخچه):

۱. فلسفه حق؛
۲. رابطه فلسفه حق با فلسفه حقوق؛
۳. پیشینه تاریخی کاربری واژه حق.

بخش ۲- مفهوم و مبانی حق:

۱. مفهوم حق؛
۲. مبانی حق (نظریه های غربی، نظریه های اسلامی).

بخش ۳- انواع حق:

۱. انواع حق به لحاظ منشأ (الهی، اخلاقی و قانونی)؛
۲. انواع حق به لحاظ قابلیت و نبود قابلیت انتقال و اسقاط؛
۳. انواع حق به لحاظ عمومی و خصوصی.

بخش ۴- ارکان حق:

۱. خدا، انسان، اشخاص حقوقی، حیوانات، گیاهان و ...؛
۲. طرف حق؛
۳. موضوع حق.

بخش ۵- حقوق بشر:

۱. تعریف، ویژگی ها و تاریخچه حقوق بشر؛
۲. مبانی حقوق بشر (در غرب، در اسلام).

منابع فارسی:

۱- جواد آملی، عبدالله (آخرین سال انتشار). حق و تکلیف در اسلام. قم: مرکز نشر اسلام.

- ۲- طالیبی، محمدحسین (آخرین سال انتشار). *درآمدی بر فلسفه حق*. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- ۳- طالیبی، محمدحسین (آخرین سال انتشار). *قانون طبیعی*. قم: دبیرخانه مجلس خبرگان رهبری.
- ۴- مصباح یزدی، محمدتقی (آخرین سال انتشار). *نظریه حقوقی اسلام*. قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی.
- ۵- نبویان، سید محمود (آخرین سال انتشار). *تاریخچه و مفهوم حق*. قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی.
- ۶- نبویان، سید محمود (آخرین سال انتشار). *حق و چهار پرسش بنیادین*. قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی.
- ۷- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- 1- Campbell, T. (2006). *Rights, A Critical Introduction*. London and New York: Routledge.
- 2- Edmundson, W. (2004). *An Introduction to Rights*. New York: Cambridge University Press.
- 3- Hart, H. L. A. (1982). *Essays on Bentham*. Oxford: Clarendon Press.
- 4- Jones, P. (1994). *Rights*. Houndmills and New York: Palgrave.
- 5- Raz, J. (1986). *The Morality of Freedom*. Oxford: Clarendon Press.
- 6- Tuck, R. (1979). *Natural Rights Theories*. Cambridge, New York and Melbourne: Cambridge University Press.
- 7- Wellman, C. (1985). *A Theory of Rights*. New Jersey: Rowman & Allanhed Publishers.
- 8- Steiner, H. (1998). "Working Rights", in *A Debate Over Rights*. Oxford: Clarendon Press, pp. 233-301.

اصول و فنون قانون‌گذاری

عنوان درس به فارسی: اصول و فنون قانون‌گذاری	تعداد واحد:	۱ واحد	نوع درس:	پایه	نظری ☐	درس‌های پیش‌نیاز: مقدمه علم حقوق، حقوق اساسی ۱، حقوق اداری ۱، اصول فقه ۱ و ۲
	تعداد ساعت:	۳۲		تخصصی	عملی ☐	
عنوان درس به انگلیسی:	آموزش تکمیلی:	دارد ☐	ندارد ☒	اختیاری	نظری ☒	سفر علمی ☐
				جبرانی	عملی ☐	
					نظری ☐	
					عملی ☐	
کارورزی ☐						

توجیه درس: امر قانون‌گذاری یکی از تأثیرگذارترین امور عمومی است که ضربان حیات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی کشور با آن تنظیم می‌شود و نظام قانون‌گذاری مطلوب می‌تواند رشد و پیشرفت جامعه را تضمین کند. از سوی دیگر نداشتن توجه جدی به کیفیت قانون‌گذاری، نتایج نامطلوبی نظیر آشفتگی در نظام حقوقی و نبود امکان ایجاد یک نظام حقوقی روشن در بخش‌های مختلف جامعه به دلیل وضع و نسخ مکرر قوانین و مقررات و یا وضع قوانین و مقررات ناکارآمد و متعارض و مبهم، کاهش اعتماد عمومی نسبت به مفید بودن قوانین و مقررات و نیز تشتت آرا و رویه‌های اداری، قضایی، سیاسی و اقتصادی را به دنبال دارد. تدریس اصول و فنون قانون‌گذاری به صورت علمی در دانشکده‌های حقوق می‌تواند بستر مناسبی برای تقویت کیفیت نظام قانون‌گذاری در کشور فراهم سازد.

هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با مفهوم، اهداف، مبانی، منابع، روش‌ها، قواعد و ضوابط و فرآیند قاعده‌گذاری (وضع قوانین و مقررات)، ارزیابی و پایش و تنقیح و تدوین قوانین و مقررات در نظام حقوق موضوعه ایران.

❖ سرفصل‌ها:

- ۱- تعریف، اهداف و مبانی قانون‌گذاری؛
- ۲- ارزیابی آثار قانون‌گذاری؛
- ۳- ماهیت و ساختار شکلی و ماهوی قانون در مقایسه با مقرر (مقررات) و مصوبه (مصوبات)؛
- ۴- نهادهای قانون‌گذاری و سلسله مراتب قوانین و مقررات؛
- ۵- فرآیند تهیه و تنظیم متن پیش‌نویس طرح‌ها و لوایح قانونی، تصویب، ابلاغ و انتشار آن‌ها؛
- ۶- مفهوم، انواع، اصول و فنون تنقیح قوانین و مقررات؛
- ۷- فرآیند، اصول و ضوابط پایش قوانین و مقررات؛
- ۸- روش‌ها، اصول و ضوابط تدوین قوانین جامع.

منابع فارسی:

- ۱- جمعی از نویسندگان (آخرین سال انتشار). *ارزیابی آثار مقررات‌گذاری: به سوی مقررات‌گذاری بهتر*. تهران: نشر خرسندی.
- ۲- فریادی، مسعود (آخرین سال انتشار). *سازوکارهای حقوقی ارزیابی آثار مقررات‌گذاری در نظام حقوقی ایران*. تهران: اداره کل اطلاع‌رسانی و پژوهش معاونت حقوقی ریاست جمهوری.
- ۳- کاتوزیان، ناصر (آخرین سال انتشار). *اهمیت ذاتی قانون و فنون قانون‌گذاری*. تهران: دایرةالمعارف بزرگ اسلامی.
- ۴- دفتر مطالعات حقوقی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (آخرین سال انتشار). *نگاهی اجمالی به اهمیت و جایگاه نحوه نگارش قانون با تأکید بر قانون برنامه توسعه*. تهران: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی.
- ۵- محمدیان، عزیز (آخرین سال انتشار). *شیوه قانون‌نویسی در امور کیفری*. قم: دانشگاه قم.

۶-مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

1- Atre, B.R. (2011). *Legislative Drafting, Principles and Techniques*. Universal Law Publishing .

درس‌های پیش‌نیاز: مقدمه علم حقوق	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: جامعه‌شناسی حقوق
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی			
	☐ عملی				
	☒ نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐			کارورزی ☐		

توجیه درس: از آنجاکه حقوق یکی از اجتماعی‌ترین امور اجتماعی است و قواعد حقوقی هر کشور پژواک ارزش‌ها، هنجارها و روابطی است که میان نهادهای اجتماعی وجود دارد، آشنایی دانشجویان با تأثیر و تأثر نهادهای پویای اجتماعی و نظم و نظام حقوقی و تبیین و تحلیل این کنش‌های متقابل در شکل‌گیری، اصلاح و تفسیر قواعد حقوقی و فرآیند قانون‌گذاری از اهمیت برخوردار است.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با مبانی نظری و اصول مکاتب حقوقی در این رابطه، نهادهای اجتماعی و کنش‌های متقابل آن‌ها با حقوق و کاربرد جامعه‌شناسی حقوق در ایران.

❖ سرفصل‌ها:

بخش ۱- کلیات:

- الف- پیدایی و سیر تاریخی تحولات؛
- ب- مفاهیم حقوق و جامعه‌شناسی؛
- ج- مبانی نظری (تبیین ماهیت تنظیمی، هنجاری و بومی - جهانی حقوق)؛
- د- رابطه قانون با جامعه (انطباق یا تعارض - عقب ماندگی یا پیشرو بودن).

بخش ۲- تبیین اصول فکری مکاتب حقوقی (اسلام، طبیعی، واقع‌گرایی و ...):

- الف- اصل ارتباط و همبستگی حقوق و جامعه؛
- ب- اصل هماهنگی دگرگونی‌های اجتماعی و حقوقی؛
- ج- اصل ملاحظات مؤثر و واقعی به نقش عوامل فراحقوقی.

بخش ۳- نهادهای مورد بررسی و کنش‌های متقابل آن‌ها با حقوق:

- الف- دین؛
- ب- خانواده؛
- ج- آموزش و پرورش؛
- د- اقتصاد؛
- و- سیاست.

بخش ۴- نظریه جامعه‌شناسانه کنشگران حقوقی:

- الف- نسل‌های مختلف حقوق‌دانان؛

ب- خودتکمیل‌گری نظام حقوقی؛
ج- نقش جامعه‌شناسی بر وضع قوانین و تصمیم‌گیری‌های قضات و ...

بخش ۵- کاربرد جامعه‌شناسی حقوق در ایران.

منابع فارسی:

- ۱- علیزاده، عبدالرضا (آخرین سال انتشار). مبانی رویکرد اجتماعی به حقوق- جستاری در نظریه‌های جامعه‌شناسی حقوق و بنیادهای حقوق ایران. تهران: سمت.
- ۲- لوی برول، هانری (آخرین سال انتشار). جامعه‌شناسی حقوق. ترجمه: ابوالفضل قاضی. تهران: میزان.
- ۳- هداوند، مهدی و مهدوی‌زاد، مهدی (آخرین سال انتشار). درآمدی بر تحلیل اجتماعی حقوق- تأملی بر مبانی نظری و موضوع‌شناسی جامعه‌شناسی حقوق. تهران: راهبرد.
- ۴- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- 1- Deflem, M. (2008). *Sociology of law: Visions of a scholarly tradition*. Cambridge University Press.

□ حقوق و اقتصاد

درس‌های پیش‌نیاز: مقدمه علم حقوق	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: حقوق و اقتصاد
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی			
	☐ عملی				
	☒ نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی				
☐ عملی					
آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد					
کارورزی ☐ سفر علمی ☐					

توجیه درس: نظر به این که از سویی وجود یک نظام حقوقی کارآمد می‌تواند برای پیشرفت اقتصادی بسیار مؤثر باشد و از سویی دیگر شناخت ابعاد اقتصادی مسائل حقوقی و قدرت تحلیل اقتصادی آنها به کارایی قواعد حقوقی و قوانین کمک شایانی می‌کند، آشنایی با مکاتب علمی تحلیل اقتصادی حقوق و ابعاد اقتصادی مسائل حقوقی و روش آنها به منظور کسب قدرت تحلیل اقتصادی مسائل حقوقی در زمینه حقوق اساسی، حقوق مالکیت، حقوق قراردادها و ... مفید فایده خواهد بود.

هدف درس: آشنایی دانشجویان با کلیات، رویکردها، ارزش‌ها، هنجارها و معیارهای کارایی حقوق و اقتصاد.

❖ سرفصل‌ها:

بخش ۱- کلیات:

- الف- تعریف و ماهیت (از دیدگاه حقوقدانان و اقتصاددانان)؛
- ب- پیدایی و سیر تاریخی تحولات؛
- ج- روش‌شناسی.

بخش ۲- رویکردهای حقوق و اقتصاد و مصادیق آنها:

- الف- رویکردها:
 ۱. اسلام؛
 ۲. شییکاگو؛
 ۳. انتخاب عمومی؛
 ۴. نهادگرایی؛
 ۵. جامعه‌شناسی حقوقی و ...

ب- مصادیق:

۱. حقوق اساسی؛
۲. حقوق مالکیت؛
۳. حقوق قراردادها؛
۴. حقوق محیط زیست و ...

بخش ۳- ارزش‌ها و هنجارها:

- الف- توصیفی؛
- ب- هنجاری.

بخش ۴- خاستگاه، جایگاه و انواع معیارهای کارایی:

الف- اقتصادی و حقوقی؛

ب- مفهوم و ماهیت؛

ج- معیارها:

۱. پارتو؛

۲. کالدر میکس؛

۳. معیارهای دیگر.

منابع فارسی:

- ۱- انصاری، مهدی (آخرین سال انتشار). *تحلیل اقتصادی حقوق قراردادها*. تهران: جنگل.
- ۲- آقای طوق، مسلم (آخرین سال انتشار). *تحلیل اقتصادی حقوق اساسی*. تهران: خرسندی.
- ۳- دادگر، یدالله (آخرین سال انتشار). *درآمدی بر تحلیل اقتصادی حقوق*. تهران: دانشگاه تربیت مدرس.
- ۴- یادی پور، مهدی (آخرین سال انتشار). *مقدمه‌ای بر حقوق و اقتصاد*. تهران: دانشگاه امام صادق (ع).
- ۵- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- 1- Cooter, R. and Ulen, Th. (2004). Ny. Adisson Wesley.

❑ مسئولیت‌های مدنی خاص

درس‌های پیش‌نیاز: حقوق مدنی (۴)، الزامات خارج از قرارداد	☐ نظری	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۱ واحد	عنوان درس به فارسی: مسئولیت‌های مدنی خاص
	☐ عملی				
	☐ نظری	تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی				
	☒ نظری	اختیاری		آموزش تکمیلی: ☐ دارد ☒ ندارد	
	☐ عملی				
☐ نظری	جبرانی	☐ کارورزی ☐ سفر علمی			
☐ عملی					

توجیه درس: با توجه به گسترش قلمرو فعالیت‌های اقتصادی و غیراقتصادی منجر به ورود خسارت‌های مادی و معنوی به اشخاص و نیز لزوم جبران این خسارات بر اساس اصل جبران کامل و مؤثر، دامنه حقوق مسئولیت‌های مدنی در کشورهای مختلف جهان، توسعه یافته و از حوزه‌های سنتی آن فراتر رفته است؛ به نحوی که قواعد حقوقی خاصی برای الزام به جبران خسارات ناشی از این فعالیت‌ها ایجاد شده است. با توجه به عدم امکان ارائه مباحث مربوط به این قواعد در حقوق مدنی (۴)، اختصاص واحد درسی مستقلی برای آن‌ها ضروری است.

هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با اسباب و آثار الزامات غیرقراردادی ناشی از فعالیت در حوزه‌های خاص.

❖ سرفصل‌ها:

بخش اول- مسئولیت مدنی دولت:

- الف- مسئولیت مدنی ناشی از اعمال تقنینی؛
- ب- مسئولیت مدنی ناشی از اعمال قضایی؛
- ج- مسئولیت مدنی ناشی از اعمال اداری و اجرایی؛
- د- سایر فروض.

بخش دوم- مسئولیت مدنی رسانه‌ها:

- الف- مبنای مسئولیت؛
- ب- آثار مسئولیت.

بخش سوم- مسئولیت مدنی ناشی از خسارت‌های زیست محیطی:

- الف- مبنای مسئولیت؛
- ب- آثار مسئولیت.

بخش چهارم- مسئولیت مدنی ناشی از تولید و عرضه کالا و خدمت:

- الف- مبنای مسئولیت؛
- ب- آثار مسئولیت.

بخش پنجم- مسئولیت مدنی ناشی از نقض حریم خصوصی:

- الف- مبنای مسئولیت؛
- ب- آثار مسئولیت.

منابع فارسی:

- ۱- انصاری، باقر (آخرین سال انتشار). حقوق ارتباط جمعی. تهران: سمت.
- ۲- انصاری، باقر (آخرین سال انتشار). حقوق حریم خصوصی. تهران: سمت.
- ۳- جعفری تبار، حسن (آخرین سال انتشار). مسئولیت مدنی کالا. تهران: نشر دادگستر.
- ۴- جمعی از نویسندگان (آخرین سال انتشار). مسئولیت مدنی رسانه‌های همگانی. تهران: انتشارات معاونت حقوقی و امور مجلس ریاست جمهوری.
- ۵- زرگوش، مشتاق (آخرین سال انتشار). مسئولیت مدنی دولت. تهران: میزان.
- ۶- صادقی، حسین (آخرین سال انتشار). مسئولیت مدنی ناشی از ارتباطات اینترنتی. تهران: میزان.
- ۷- کاتوزیان، ناصر (آخرین سال انتشار). مسئولیت مدنی ناشی از عیب تولید. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- ۸- گرجی ازدریانی، علی اکبر (آخرین سال انتشار). مبانی مسئولیت مدنی دولت (از قرن ۱۹ تا عصر حاضر)، در: در تکاپوی حقوق عمومی (مجموعه مقالات تحولات حقوق عمومی). تهران: انتشارات جنگل.
- ۹- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منابع انگلیسی:

- 1- Cooke, J. (2009). Law of Tort, 9th edn. London, Pearson Education Limited.
- 2- Elliott, C. & Quinn, Frances, T. (2009). Law, 7th edn. London, Pearson Education Limited.
- 3- Giliker, P. (2010). Vicarious Liability in Tort. New York, Cambridge University Press.
- 4- Harpwood, V. (2009). Modern Tort Law, 7th edn. England, Routledge-Cavendish publication.